คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

อัสสมิง กาเซ็ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-03-1481-3
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ARABIC LOANWORDS IN PATTANI MALAY

Mr. Assaming Kaseng

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Linguistics

Department of Linguistics
Faculty of Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2001
ISBN 974-03-1481-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
โดย	นายอัสสมิง กาเซ็ง
ภาควิชา	ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทิย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อาณัติ หมานสนิท)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัสสมิง กาเซ็ง : คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. (Arabic Loanwords in Pattani Malay) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ, 145 หน้า.
ISBN 974-03-1481-3.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ระบุและวิเคราะห์ประเภทของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี วิเคราะห์ระบบเสียง ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียง และการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืม โดยเก็บและรวบรวมข้อมูลคำยืมภาษาอาหรับส่วนหนึ่งจากพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี–ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฉบับปี พ.ศ. 2527 และอีกส่วนหนึ่งมาจากผู้วิจัยเอง ในฐานะที่เป็นผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ และได้บันทึกข้อมูลคำยืมโดยใช้สัทอักษรสากล (IPA) แล้วนำคำยืมเหล่านั้นไปเปรียบเทียบกับคำในภาษาอาหรับ โดยยึดตามพจนานุกรมภาษาอาหรับ Al Mu'jam Al wasit และพจนานุกรม Al Munjid จากนั้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า คำยืมส่วนใหญ่เป็นคำยืมทับศัพท์มิใช่คำยืมปนและคำยืมแปล ส่วนใหญ่เป็นคำนาม รองลงมาเป็นคำกริยา คำคุณศัพท์ คำสันธาน และคำที่เป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม ตามลำดับ ความหมายของคำยืมส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการกระทำ ความคิดและความเชื่อ ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐาน คือคำยืมสวนใหญ่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระที่ปรากฏในคำยืมภาษาอาหรับมีจำนวนน้อยกว่าในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายจะเกิดมากกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะต้น ทั้งนี้เนื่องจากในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีหน่วยเสียงที่สามารถประกฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วยเสียง แต่ในภาษาอาหรับหน่วยเสียงพยัญชนะทุกหน่วยเสียงสามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้ และการเปลี่ยนแปลงทางเสียงจะเกิดในพยางค์ท้ายมากกว่าในพยางค์ต้นของคำสองพยางค์หรือสามพยางค์ การเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์นั้นมีทั้งการเพิ่มพยางค์และการลดพยางค์ คำยืมส่วนใหญ่มีความหมายแคบเข้า การเปลี่ยนแแปลงทั้งหมดที่พบเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบและมีกฎเกณฑ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต _____
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____
ปีการศึกษา 2544 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

AN ABSTRACT

4180238422 MAJOR : LINGUISTICS

KEY WORD : ARABIC LOANWORDS / PATTANI MALAY

ASSAMING KASENG : ARABIC LOANWORDS IN PATTANI MALAY.

THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR THERAPHAN LUANGTHONGKUM, Ph.D.,

145 pp. ISBN 974-03-1481-3.

The aims of this study are to identify and analyze types of Arabic loans in Pattani Malay, and to analyze the sound system, sound change and semantic change of those loans. The data was collected from two sources : 1) Pattani Malay–Thai Dictionary, Prince of Songkla University, and 2) the researcher whose mother tongue is Pattani Malay. The data was transcribed by using IPA phonetic symbols. Then, the Arabic loans in Pattani Malay were compared with the Arabic words collected from two Arabic dictionaries: Al Mu'jam Al Wasit and Al Munjid. To test the hypotheses, the data was analyzed carefully.

The results show that most of the Arabic loans in Pattani Malay are loanwords, not loan blends nor loan translations, and that most of the loanwords are nouns. The next in number are verbs, adjectives, conjunctions, and words that can be both noun and verb, respectively. A large number of loanwords are about activities, thought and beliefs. This finding rejects the hypothesis that most of the Arabic loans in Pattani Malay are about Islamism. The sound system of Arabic loans consist of less consonant and vowel phonemes than that of Pattani Malay. Final consonants are found to have greater change than initial consonants. This is due to the fact that, in Pattani Malay, only three consonant phonemes can occur in the final position, whereas every consonant phoneme in the sound system of Arabic can occur in the final position. In disyllabic and trisyllabic loanwords, the sound change is greater in final syllables. Regarding the number of syllables in loanwords, it can be increased as well as decreased. The meanings of most Arabic loanwords have become narrower than those of the words in the donor language. Every type of change which can be found in the study is systematic and regular.

Department Linguistics Student's signature _____

Field of study Linguistics Advisor's signature _____

Academic year 2001 Co-advisor's signature _____

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงด้วยดี ถ้าหากไม่ได้รับความช่วยเหลือ การแนะนำ และการชี้แนะด้วยดีจากหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอถือโอกาสนี้กราบขอบพระคุณทุกท่าน ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ ผู้ซึ่งได้ประสาทวิชาความรู้ และรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจ แก้ไขและช่วยขัดเกลาภาษาในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและบุญคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์ และ อาจารย์ ดร. อาณัติ หมานสนิท ที่กรุณาช่วยตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยความเอาใจใส่

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกๆ ท่าน ที่ได้ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ซึ่งหากไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากท่านเหล่านั้น คงไม่มีงานวิจัยชิ้นนี้เกิดขึ้นได้

ขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร. รุสลัน อุทัย ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณเพื่อน ๆ น้อง ๆ นิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง น้องผนินทรา และน้องกาญจนา ที่ได้ให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้วิจัย

ขอบคุณคุณสมบัติ ศรีแสวง ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยด้านที่พักและเครื่องคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ต้นฉบับวิทยานิพนธ์ และที่ช่วยพิสูจน์อักษร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 อิสลามมาสู่เมืองปัตตานี	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการยืม	6
2.1.1. คำจำกัดความของการยืม	7
2.1.2. แนวความคิดเกี่ยวกับการยืม	8
2.1.2.1 ความคิดเรื่องการสัมผัสภาษา	8
2.1.2.2 แนวการวิเคราะห์คำยืม	8
2.1.2.3 ประเภทของคำยืม	9
2.1.3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ	11
2.1.3.1 ปัจจัยภายใน	11
2.1.3.2 ปัจจัยภายนอก	12
2.2. งานเขียนและงานวิจัยเกี่ยวกับคำยืม	14
2.2.1 คำยืมในภาษาไทยและคำยืมภาษาไทยในภาษาต่างประเทศ	13
2.2.2 ภาษามลายู	20

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

2.2.2.1. คำยืมในภาษามลายูมาตรฐาน 20
2.2.2.2. คำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 24
สรุป 27
บทที่ 3 ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอาหรับ 29
3.1 ลักษณะทั่วไปของภาษามลายูถิ่นปัตตานี 29
3.1.1 ระบบเสียง 29
3.1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ 29
3.1.1.2 หน่วยเสียงสระ 30
3.1.2 โครงสร้างพยางค์ 30
3.1.3 โครงสร้างคำ 30
3.1.4 หน่วยเติมศัพท์ 31
3.2 ลักษณะทั่วไปของภาษาอาหรับ 32
3.2.1 ลักษณะสำคัญของภาษาอาหรับ 32
3.2.2 ระบบเสียง 33
3.2.2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ 33
3.2.2.1 หน่วยเสียงสระ 34
3.2.3 อักษรอาหรับ 34
3.2.4 หน่วยคำที่เกี่ยวข้องกับคำนาม 34
3.2.5 หน่วยคำที่เกี่ยวข้องกับกริยา 35
3.3 เปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 36
3.4 เปรียบเทียบระบบเสียงสระภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 37
บทที่ 4 ประเภทของคำยืม 38
4.1 ประเภทของคำยืมแบ่งตามชนิดของคำ 38
4.1.1 คำนาม 38
4.1.2 คำกริยา 39
4.1.3 คำคุณศัพท์ 39

สารบัญ (ต่อ)

4.1.4 คำสันธาน 40

4.1.5 คำที่เป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม 40

4.2 ประเภทของคำยืมแบ่งตามความหมายของคำ 40

4.2.1 หมวดการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด และความเชื่อ 41

4.2.2 หมวดที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะและชื่อสถานที่ 42

4.2.3 หมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม 42

4.2.4 หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี 43

4.2.5 หมวดที่เกี่ยวกับวันเดือนปี เวลา และการคำนวณ 44

4.2.6 หมวดที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ 44

4.2.7 หมวดที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ และฐานะ 45

4.2.8 หมวดที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครองและการทหาร 45

4.2.9 หมวดที่เกี่ยวกับร่างกาย และลักษณะนิสัย 46

4.2.10 หมวดที่เกี่ยวกับสำนวน คำพูด 46

4.2.11 หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลาม และศาลยุติธรรม 46

4.2.12 หมวดที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ 47

4.2.13 หมวดที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการแพทย์ 47

4.2.14 หมวดที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้ 47

4.2.15 หมวดที่เกี่ยวกับประเพณี และการละเล่น 48

4.2.16 หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า 48

4.2.17 หมวดเบ็ดเตล็ด 48

4.3 ประเภทของคำยืมแบ่งตามวิธีการยืม 49

4.3.1 คำยืมทับศัพท์ 49

4.3.2 คำยืมปน 50

4.3.2.1 คำยืมปนระหว่างภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับภาษาอาหรับ 50

4.3.2.2 คำยืมปนระหว่างภาษาไทยกับภาษาอาหรับ 51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

4.3.3 สร้างคำใหม่โดยใช้คำยืม 52
4.3.3.1 คำประสม 52
4.3.3.2 คำซ้อน 52
4.3.3.3 คำซ้ำ 52
สรุป 53
บทที่ 5 ระบบเสียงคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 55
5.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ 55
5.1.1 พยัญชนะต้น 55
5.1.2 พยัญชนะท้าย 57
5.2 หน่วยเสียงสระ 57
5.2.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยว 58
5.2.1.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดา 58
5.2.1.2 หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิก 58
5.2.2 หน่วยเสียงสระประสม 58
5.3 เปรียบเทียบระบบพยัญชนะในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี กับระบบพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ 60
5.4 เปรียบเทียบระบบสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี กับระบบสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ 60
สรุป 62
บทที่ 6 การเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 64
6.1 การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงพยัญชนะ 64
6.1.1 พยัญชนะต้น 64
6.1.2 พยัญชนะท้าย 68
6.2 การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ 71
6.2.1 การเปลี่ยนแปลงความสั้นยาวของหน่วยเสียงสระ 71
6.2.1.1 หน่วยเสียงสระหน้า /ιι/ 71
6.2.1.2 หน่วยเสียงสระกลาง /αα/ 72

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

6.2.1.3 หน่วยเสียงสระหลัง /ʊʊ/ 72
6.2.2 การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของหน่วยเสียงสระ 72
6.2.2.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยว 72
6.2.2.2 หน่วยเสียงสระประสม 76
6.3 การเปลี่ยนแปลงระดับพยางค์ 78
6.3.1 การลดพยางค์ 78
6.3.1.1. ลดจากสามพยางค์เป็นสองพยางค์ 78
6.3.1.2. ลดจากสี่พยางค์เป็นสองพยางค์ 79
6.3.1.3 ลดจากสี่พยางค์ เป็นสามพยางค์ 79
6.3.2 การเพิ่มพยางค์ 79
6.3.2.1. เพิ่มจากหนึ่งพยางค์เป็นสองพยางค์ 79
6.3.2.2. เพิ่มจากสองพยางค์เป็นสามพยางค์ 79
สรุป 81
บทที่ 7 การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 83
7.1 ความหมายแคบเข้า 84
7.2 ความหมายกว้างออก 85
7.3 ความหมายมีความสัมพันธ์บางส่วนกับคำต้นแบบ 85
7.4 ความหมายมีความสัมพันธ์โดยรวมกับคำต้นแบบ 86
7.5 ความหมายมีความหนักแน่นหรือรุนแรงกว่าในคำต้นแบบ 87
7.6 ความหมายกลายเป็นเชิงลบ 87
สรุป 87
บทที่ 8 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ 89
8.1 สรุปผล 89
8.2 อภิปรายผล 93
8.3 ข้อเสนอแนะ 95

สารบัญ (ต่อ)

รายการอ้างอิง	96
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	101
ภาคผนวก ข.	143
ประวัติผู้เขียน	145

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง 3.1 ระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี 30
ตาราง 3.2 หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับ 33
ตาราง 3.3 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 36
ตาราง 3.4 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 37
ตาราง 5.1 หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 55
ตาราง 5.2 หน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 58
ตาราง 5.3 หน่วยเสียงสระประสมของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 57
ตาราง 5.4 เปรียบเทียบระบบพยัญชนะคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี กับระบบพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ 60
ตาราง 5.5 เปรียบเทียบระบบสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี กับระบบสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ 61
ตาราง 6.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 66
ตาราง 6.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 69
ตาราง 6.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 76
ตาราง 6.4 เปรียบเทียบจำนวนพยางค์และโครงสร้างพยางค์ในภาษาอาหรับกับในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 79

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาษามลายูเป็นภาษาในตระกูลออสโตรนีเซียนสาขาตะวันตก (Western Austronesian) ซึ่งในปัจจุบันเป็นภาษาที่มีผู้พูดเป็นจำนวนมากเป็นอันดับที่หกของโลก (Alisjahbana S. Takdir : 1974 อ้างใน Carmel H.L.H. : 1989) ทั้งนี้เพราะเป็นภาษาประจำชาติของประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไนดารุสสลาม และสิงคโปร์ ถึงแม้ว่าภาษามลายูมีคนใช้มากเป็นอันดับที่หกของโลกก็ตาม แต่มีคนพูดภาษามลายูเป็นภาษาแม่ (native speaker) เพียง 15 ล้านคนเท่านั้น ในขณะที่ภาษาชวาซึ่งเป็นภาษาในตระกูลเดียวกันมีคนพูดเป็นภาษาแม่ถึง 50 ล้านคน และภาษาซุนดา 20 ล้านคน

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เฉพาะในคาบสมุทรมลายู อินโดนีเซียและหมู่เกาะฟิลิปปินส์ มีภาษาย่อยถึง 350 ภาษา ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงภาษามลายูถิ่นต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีภาษากลางในการสื่อสาร (lingua franca) และภาษามลายูได้ถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางมาเป็นเวลานาน ทั้งนี้เนื่องจากคนที่พูดภาษามลายูมีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ คนที่พูดภาษามลายูส่วนใหญ่อาศัยอยู่บริเวณทั้งสองฝั่งของช่องแคบมะละกา ซึ่งเป็นช่องแคบที่มีความสำคัญที่สุดต่อการติดต่อคมนาคมทางเรือระหว่างเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันตกตลอดจนยุโรป ทั้งด้านการค้าและการอพยพย้ายถิ่น ภาษามลายูได้ขยายอิทธิพลจากช่องแคบมะละกาไปยังเกาะบอเนียว เกาะซีลิบีส ภาคใต้ของฟิลิปปินส์ และเกาะโมลุกกะ

นอกจากปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์แล้ว ชาวมลายูเองก็มีส่วนสำคัญในการทำให้ภาษามลายูกลายเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้เนื่องจากการชุมนุมกันของชาวต่างชาติ คือชาวอินเดีย จีน อาหรับ และล่าสุดชาวยุโรป ตามท่าเรือต่างๆ ของช่องแคบมะละกา อันเป็นจุดยุทธศาสตร์ของการค้าขาย ชาวต่างชาติเหล่านั้นจำเป็นต้องใช้ภาษามลายูในการติดต่อค้าขายกับคนในพื้นที่

นอกจากนี้ ช่องแคบมะละกายังเคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ในอดีตเป็นเวลาหลายศตวรรษ เช่น อาณาจักรศรีวิชัย อาณาจักรมายาปาฮิต อาณาจักรมะละกา และอาณาจักรอาเจห์ การเป็นศูนย์กลางของช่องแคบมะละกาทั้งทางด้านการค้า การเดินเรือ และการปกครองนี้เองที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้ภาษาท้องถิ่นคือภาษามลายูกลายเป็นภาษาที่มีความสำคัญในภูมิภาคนี้

มีหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่าภาษามลายูได้กลายเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษต้นๆ จากการบันทึกของนักเดินทางชาวจีนที่เคยมาเยือนคาบสมุทรมลายูในช่วงนั้นพบว่า ภาษามลายูเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารในภูมิภาคนี้ โดยเขาเรียกว่า “kw’enlun” ซึ่งเป็นชื่อเรียกภาษามลายูอย่างหนึ่ง (Alisjahbana, S. Takdir : 1974 อ้างใน Carmel H.L.H 1989)

ศิลาจารึกสมัยอาณาจักรศรีวิชัยที่บันทึกไว้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ภาษามลายูไม่ได้เป็นเพียงภาษากลางในการติดต่อสื่อสารกันเท่านั้น แต่เป็นภาษาที่ใช้ในวรรณคดี การปกครอง ศาสนา และในศาล ซึ่งยุคนั้นเป็นยุคที่ภาษามลายูได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีและสันสกฤตแล้ว นอกจากนี้ จารึกในลักษณะดังกล่าวยังพบในภูมิภาคอื่นๆ ที่ใช้ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียนด้วย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่เฉพาะตัวภาษาเท่านั้นที่ถูกใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร แต่ตัวอักษรภาษามลายูยังถูกนำไปใช้เป็นตัวเขียนในภาษาอื่นๆ ที่อยู่นอกภูมิภาคที่ใช้ภาษามลายูอีกด้วย

เมื่อศาสนาอิสลามเข้ามายังภูมิภาคนี้ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ภาษามลายูก็ยังคงมีบทบาทที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเดิม โดยกลายเป็นภาษาสื่อกลางในการเผยแผ่และการเรียนการสอนศาสนาอิสลาม และจากจุดนี้นี่เองที่คำศัพท์ภาษาอาหรับเริ่มเข้ามามีบทบาทในคลังคำภาษามลายู โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เกี่ยวกับหลักคำสอนศาสนาอิสลาม และเกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ตัวอักษรเขียนภาษามลายูครั้งใหญ่ คือเปลี่ยนจากการใช้ตัวอักษรอินเดียโบราณมาเป็นตัวอักษรอาหรับ (Carmel H.L.H : 1989)

1.2 อิสลามมาสู่เมืองปัตตานี[1]

A.Teeuw และ D.K. Wyatt ได้กล่าวไว้ใน Hikayat Patani (The Story of Patani) ว่า “ศาสนาอิสลามมาสู่เมืองปัตตานีเมื่อใดนั้นยังไม่เป็นที่แจ่มชัด D’ Eredia ได้เขียนไว้ใน ค.ศ. 1974 ว่า ปัตตานีและปาหังรับอิสลามก่อนที่ศาสนาอิสลามจะเข้าสู่มะละกา แต่ที่แน่นอนที่สุดคือศาสนาอิสลามเข้ามาสู่ตรังกานูใน ค.ศ. 1384-1387 เป็นอย่างช้า จึงไม่เป็นที่สงสัยว่าจะไม่เข้าสู่ปัตตานีในเวลาเดียวกัน”

หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย (2517) ได้กล่าวไว้ในหนังสือประวัติศาสตร์มลายูปัตตานีว่า ดินแดนนี้เดิมอยู่ในอาณาจักรศรีวิชัย นับถือศาสนาพุทธลัทธิมหายาน เพิ่งจะมานับถือศาสนาอิสลามในราวคริสต์ศตวรรษที่ 14 หรือปลายพุทธศตวรรษที่ 20 นี้เอง คือในราวกรุงศรีอยุธยา

[1] คำว่า “ปัตตานี” ในที่นี้ หมายถึงรัฐปัตตานี ซึ่งในอดีตเคยเป็นดินแดนที่อยู่ในอาณาจักรลังกาสุกะ มีอาณาบริเวณครอบคลุมพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และบางส่วนของจังหวัดสงขลาในปัจจุบัน (ครองชัย หัตถา : 2541)

ตอนต้น

ชาวมลายูปัตตานีจะผูกพันธ์กับศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับมาก จะเห็นได้จากการสนทนากันในชีวิตประจำวัน มักจะมีคำศัพท์ภาษาอาหรับปะปนกันอยู่เป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น

ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ภาษาอาหรับ	ความหมาย
/□μ□)	√υμρ	'อายุ'
/α)δε	√αδλ	'ยุติธรรม'
σ□βα	σ√αβρ	'อดทน, อดกลั้น'
ηακεN	□αακιμ	'ผู้พิพากษา'
σ↔λ↔τE	συλτ√ααν	'สุลต่าน'

หมายเหตุ : การถอดเสียง (transcription) นี้ผู้วิจัยถอดเสียงเองโดยใช้สัทสัญลักษณ์ของ IPA ฉบับปี ค.ศ.1995

คำศัพท์ที่ยกมาข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในจำนวนหลายร้อยคำที่ผู้วิจัยสังเกตเห็น ซึ่งผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ ไม่เคยทราบมาก่อนว่าคำศัพท์เหล่านั้นเป็นคำภาษาอาหรับ จนกระทั่งผู้วิจัยได้เรียนภาษาอาหรับ จึงทราบว่าคำเหล่านั้นเป็นคำยืมภาษาอาหรับ จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาและทำการวิจัย เพื่อให้ทราบว่าคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีมากน้อยเพียงใด และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียงและความหมายอย่างไรกับคำยืมเหล่านั้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อ :

1. ระบุและจำแนกประเภทของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
2. วิเคราะห์ระบบเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
4. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

1. คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

2. ระบบเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแตกต่างจากระบบเสียงของภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

3. การเปลี่ยนแปลงทางเสียงในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแบบที่เป็นระบบ และจำนวนพยางค์ในคำยืมจะน้อยกว่าจำนวนพยางค์ในคำภาษาอาหรับ

4. คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่มีความหมายแคบเข้า

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีใช้ในชีวิตประจำวัน ศัพท์วิชาการ โดยเฉพาะศัพท์ที่เกี่ยวกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม และคำศัพท์ด้านอื่นๆ ที่ปรากฏในพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี–ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปี พ.ศ.2527 รวมถึงชื่อเฉพาะด้วย

2. ภาษามลายูถิ่นปัตตานีในการวิจัยนี้ หมายถึง ภาษามลายูที่พูดโดยชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และบางส่วนของจังหวัดสงขลา

3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการวิจัยในแนวนอนหรือภาษาเฉพาะสมัย (synchronic) คือศึกษาคำยืมที่มีใช้ ณ เวลาปัจจุบันเท่านั้น โดยไม่ศึกษาในลักษณะแนวตั้งหรือภาษาข้ามสมัย (diachronic) เพราะการศึกษาคำยืมในลักษณะที่สองนี้ต้องใช้ข้อมูลที่เป็นภาษาเขียนทั้งภาษามลายูและภาษาอาหรับต่างสมัย ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคในการศึกษาคำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งไม่มีภาษาเขียน

4. ในการเปรียบเทียบคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับคำต้นแบบนั้น ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบกับภาษาอาหรับมาตรฐานเท่านั้น โดยไม่เปรียบเทียบกับภาษาอาหรับถิ่นต่างๆ ภาษาอาหรับมาตรฐานในที่นี้หมายถึงภาษาที่ใช้เป็นภาษาทางการ ภาษาที่ใช้ในสื่อมวลชนแขนงต่างๆ และภาษาในการเรียนการสอนในประเทศอาหรับทุกประเทศ โดยยึดพจนานุกรม อัลมุญัม อัลวาซีต (Al Mu'jam Al-Wasit) และพจนานุกรมอัลมุนญิด (Al Munjid) เป็นหลัก ซึ่งเป็นพจนานุกรมที่เป็นที่ยอมรับในประเทศอาหรับโดยทั่วไป

5. คำยืมที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ คือคำยืมที่ปรากฏในการสนทนาในชีวิตประจำวันของคนทั่ว ๆ ไป ส่วนคำที่ใช้โดยกลุ่มคนที่พูดภาษาอาหรับได้หรือกลุ่มคนที่มีความรู้ด้านศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี จะไม่นำมาวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะว่า คนกลุ่มดังกล่าวมักจะใช้คำภาษาอาหรับสลับกับคำภาษามลายูในการสนทนาในลักษณะของการสลับภาษา (Code switching) เช่นคำว่า

/αnα ‘ผม, ฉัน’[1] คนที่พูดภาษาอาหรับได้มักใช้คำนี้แทนตัวเอง ถึงแม้ว่าคนทั่วไปจะฟังเข้าใจ แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับ และไม่มีการใช้อย่างแพร่หลาย จึงไม่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้

1.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการยืมภาษา และงานวิจัยเกี่ยวกับคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. เก็บรวบรวมคำยืมจากพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี – ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นพจนานุกรม ฉบับสมบูรณ์ที่สุดที่มีอยู่ในปัจจุบัน ส่วนคำยืมที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี – ภาษาไทย ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากความรู้ของผู้วิจัยเองในฐานะผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ (native speaker) และรู้ภาษาอาหรับ[2] โดยยึดหลักที่ว่า คำที่สัมพันธ์กัน จะต้องมีเสียงและความหมายของคำเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

3. บันทึกคำยืมเหล่านั้นในบัตรคำ พร้อมความหมายและแหล่งที่มาของข้อมูล ในการบันทึกคำยืมนั้น ผู้วิจัยจะทำการบันทึกคำศัพท์ที่เขียนด้วยอักษรภาษาไทยตามที่ปรากฏในพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และถอดเสียงคำเหล่านั้นโดยใช้สัทอักษรสากลของ IPA ฉบับปี ค.ศ. 1995

4. นำคำยืมเหล่านั้นมาเทียบคำศัพท์และความหมายในพจนานุกรมภาษาอาหรับอัลมุญัมอัลวาซีต และพจนานุกรมอัลมุนญิด เพื่อตรวจสอบความหมายเดิมหรือความหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของคำเหล่านั้น แล้วบันทึกความหมายลงในบัตรคำ และบันทึกคำต้นแบบโดยใช้สัทอักษรสากลของ IPA พร้อมทั้งเขียนคำด้วยอักษรอาหรับกำกับไว้

6. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

---

1. ดูตัวอย่างคำเหล่านั้นในภาคผนวก ข.

2. ผู้วิจัยคุ้นเคยกับภาษาอาหรับมาตั้งแต่เยาว์วัย คือได้เรียนจบชั้นมัธยมจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาศาสนา รายวิชาศาสนาจะสอนโดยใช้ตำราภาษาอาหรับทั้งหมด และเมื่อผู้วิจัยเรียนจบชั้นมัธยมปลาย ผู้วิจัยได้ไปอบรมภาษาอาหรับเพิ่มเติม ณ สถาบันภาษาอาหรับ ที่มหาวิทยาลัยอิสลาม กรุงมาดีนะฮฺ ประเทศซาอุดิอาระเบีย เป็นเวลา 2 ปี จบหลักสูตรสูงสุดของสถาบัน จากนั้น ผู้วิจัยได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาภาษาอาหรับ ที่คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยดังกล่าว สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาภาษาอาหรับ ในปี ค.ศ. 1992 หลังจากนั้น ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ ประจำแผนกวิชาภาษาอาหรับ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในปี พ.ศ. 2536 และสอนภาษาอาหรับตั้งแต่บัดนั้นมาจนถึงปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบประวัติความเป็นมาของศัพท์ประเภทคำยืมจากภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

2. ได้ข้อมูลสำหรับนักภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและเชิงประวัติที่ต้องการสืบสร้างภาษาออสโตรนีเซียนดั้งเดิมและภาษามลายูดั้งเดิม ช่วยให้สามารถเลือกคำร่วมเชื้อสายได้สะดวกขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับคำยืมและการยืมคำในภาษาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิเคราะห์คำยืมในด้านต่างๆ นอกจากการศึกษาและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จำเป็นต้องศึกษาคือ การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับงานวิจัยและงานเขียนที่เกี่ยวกับคำยืมและการยืมคำในภาษาต่างๆ ที่มีคนทำไว้แล้ว เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้ได้ ในบทนี้จะขอนำเสนอเกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทฤษฎีการยืมภาษาและงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมและการยืมคำในภาษาต่างๆ พอสังเขปดังนี้

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการยืม

2.1.1. คำจำกัดความของการยืม

การยืมภาษา หมายถึง การที่ภาษาหนึ่งรับเอาลักษณะใดก็ตามจากอีกภาษาหนึ่งเข้ามาใช้ จนกลายเป็นลักษณะของตนเอง ลักษณะทางภาษาที่ยืมได้มีทุกประเภทตั้งแต่ เสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ทำนองเสียง เสียงเน้นหนัก คำทุกประเภท โดยเฉพาะคำหลัก เช่น นาม กริยา และลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น การแสดงพหูพจน์ การก และหน่วยสร้างต่างๆ เช่น ประโยค กรรมวาจก เป็นต้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ : 2540)

Crystal (1971) ให้คำจำกัดความของคำยืมว่า การที่หน่วยทางภาษา (linguistic unit) โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นคำของภาษาหนึ่งถูกใช้ในอีกภาษาหนึ่งหรือในภาษาถิ่นหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านั้นไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของภาษานั้นๆ

Gleason (1955) (อ้างในเปรมินทร์ : 2539) กล่าวว่า การยืมคือการจำลองหรือการลอกเลียนแบบส่วนของภาษา (Linguistic item) จากผู้พูดของระบบภาษา (speech form) อื่นๆ ตัวอย่างโดยทั่วไปที่สามารถพบได้ส่วนใหญ่ คือ กรณีที่มีระบบภาษาแตกต่างกันอย่างค่อนข้างชัดเจน

จากคำจำกัดความข้างต้นสรุปได้ว่า การยืมภาษา คือ การที่ภาษาหนึ่งรับเอาลักษณะใดก็ตามจากอีกภาษาหนึ่งเข้ามาใช้ในภาษาของตน โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการยืมคำ

2.1.2. แนวความคิดเกี่ยวกับการยืม

การยืมคำนั้นเกิดภายใต้สภาพแวดล้อมของการสัมผัสภาษา ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.2.1 ความคิดเรื่องการสัมผัสภาษา

การสัมผัสภาษา คือ ปรากฏการณ์ที่คนใดคนหนึ่งพูดได้หลายภาษาและสามารถใช้ภาษาเหล่านั้นสลับกันไปมาได้ ทำให้ภาษาหลายภาษามีอิทธิพลซึ่งกันและกัน และการยืมภาษาก็เป็นปรากฏการณ์หนึ่งในหลายๆ ปรากฏการณ์ที่เกิดจากการสัมผัสภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ : 2540)

Crystal (1988) (อ้างในเปรมินทร์ : 2539) ได้อธิบายเกี่ยวกับการสัมผัสภาษาว่า การสัมผัสภาษาเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาอย่างหนึ่งซึ่งเป็นสถานการณ์ของความต่อเนื่องกันทางภูมิศาสตร์ หรือความใกล้ชิดกันของกลุ่มสังคมระหว่างภาษาหรือระหว่างภาษาถิ่น สภาพที่ใกล้ชิดกันทั้งในแง่ภูมิศาสตร์และในแง่ของสังคมทำให้ภาษามีอิทธพลต่อกัน ผลของสถานการณ์การสัมผัสภาษาอาจปรากฏออกมาในรูปของการเจริญเติบโตของภาษา รูปของการยืม รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงและวากยสัมพันธ์ หรือรูปแบบอันเกิดจากการผสมผสานกันของภาษา (mixing form of language) เช่นเกิดลักษณะภาษาที่เรียกว่าภาษาครีโอล (creole) และภาษาพิดจิน (pidgin) หรือมีทวิภาษาในรูปแบบต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่า การยืมภาษานั้นเกิดภายใต้สภาวะของการสัมผัสภาษา และการสัมผัสภาษามีเหตุอันเนื่องมาจากความต่อเนื่องทางภูมิศาสตร์หรือความใกล้ชิดของกลุ่มชนในสังคมที่พูดภาษาต่างกัน และเริ่มต้นในผู้พูดทวิภาษา (bilingual) หรือ หรือพหุภาษา (multilingual)

2.1.2.2 แนวการวิเคราะห์คำยืม

ในการวิเคราะห์คำยืมสามารถกระทำได้สองลักษณะ คือ การวิเคราะห์ในแนวตั้งหรือภาษาข้ามสมัย (diachronic approach) และการวิเคราะห์ในแนวนอนหรือภาษาเฉพาะสมัย (synchronic approach)

การวิเคราะห์ในแนวตั้ง หมายถึงการวิเคราะห์ข้ามสมัย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงประวัติ ช่วงเวลา และวิวัฒนาการของคำยืม เช่นการวิเคราะห์ ภาษานอรเวย์ในอเมริกาของ Haugen (1953) ส่วนการวิเคราะห์ในแนวนอน เป็นการวิเคราะห์เฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์คำยืมในสมัยปัจจุบัน เช่นการวิเคราะห์คำยืมภาษาอังกฤษในภาษานอรเวย์ปัจจุบันของ Stene (1945) (อ้างใน Carmel : 1989)

2.1.2.3 ประเภทของคำยืม

Haugen (1953) กล่าวว่า คำยืมจะเป็นชนิดใดก็แล้วแต่ สามารถอธิบายได้ในลักษณะของการปรับเปลี่ยนและการทดแทนลักษณะเดิม (substitutions of native habits) คำยืมทุกคำจะตกอยู่ในสองสภาวะ คือ ยังคงรูปภาษาเดิมทั้งเสียงและความหมาย (complete importation) และเกิดการเปลี่ยนแปลงและการทดแทนขึ้น (complete substitution) นอกจากนี้ Haugen ได้แบ่งประเภทของคำยืมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. คำยืมทับศัพท์ (Loanwords) คือคำยืมที่ยืมทั้งเสียงและความหมายพร้อมกับมีการปรับเปลี่ยนลักษณะทางเสียงของคำยืมให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับการออกเสียงคำทั่ว ๆ ไปในภาษา หรือไม่มีการปรับเปลี่ยนลักษณะทางเสียงของคำยืมก็ได้ ซึ่งคำยืมส่วนใหญ่จะเป็นคำยืมลักษณะนี้

2. คำยืมปน (Loanblends) คือ คำยืมที่ยืมเข้ามาแล้วใช้ผสมกับคำที่มีอยู่ในภาษาของผู้รับ

3. คำยืมแปล (Loan translation or Loanshift) คือคำยืมที่มีการยืมความหมายของคำในภาษาผู้ให้มาแปล และสร้างคำใหม่ขึ้นในภาษาผู้รับ

ตามทัศนะของ Bloomfield (1933) (อ้างใน ปราณี กายอรุณสิทธิ์ : 2527) คำยืมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ประเภทที่ยืมจากภาษาถิ่น (Dialect borrowing) หมายถึงการยืมลักษณะการพูดหรือการออกเสียงของกลุ่มคนซึ่งพูดภาษาเดียวกันแต่พูดในคนละท้องถิ่นกัน เช่น ภาษาถิ่นที่ใช้ [E] ยืมเสียง [α] จากอีกภาษาหนึ่งมาใช้ในคำว่า father, rather เป็นต้น

2. ประเภทที่ยืมทางวัฒนธรรม (Cultural borrowing) หมายถึงการยืมคำที่มีลักษณะบ่งชี้ลักษณะทางวัฒนธรรมบางประการมาจากอีกภาษาหนึ่ง เช่นภาษาอังกฤษยืมคำว่า rouge, garage มาจากภาษาฝรั่งเศส

3. ประเภทที่ยืมจากความใกล้ชิด (Intimate borrowing) หมายถึงการยืมจากภาษาอื่นซึ่งพูดในชุมชนเดียวกัน เนื่องจากต้องคบค้าสมาคมติดต่อกันอยู่เป็นประจำ ตัวอย่างเช่น ในอเมริกา ผู้อพยพจากชาติต่างๆ จะต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษ หรือยืมภาษาอังกฤษเข้าไปใช้ในภาษาของตน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมหรือคำในภาษาเดียวกันแต่ต่างสมัยกัน Bloomfield (1961) ได้อธิบายและแบ่งประเภทดังนี้

1. ความหมายแคบเข้า (Narrowing) เช่นคำว่า μετε ในภาษาอังกฤษโบราณมีความหมายว่า อาหาร แต่ในภาษาอังกฤษปัจจุบันเป็น μεατ หมายถึงเนื้อ

2. ความหมายกว้างออก (Widening) เช่นคำว่า δογγε ในภาษาอังกฤษยุคกลาง หมายถึง สุนัขที่ได้รับการอบรมอย่างดี แต่ในภาษาอังกฤษปัจจุบันเป็น δογ หมายถึงสุนัขทั่วๆ ไป

3. นำเอาความหมายของคำใหม่ใช้แทนที่ความหมายเดิม ซึ่งมีความหมายหรือ concept ที่คล้ายๆ กัน (Metaphor) เช่นคำว่า ∪βιτραζ ในภาษาเยอรมันยุคต้นหมายถึง กัดหรือกิน แต่ในภาษาอังกฤษ เป็น βιττερ หมายถึง รสขม

4. คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรืออยู่ในหมวดความหมายเดียวกันหรือใกล้กัน เลยเอาความหมายมาใช้แทนกัน เช่นคำว่า φουε ในภาษาฝรั่งเศสโบราณหมายถึง แก้มข้างหนึ่ง หรือหน้า แต่เมื่อคำนี้ถูกยืมเข้ามาในภาษาอังกฤษกลายเป็น φαω หมายถึงขากรรไกรข้างหนึ่ง

5. ความหมายมีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันบางส่วนหรือโดยรวม (Synecdoche) เช่นคำว่า ∪στοβο] ในภาษาอังกฤษยุคต้นหมายถึง ห้องที่ถูกทำให้อุ่น แต่ในภาษาอังกฤษปัจจุบันเป็น στοωε หมายถึง เตาไฟ

6. ความหมายอ่อนลงหรือเกินจริง (Hyperbole) เช่นคำว่า εξ-τονα#ρε ในภาษาฝรั่งเศสยุคต้นหมายถึง ฟ้าผ่า แต่เมื่อคำนี้ถูกยืมเข้ามาในภาษาอังกฤษ เป็น αστονιση หมายถึงตกใจหรือประหลาดใจ

7. ความหมายแรงขึ้น (Litotes) เช่นคำว่า ∪κωαλλφαν ในภาษาอังกฤษยุคต้น หมายถึง การทรมาน ถูกยืมเข้ามาในภาษาเยอรมันเป็น θυα_λεν ในความหมายเดิม และถูกยืมเข้ามาในภาษาอังกฤษโบราณเป็น χωελλαν หมายถึง ฆ่า

8. ความหมายเปลี่ยนไปในเชิงลบ (Degeneration) เช่นคำว่า χναφα ในภาษาอังกฤษโบราณหมายถึง เด็กผู้ชาย หรือ ทาส แต่ในภาษาอังกฤษปัจจุบันเป็น κναωε หมายถึง คนเลว

9. ความหมายดีขึ้น (Elevation) เช่นคำว่า χνιητ ในภาษาอังกฤษโบราณหมายถึง เด็กผู้ชาย หรือ ทาส ในภาษาเยอรมันเป็น κνεχητ ในความหมายเดียวกัน แต่ในภาษาอังกฤษปัจจุบันเป็น κνιγητ หมายถึง อัศวิน

2.1.3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมนั้นสามารถแบ่งออกเป็นปัจจัยทางด้านโครงสร้างของตัวภาษาเอง หรือปัจจัยภายใน และปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรม หรือปัจจัยภายนอก ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1.3.1 ปัจจัยภายใน (Structural factors)

ปัจจัยภายใน ซึ่งเกิดจากตัวภาษาเองนั้นมีหลายประการด้วยกัน ซึ่ง Carmel (1989) ได้สรุปไว้ดังนี้

2.1.3.1.1 ความลงรอยกันระหว่างสองภาษา (Structural congruence)

ความคล้ายคลึงกัน และความลงรอยกันด้านโครงสร้างของภาษาสองภาษาที่เกิดการสัมผัสภาษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการยืมคำ (Haugen :1953) ภาษาที่มีโครงสร้างที่ต่างกันมากจะเป็นอุปสรรคต่อการยืมระหว่างกัน ดังเช่นภาษาสันสกฤตกับภาษาทิเบต เป็นต้น

2.1.3.1.2 ระดับของความเป็นอิสระของหน่วยคำ (Degree of boundness or independence of linguistic item)

หน่วยคำอิสระจะเกิดการยืมมากกว่าหน่วยคำไม่อิสระและคำเนื้อหาหรือ content word (Haugen : 1953) เช่น คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ จะถูกยืมมากกว่าคำไวยากรณ์ เช่น คำบุพบท คำสันธาน เป็นต้น

2.1.3.1.3 ความถี่ในการปรากฏของคำ (Word frequency)

คำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงและมีการใช้บ่อย จะมีการยืมได้ง่ายกว่าคำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏต่ำ ไม่ว่าคำศัพท์นั้นๆ จะเป็นคำศัพท์ในภาษาของผู้พูดเองหรือเป็นคำที่ถูกยืมเข้ามา ส่วนคำศัพท์ที่มีการใช้น้อยมักจะถูกลืมและถูกแทนที่ด้วยคำใหม่ทั้งจากภาษาต่างถิ่นในภาษาเดียวกันหรือจากภาษาอื่นที่ยืม

2.1.3.1.4 การพ้องรูปของคำ (Homonymy)

ปรากฏการณ์การพ้องรูปของคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการยืมคำในภาษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการเกิดการพ้องรูปของคำศัพท์นั่นเอง ตัวอย่างเช่น ชาวพื้นเมืองเผ่า (Vosges patois) ในประเทศฝรั่งเศส ยืมคำว่า ϖοιτυρε และ ϖιανδε จากภาษาฝรั่งเศสเพื่อเลี่ยงการใช้คำพ้องเสียง χαρρυμ 'เกวียน' และ χαρνεμ 'เนื้อ' ในภาษาของตน

2.1.3.1.5 การเลิกใช้คำศัพท์ (Word obsolescence)

คำศัพท์ที่เป็นคำโบราณมักจะถูกเลี่ยงและไม่นิยมใช้ และมักจะถูกแทนที่ด้วยคำศัพท์ใหม่ๆ ซึ่งก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการยืมคำ (Weinreich : 1953)

2.1.3.1.6 ความไม่พอเพียงของการแยกให้เห็นความต่างทางความหมายในภาษา (Insufficiency of semantic differentiation)

ปรากฏการณ์นี้มักจะเกิดกับผู้พูดทวิภาษา (Bilingual) หรือผู้พูดพหุภาษา (Multilingual) คนที่พูดได้สองภาษาหรือหลายภาษาเป็นอย่างดีบางครั้งจะรู้สึกว่าความหมายบางอย่างไม่อาจสื่อได้ด้วยภาษาของตน จึงหันมาใช้คำยืมหรือคำในอีกภาษาหนึ่งที่เขารู้สึกว่าสามารถสื่อความหมายได้ดีกว่า (Weinreich : 1953)

2.1.3.2 ปัจจัยภายนอก (Non-structural factors หรือ Socio-cultural factors)

ปัจจัยภายนอกหมายถึง ปัจจัยที่นอกเหนือจากปัจจัยของตัวภาษาเอง ในที่นี้หมายถึงปัจจัยทางด้าน สังคมวัฒนธรรม อันได้แก่

2.1.3.2.1 สถานภาพของทั้งสองภาษาที่เกิดการสัมผัสกัน (Relative status of the two languages)

ในที่นี้จะหมายถึงศักดิ์ศรีของทั้งสองภาษาที่เกิดการสัมผัสกัน ในเรื่องนี้นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ทิศทางของการยืมนั้น จะเกิดจากภาษาที่มีศักดิ์ศรีที่เหนือกว่าไปยังภาษาที่มีศักดิ์ศรีที่ด้อยกว่า (Bloomfeild : 1933), Carmel (1989) ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาของ Ball (1971) เกี่ยวกับภาษาสวาฮิลีว่า ในอดีต ภาษาอาหรับเคยเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีเหนือกว่าภาษาสวาฮิลี ทำให้ภาษาสวาฮิลีมีคำยืมภาษาอาหรับเป็นจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันศักดิ์ศรีของภาษาอาหรับถูกแทนที่ด้วยภาษาอังกฤษ ทำให้ภาษาอาหรับเป็นแหล่งที่มาของคำยืมในภาษานี้เป็นอันดับที่สองรองลงมาจากภาษาอังกฤษ

2.1.3.2.2 การบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ที่ยังไม่พอเพียงต่อการใช้ (Designative adequacy หรือ inadequacy of vocabulary)

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการยืมคือ ความไม่พอเพียงของศัพท์บัญญัติสำหรับสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาในสังคม ทำให้เกิดความจำเป็นที่ต้องใช้คำศัพท์ของภาษาเดิมสำหรับสิ่งนั้นๆ ในการนี้ Sapir (1921) และ Weinreich (1953) ได้อธิบายว่า ความต้องการในการเรียกสิ่งใหม่ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เทคนิค การค้นพบ และมโนทัศน์ใหม่ๆ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ต้องบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ และเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำเช่นเดียวกัน

2.1.3.2.3 สภาพแวดล้อมทางด้านประวัติศาสตร์ของการสัมผัสภาษา (Historical circumstances of contact)

ปัจจัยด้านสังคมการเมือง เช่น สงคราม การพิชิตเมือง การล่าอาณานิคม และการอพยพ ทำให้ภาษาหนึ่งมีอำนาจเหนืออีกภาษาหนึ่ง และทำให้เกิดการยืมภายในขึ้น ในการนี้ Bloomfield (1933) ได้อธิบายว่า การยืมจากความใกล้ชิด (Intimate borrowing) คือการยืมที่เกิดจากฝ่ายเดียว คือเกิดการยืมจากภาษาของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า (upper) ไปยังภาษาของผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจหรือมีอำนาจน้อยกว่า ในขณะเดียวกัน Bloomfield ก็ยังชี้ให้เห็นว่าในบางครั้ง ภาษาของผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่าก็สามารถต้านทานการยืมจากภาษาของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าได้ เช่นกรณีของการต่อต้านของชาวเยอรมันต่อการใช้คำยืมภาษาละติน-ฝรั่งเศส และกรณีของการต่อต้านของชาวสโลวัคต่อภาษาเยอรมัน เป็นต้น

2.1.3.2.4 ทัศนคติต่อการยืมภาษา (Attitudes towards borrowing)

ทัศนคติที่มีต่อภาษานั้นนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดหรือไม่ให้เกิดการยืมคำในภาษา กรณีแรกเช่นความรู้สึกหยิ่งและภูมิใจในภาษาของตน จะทำให้เกิดความรู้สึกไม่ยอมรับภาษาอื่น กรณีที่สองเช่น ความรู้สึกว่าภาษาอื่นน่าจะดีกว่าสำหรับแทนความหมายบางความหมาย หรือเพื่อแสดงความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของตน ทำให้มีการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ ซึ่ง Jespersen (1922) (อ้างใน Carmel : 1989) กล่าวว่า ในบางครั้ง การยืมคำอาจทำให้เกิดสมัยนิยม หรือแฟชั่น (fashion) ในสังคมภาษาบางสังคม ดังเช่นกรณีศึกษาการยืมคำภาษาอังกฤษของชาวญี่ปุ่นของ Ozawa (1976) (อ้างใน Carmel : 1989) ซึ่งโอซาวากล่าวว่า การยืมคำภาษาอังกฤษของชาวญี่ปุ่นนับเป็นสมัยนิยมหรือแฟชั่นอย่างหนึ่ง

2.1.3.2.5 ความไม่ลงรอยกันในทางวัฒนธรรม (Cultural incompatibility)

เมื่อเกิดการสัมผัสวัฒนธรรมระหว่างสองวัฒนธรรม ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่ง และมีการยืมเกิดขึ้น ซึ่งสิ่งนั้นมีทั้งที่เป็นวัตถุและนามธรรม แต่ไม่ใช่ทั้งหมดจะถูกยืมเข้ามา ในบางกรณีอาจจะถูกปฏิเสธและไม่ได้รับการยอมรับ หรือที่เรียกว่า “principles of selectivity and rejection of vocabulary” โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับศาสนา เป็นต้น ตัวอย่างเช่น ชาวยิวอัสเคนาซิก (Askenazic Jews) ได้ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการใช้คำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาคริสต์ในคำยืมภาษาเยอรมัน (Weinreich :1953)

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำนั้น มีหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในคือปัจจัยในตัวภาษาเอง และปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม แต่ปัจจัยที่นับว่าสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการยืมคำคือ การบัญญัติศัพท์ที่ไม่เพียงพอต่อการใช้ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการในการเรียกสิ่งใหม่ ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เทคนิค การค้นพบ และมโนทัศน์ใหม่ ๆ จึงจำเป็นต้องมีการยืมคำมาใช้

2.2. งานเขียนและงานวิจัยเกี่ยวกับคำยืม

นอกจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทฤษฎีการยืมคำและคำยืมแล้ว จำเป็นต้องทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เห็นประเด็นปัญหาและกรอบความคิดบางประการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมจากงานเขียนและงานวิจัยต่างๆ โดยเฉพาะงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษาไทยทั้งที่ภาษาไทยยืมภาษาต่างประเทศ และภาษาต่างประเทศยืมคำภาษาไทย และภาษามลายูทั้งภาษามลายูมาตรฐานและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งรายละเอียดจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

2.2.1 คำยืมในภาษาไทยและคำยืมภาษาไทยในภาษาต่างประเทศ

ผลงานที่เกี่ยวกับคำยืมและการยืมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาไทยในภาษาต่างประเทศได้แก่ ผลงานของ Kanchana Nacaskul (1979) วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2524) วัฒนา อุดมวงศ์ (2524) สุภาพร มากแจ้ง (2525) พัฒน์ เพ็งผลา (2525) กตัญญู ชูชื่น

(2525) ปราณี กายอรุณสิทธิ์ (2526) ฉันทัส ทองช่วย (2526) บรรจบ พันธุเมธา (2532) อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล (2539) และเปรมินทร์ คาระวี (2539)

บทความของ Kanchana Nacaskul (1979) (อ้างในสมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ : 2540) เรื่อง “A Note on English Loanwords in Thai” โดยกาญจนาได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยไว้ว่า คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยสามารถแบ่งได้เป็น 11 หมวดหมู่ คือ หมวดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเสื้อผ้าและแฟชั่น หมวดการกีฬาและการพนัน หมวดบุคคลและตำแหน่งหน้าที่ หมวดการวัด หมวดการศึกษา หมวดศิลปะและสิ่งประดิษฐ์ หมวดทางการแพทย์ หมวดดนตรี และหมวดสิ่งของเบ็ดเตล็ดอื่นๆ ผู้เขียนได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย โดยคำยืมส่วนใหญ่ได้ถูกนำมาปรับเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทย ทั้งด้านเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และการกำหนดวรรณยุกต์ นอกจากนี้คำยืมภาษาอังกฤษยังทำให้คนไทยได้คุ้นเคยกับเสียงควบกล้ำใหม่ๆ อีกหลายเสียง นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนคำยืมให้เป็นมาตรฐานและปัญหาการยอมรับในภาษาพูดอีกด้วย

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2524) กล่าวถึงภาษาต่างประเทศที่มีอยู่ในภาษาไทย รูปลักษณะของภาษา วิธียืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย การแปลงคำยืม และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ได้แก่ ภาษาจีน ชวา-มลายู ทมิฬ เขมร พม่า มอญ ญี่ปุ่น โปรตุเกส ฝรั่งเศส เปอร์เซีย อาหรับ อังกฤษ และบาลีสันสกฤต โดยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาดังกล่าว รวมทั้งให้รายการคำในภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทย

ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีที่คำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทยนั้น วิจิตราได้แบ่งออกเป็นสามวิธี คือ การทับศัพท์ การบัญญัติศัพท์ และการแปลศัพท์หรือแปลความ ส่วนเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเสียงและความหมายของคำยืม ซึ่งวิจิตราใช้คำว่า การแปลงคำยืม มีสองลักษณะ คือ การแปลงเสียง ซึ่งมีทั้งการแปลงเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และวรรณยุกต์ และการแปลงความหมาย เช่น ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก และความหมายย้ายที่

เกี่ยวกับการสร้างคำ วิจิตราได้แบ่งออกเป็นสี่ประเภท คือ การประสมกับคำไทย การสมาส การสนธิ และ การประสมกับคำต่างประเทศต่างภาษา

ในส่วนของภาษาชวา-มลายูที่เข้ามาในภาษาไทยนั้น วิจิตราได้กล่าวว่า คำไทยได้นำคำชวา-มลายูมาใช้ในลักษณะต่างๆ กัน เช่น ออกเสียงตามความถนัดของคนไทย เช่นคำว่า

อากัล-บาฮาร์ คนไทยออกเสียงเป็น กัลปังหา คำที่แปลงความหมายให้ตรงกัน เช่น คำว่า ปาดี ‘ข้าว’ รีงัน ‘เบา’ เป็น ข้าวเบา คำที่ใช้ในวรรณคดีชวา-มลายู เช่น อินดรา ’อินตระ’ เป็น พระอินทร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ วิจิตรายังได้ยกตัวอย่างคำยืมภาษาอาหรับในภาษาไทยด้วย เช่น กั้นหยั่น ‘มีดปลายแหลมสองคม’ มาจากคำภาษาอาหรับ khanjar การบูร อาหรับใช้ kafu หรือ kaphu ระยำ จาก rajam เป็นต้น แต่วิจิตราไม่ได้กล่าวถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำภาษาอาหรับที่มีใช้ในภาษาไทยแต่อย่างใด

วิทยานิพนธ์ของวัฒนา อุดมวงศ์ (2524) เกี่ยวกับคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษาเรื่องลักษณะคำและวิธีการถ่ายเสียงคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยสมัยปัจจุบันเฉพาะระดับภาษาของผู้มีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะสามารถเปล่งเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง ตลอดจนศึกษาวิวัฒนาการและอิทธิพลของคำยืมภาษาอังกฤษต่อระบบเสียงภาษาไทย โดยเสนอรายละเอียดเฉพาะวิธีการถ่ายเสียงพยัญชนะ เสียงสระ การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน เสนอวิวัฒนาการและอิทธิพลของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย เพียงเพื่อให้เห็นประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการที่ต่อเนื่องและผลที่ได้รับจากคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยเท่านั้น

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประวัติและวิวัฒนาการของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยนั้น คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยเริ่มมีหลักฐานปรากฏในสนธิสัญญาทางการค้าระหว่างอังกฤษกับไทยใน พ.ศ.2369 และเอกสารสิ่งพิมพ์อื่นตั้งแต่ ร.3 แห่งรัตนโกสินทร์ ส่วนทางด้านการถ่ายถอดเสียงนั้น การถ่ายถอดเสียงพยัญชนะต้นคนไทยจะใช้หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทย 20 หน่วยเสียงถ่ายเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาอังกฤษทั้ง 22 หน่วยเสียง และถ่ายเสียงพยัญชนะควบกล้ำบางเสียงได้ โดยเทียบเสียงแต่ละเสียงตามลักษณะทางสัทศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน และคำยืมภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อระบบเสียง การประกอบรูปคำและพยางค์ของเสียงบางเสียง และยังมีอิทธิพลต่อระบบศัพท์ภาษาไทยอีกด้วย

ผลงานของสุภาพร มากแจ้ง (2525) เกี่ยวกับ ภาษาบาลี สันสกฤตในภาษาไทย ภาษาบาลีที่เข้ามาอยู่ในภาษาไทยนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงสองลักษณะใหญ่ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของภาษา ส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงทางเสียง เช่น เปลี่ยนแปลงเสียงสระในเรื่องความสั้นยาว เปลี่ยนแปลงโดยการตัดเสียงสระท้ายคำ และเปลี่ยนที่เกิดเสียงเป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ทางการใช้ภาษา เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยเจตนา เพื่อให้มีรูปคำใช้ในภาษามากขึ้น สนองความมุ่งหมายประการต่าง ๆ ทางด้านการใช้ภาษา เช่น การตัดพยางค์หน้า

พยางค์ท้าย ตัดตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้ำ และอักษรซ้อน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ รูปพยัญชนะ การแปลงความหมาย เช่น ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และความหมายเกิดใหม่ เป็นต้น

พัฒน์ เพ็งผลา (2525) ในวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับภาษาบาลีในภาษาไทย ได้กล่าวถึงวิธีการรับคำบาลีสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทย การรับภาษาบาลีสันสกฤตเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีสองวิธี คือ การกลายเสียง ทั้งเสียงพยัญชนะ และเสียงสระ เช่น เสียงสั้นกลายเป็นเสียงยาว และเสียงยาวเป็นเสียงสั้น เป็นต้น และการกลายความหมาย คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และการกลายเสียงเพื่อแยกความหมายเป็นต้น

ผลงานของกตัญญู ชูชื่น (2525) เกี่ยวกับคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย โดยกล่าวถึงประเภทของคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยว่า มีสามประเภท คือ ราชาศัพท์ ทั้งที่เป็นคำราชาศัพท์เขมรโดยตรงและราชาศัพท์เขมรโดยปริยาย คือ คำเขมรสามัญที่ไทยเรานำมาเติม “พระ” ลงข้างหน้าเพื่อใช้ในราชาศัพท์ไทย เช่น พระเขนย (หมอน) เป็นต้น คำในศิลาจารึกและวรรณคดี และคำสามัญ และยังได้กล่าวถึงวิธีการนำคำเขมรมาใช้ในภาษาไทยโดยมีการปรับทั้งรูปและเสียงให้เข้ากับภาษาไทยทั้งนี้เพื่อให้สะดวกในการใช้เขียน การออกเสียงและการตีความหมาย

วิทยานิพนธ์ของปราณี กายอรุณสิทธิ์ (2526) เกี่ยวกับคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมคำยืมภาษาจีนที่มีอยู่ในภาษาไทยปัจจุบันเพื่อหาแหล่งที่มาของคำยืมภาษาจีนเหล่านั้นว่ามาจากภาษาจีนถิ่นใด และเพื่อหากฎเกณฑ์ว่า ในการยืมคำภาษาจีนดังกล่าว ได้มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยหรือไม่อย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีนสาขามิ่นใต้ (แต้จิ๋ว-ฮกเกี้ยน) คิดเป็นร้อยละ 88 ของคำยืมทั้งหมด และอีกร้อยละ 12 เป็นคำยืมมาจากภาษาจีนถิ่นอื่นๆ และในการรับคำยืมภาษาจีนเข้ามาในภาษาไทยได้มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทย ทั้งทางด้านพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยที่เสียงพยัญชนะจะมีการปรับเสียงน้อยที่สุด ส่วนวรรณยุกต์จะมีการปรับเสียงมากที่สุด

วิทยานิพนธ์ของฉันทัส ทองช่วย (2526) เรื่องภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิส ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมุ่งศึกษาระบบเสียง คำ ความหมายของคำบางคำและลักษณะการเรียงลำดับของคำในภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิสแต่ละถิ่น และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบเรื่องต่างๆ ในภาษาถิ่นที่วิจัยทั้ง 3 ถิ่นกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ด้วย และยังได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษามลายูต่อภาษาไทยอีกด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิสได้รับอิทธพลจากภาษามลายูทั้งในเรื่องเสียง คำ และการเรียงลำดับคำ อิทธิพลด้านเสียงนั้น ทำให้ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิสมีหน่วยเสียงบางหน่วยเสียงเพิ่มขึ้น เช่น /γ/, /δη/ และ /βη/ เป็นต้น ส่วนอิทธิพลด้านการยืมคำนั้น ภาษาไทยในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิส มีการยืมคำจากภาษามลายูมาก อันเป็นเหตุให้ภาษาถิ่นดังกล่าวใช้คำต่างจากภาษากรุงเทพฯ ทั้งๆ ที่คำเหล่านี้มีความหมายตรงกัน ส่วนอิทธิพลทางด้านการเรียงลำดับของคำนั้น บางส่วนมีการเรียงคำขยายไว้หน้าคำถูกขยาย และมีการสลับตำแหน่งของคำนาม คำจำนวนนับและคำลักษณะนาม ส่วนอิทธิพลทางด้านการยืมคำนับว่าเด่นกว่าอิทธิพลทางด้านอื่นๆ

ผลงานของ บรรจบ พันธุเมธา (2532) เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ผู้เขียนได้กล่าวถึงภาษาต่างประเทศที่มีความสัมพันธ์กับภาษาไทยว่า ภาษาที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับภาษาไทยแบ่งออกได้หลายลักษณะ คือ เกี่ยวข้องกันทางการเมือง เช่น ภาษามอญ ภาษาพม่า ภาษาเขมร และภาษาญวน เกี่ยวข้องกันทางวัฒนธรรม เช่น ภาษาจีน และภาษาอินเดีย เกี่ยวข้องกันทางภูมิศาสตร์ เช่น ภาษามอญ ภาษาพม่า ภาษาเขมร และภาษามลายู เกี่ยวข้องกันทางการค้า เช่น ภาษายุโรป ซึ่งมีภาษาอังกฤษ และภาษาโปรตุเกส

ลักษณะของการยืมนั้น พอสรุปได้ดังนี้คือ ยืมทับศัพท์ ยืมทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไป ใช้คำไทยแปลคำยืม ใช้คำไทยประสมหรือซ้อนคำยืม สร้างคำใหม่หรือความหมายใหม่ ความหมายกลายไป เสียงกลายไป และยืมสำนวน

อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล (2539) ได้ทำการวิจัยลักษณะคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤตในมหาชาติคำหลวง กัณฑ์ทศพร ชูชก และกุมาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤตมาสู่ภาษาไทยที่ใช้ในมหาชาติคำหลวงทั้งทางรูปลักษณ์ ไวยากรณ์ และความหมาย และลักษณะสำคัญของคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤตที่ใช้ในมหาชาติคำหลวง

ผลการวิจัยพบว่า คำยืมภาษาบาลี-สันสกฤตที่ใช้ในมหาชาติคำหลวงมีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเป็นอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงทางเสียงเป็นการปรับลักษณะทางเสียงของภาษาบาลี-สันสกฤต ให้กลายเป็นไทย โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องของการออกเสียงตามรูปเขียนในภาษาบาลี-สันสกฤตเดิม การเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์เป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดของคำและการเรียงคำ การเปลี่ยนแปลงทางความหมายเป็นการเบี่ยงเบนความหมายที่ใช้ในภาษาเดิมมาเป็นความหมายใหม่ และการขยายความหมายเดิมให้กว้างออก นอกจากนี้ยังพบว่า มหาชาติคำหลวงนิยมใช้คำที่ยืมมาจากภาษาสันสกฤตมากว่าคำยืมที่ยืมมาจากภาษาบาลี

เปรมินทร์ คาระวี (2539) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยถิ่นใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการยืม เปรียบเทียบเสียงและความหมายของคำยืมเหล่านั้นกับคำเขมรปัจจุบันและเขมรโบราณ เปรียบเทียบลักษณะการยืมคำเขมรในภาษาไทยถิ่นใต้กับการยืมคำเขมรในภาษาไทยมาตรฐาน และเพื่อสันนิษฐานสมัยและวิธีการยืมคำเขมรเข้ามาในภาษาไทยถิ่นใต้

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงในคำยืมเขมรในภาษาไทยถิ่นใต้กับเสียงในคำเขมรปัจจุบัน มีลักษณะเสียงสัมพันธ์ 10 แบบ ภาษาไทยถิ่นใต้ยืมคำเขมรส่วนใหญ่มาโดยมีการลดเสียงบางเสียงโดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงพยัญชนะต้น แต่ภาษาไทยมาตรฐานยืมคำเขมรส่วนใหญ่มาทั้งคำ และเมื่อเปรียบเทียบเสียงของคำยืมกับคำเขมรปัจจุบันและคำเขมรโบราณพบว่าเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืม อาจสัมพันธ์กับเสียงในภาษาเขมรได้หลายเสียง ซึ่งปรากฏว่าเสียงเหล่านี้คล้ายคลึงกับเสียงในคำสัมพันธ์ในภาษาเขมรโบราณมากกว่าในคำสัมพันธ์ในภาษาเขมรปัจจุบัน ปรากฏการณ์นี้สามารถใช้เป็นหลักฐานยืนยันว่า ภาษาไทยถิ่นใต้ได้มีการยืมคำเขมรมาตั้งแต่สมัยโบราณ ส่วนในด้านความหมายพบว่าทั้งคำยืมเขมรโบราณ และคำยืมเขมรปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีความหมายเหมือนกัน มีเพียงส่วนน้อยที่แสดงให้เห็นความต่างทางความหมาย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับคำยืมในภาษาไทยและคำภาษาไทยในภาษาต่างประเทศ จะเห็นว่า ภาษาที่มีปฏิสัมพันธ์ทางการยืมกับภาษาไทยมากที่สุดเป็นภาษาแรกคือภาษาบาลีและสันสกฤต แต่เนื่องจากภาษาบาลีและสันสกฤตมีศักดิ์ศรีเหนือกว่าภาษาไทยทำให้ภาษาไทยยืมคำภาษาบาลีและสันสกฤตมาใช้เป็นจำนวนมาก การยืมดังกล่าวส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับภาษาไทยทั้งทางด้านเสียง ความหมาย และรวมถึงไวยากรณ์ นอกจากภาษาบาลีและสันสกฤตแล้วภาษาไทยยังยืมคำจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ เป็นต้น ลักษณะของการยืมนั้นมีทั้ง ยืมทับศัพท์ ยืมทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไป ใช้คำไทยแปลคำยืม ใช้คำไทยประสมหรือซ้อนคำยืม สร้างคำใหม่หรือความหมายใหม่ ความหมายกลายไป เสียงกลายไป และยืมสำนวน ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมาย มีทั้งความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายย้ายที่ และการกลายเสียงเพื่อแยกความหมายเป็นต้น นอกจากภาษาไทยยืมคำจากภาษาอื่นมาใช้แล้ว ภาษาอื่นๆ ก็มีการยืมคำภาษาไทยมาใช้เช่นเดียวกัน และลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงและความหมายของคำไทยในภาษาต่างประเทศก็เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

2.2.2 ภาษามลายู

คำยืมในภาษามลายูนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นสองส่วน คือคำยืมในภาษามลายูมาตรฐาน และคำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงบางอย่างซึ่งอาจจะแตกต่างกัน ดังนี้

2.2.2.1. คำยืมในภาษามลายูมาตรฐาน

ผลงานที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษามลายูมาตรฐานได้แก่ ผลงานของ Mohd Taib Bin Osman (1966), Asmah Haji Omar (1975), Muhammad Abdul Jabbar Beg (1977), Jones R. (1978), Suwardi Notosudirjo (1978), Muhammad Abdul Jabbar Beg (1981), Muhammad Abdul Jabbar Beg (1982), Amran Kasimi (1987), Carmel Heah Lee Hsia (1989) และ Muhamad Ngejenan (1992) ซึ่งจะได้นำเสนอโดยสรุปดังต่อไปนี้

Mohd Taib Bin Osman (1966) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาต่างประเทศในหนังสือพิมพ์ภาษามลายูมาตรฐานในช่วงปี ค.ศ.1941 โดยในส่วนของคำศัพท์ภาษาอาหรับนั้นเขาได้ทำการวิจัยคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม แต่การวิจัยของ Mohd Taib นี้ไม่ได้วิเคราะห์ในเชิงภาษาศาสตร์ กล่าวคือไม่ได้วิเคราะห์ในแง่ของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงและทางไวยากรณ์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาตรฐานดังเช่นการวิจัยของ Asmah (ดังที่จะได้กล่าวต่อไป) แต่อย่างใด แต่ได้ทำการศึกษาเฉพาะในแง่ของการเลือกใช้คำในการเขียนบทความและข่าวของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในช่วงเวลานั้น ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

คำศัพท์ภาษาอาหรับส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้อ้างถึงสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาในวัฒนธรรมมลายู เช่น สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ศัพท์วิชาการและการเมืองการปกครอง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านั้นส่วนใหญ่ถูกยืมมาจากตะวันตกเข้ามายังโลกมลายูโดยผ่านภาษาอาหรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอียิปต์และตุรกี ทั้งนี้เนื่องจากในเวลาดังกล่าวประเทศทั้งสองมีการติดต่อและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโลกตะวันตก

Asmah Haji Omar (1975) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคำยืมภาษาทมิฬในภาษามลายูมาตรฐานโดยได้ทำการศึกษาในแง่ของรูปภาษา (form) ระบบเสียง (phonology) และไวยากรณ์ (grammar) ของคำยืมภาษาทมิฬในภาษามลายูมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งเสียงและไวยากรณ์ของคำยืมภาษาทมิฬในภาษามลายูมาตรฐานถูก

ปรับให้เข้ากับระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ของภาษามลายู คำยืมส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และไม่พบคำยืมที่เกี่ยวกับศาสนา ทั้งนี้เนื่องจากชาวทมิฬที่อพยพมายังคาบสมุทรมลายูไม่ได้เป็นผู้เผยแพร่ศาสนา

Muhammad Abdul Jabbar Beg (1977) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาตรฐาน และในภาษาอื่นๆ เช่นภาษาเฮาซา ภาษาเบอร์เบอร์ ภาษาโซมาลี ภาษาละติน ภาษาอังกฤษ ภาษาเบงกาลี และภาษาอื่นๆ อีกหลายภาษา โดยเจาะลึกในส่วนที่เกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาตรฐาน ซึ่งเขาได้แบ่งชนิดของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาตรฐานเป็น 6 หมวดดังนี้คือ

1. หมวดที่เกี่ยวกับศาสนา เช่นคำว่า ιμαν ‘ความศรัทธา’
2. หมวดที่เกี่ยวกับวิชาความรู้ เช่นคำว่า ιλμυ ‘ความรู้’
3. หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายและการปกครอง เช่นคำว่า ηακιμ ‘ผู้พิพากษา’
4. หมวดที่เกี่ยวกับความรู้สึกและอารมณ์ เช่นคำว่า φικιραν ‘ความคิด’
5. หมวดที่เกี่ยวกับประเพณีและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เช่นคำว่า υμματ ‘ประชาชาติ’
6. หมวดอื่นๆ เช่นคำว่า ρυη ‘วิญญาณ’ เป็นต้น

ผลงานของ Jones (1978) เกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษาอินโดนีเซีย ในการศึกษาได้รวบรวมคำยืมภาษาอาหรับในพจนานุกรมและจากตำราต่างๆ และได้แบ่งคำยืมเหล่านั้นเป็นสองชนิด คือคำยืมที่ยืมมาจากภาษาอาหรับโดยตรง และคำยืมที่ยืมผ่านภาษาอื่น เช่นภาษาเปอร์เซีย เป็นต้น

ในการกำหนดคำยืมเหล่านั้น เขาได้ใช้วิธีการสังเกตเสียงของคำยืม เช่นคำว่า ηαφαμ ’ย่อย’ ในภาษาอินโดนีเซีย มาจากภาษาอาหรับ ηαδαμ ในความหมายเดียวกัน คำนี้ถูกยืมเข้าในภาษาอินโดนีเซียผ่านภาษาเปอร์เซีย โดยเขาอธิบายว่าขั้นตอนที่คำนี้เข้ามาในภาษาอินโดนีเซีย คือ ขั้นแรก คำนี้ถูกยืมเข้ามาในภาษาเปอร์เซีย และกลายเป็น ηαζαμ เพราะว่า เสียง /δ/ ในภาษาอาหรับจะกลายเป็นเสียง /ζ/ ในภาษาเปอร์เซีย หลังจากนั้นคำว่า ηαζαm ถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซียและกลายเป็น ηαφαμ เพราะว่า เสียง /ζ/ ในภาษาเปอร์เซียจะกลายเป็นเสียง /φ/ ในภาษา อินโดนีเซีย ถ้าหากว่าคำนี้ถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซียโดยตรงแล้ว คำดังกล่าวจะเป็น ηαδαμ เพราะว่า เสียง /δ/ ในภาษาอาหรับจะกลายเป็นเสียง /δ/ ในภาษาอินโดนีเซีย

ผลงานของ Suwardi Notosudirjo (1978) เป็นหนังสือเกี่ยวกับนิรุกติศาสตร์ในภาษาอินโดนีเซีย แต่อย่างไรก็ตาม เนื้อหาส่วนใหญ่จะจำกัดอยู่เฉพาะคำยืม ซึ่งเขาพบว่า คำยืมในภาษาอินโดนีเซียมาจาก ภาษาอาหรับ ภาษาสันสกฤต ภาษาดัช ภาษาฟอร์โมซ่า ภาษาอังกฤษ ภาษาชวา ภาษาชวาโบราณ ภาษาละติน ภาษาเปอร์เซีย ภาษาฝรั่งเศส และภาษาโปรตุเกส เป็นต้น และเขาได้พบว่าคำยืมที่ถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซียนั้นมีสองลักษณะ คือยืมโดยตรงและยืมผ่านภาษาอื่น ตัวอย่างคำที่ยืมโดยตรงเช่นคำว่า κερφα 'ทำงาน' มาจากคำภาษาสันสกฤต καρψα ตัวอย่างของคำยืมที่เข้ามาผ่านภาษาอื่น เช่นคำว่า ψαψασαν 'มูลนิธิ' ยืมมาจากภาษาสันสกฤตผ่านภาษาชวา และภาษาชวาโบราณ โดยที่คำว่า ψασα ถูกยืมเข้ามาในภาษาชวาโบราณจากภาษาสันสกฤตโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ หลังจากนั้นคำดังกล่าวถูกยืมเข้ามาในภาษาชวาปัจจุบันและกลายเป็น ψαψασαν 'มูลนิธิ' จากนั้นคำดังกล่าวถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซียโดยคงเสียงเดิมไว้ทุกประการ

นากจากนี้แล้ว Suwardi ยังได้พบว่าความหมายของคำยืมบางทีก็มีการเปลี่ยนแปลงจากความหมายในภาษาต้นแบบ เช่นคำว่า αβαδ 'ทศวรรต' ในภาษาอินโดนีเซีย แต่ความหมายของคำดังกล่าวในภาษาอาหรับ คือ 'เวลาข้างหน้าโดยไม่มีกำหนด' เป็นต้น

Muhammad Abdul Jabbar Beg (1981) ได้รวบรวมคำยืมภาษาทางตอนใต้ของอินเดีย (คือภาษาทมิฬ และภาษาเตลุกุ) และภาษาสันสกฤตในภาษามลายู และเปรียบเทียบคำยืมภาษาสันสกฤตในภาษาเบงกาลีและภาษามลายู ในแง่ของจำนวน คำยืมภาษาสันสกฤตในภาษาเบงกาลีจะมีมากกว่าในภาษามลายู โดยที่เสียงของคำยืมเหล่านั้นมีความแตกต่างกันในสองภาษา เช่นคำว่า βεζα ในภาษาเบงกาลีจะเป็น βηεδα ในภาษามลายู ในความหมายเดียวกัน ด้านความหมายก็มีความแตกต่างเช่นเดียวกัน เช่นคำว่า χιντα ในภาษามลายูจะมีความหมายว่า 'รัก ใคร่' ในขณะที่คำนี้ในภาษาเบงกาลีจะมีความหมายว่า 'ระวัง ปรารถนา และ ความคิด' เป็นต้น

ผลงานของ Muhammad Abdul Jabbar Beg (1982) (อ้างใน Ruslan Uthai: 1999) เกี่ยวกับคำยืมภาษาเปอร์เซียในภาษามลายู โดยใช้ข้อมูลของ Wilkinson (1901-1902), Swettenham (1910), Ibrahim (1921) Winsted (1952) และ Za'ba (1965) และคำยืมภาษาตุรกีในภาษามลายู โดยใช้ข้อมูลของ Wilkinson (1901-1902) และ Iskandar (1970)[1] โดยเขาได้พูดถึงความแตกต่างด้านการสะกด คำของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูและคำยืมภาษา

[1] ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยได้มาจากงานวิจัยของ Ruslan Uthai (1999) p.11 ผู้วิจัยไม่สามารถหาเอกสารตัวจริงได้เพราะเอกสารดังกล่าวไม่มีในประเทศไทย จึงไม่ได้ใส่รายการเอกสารเหล่านี้ไว้ในบรรณนุกรม

อาหรับในภาษาเปอร์เซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า ιστιλαη 'คำจำกัดความ' ในภาษามลายูตรงกับคำว่า εστιλαη ในภาษาเปอร์เซียในความหมายเดียวกัน จากตัวอย่างดังกล่าว ทำให้เราสามารถสรุปได้ว่า คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูเป็นการยืมโดยตรงจากภาษาอาหรับ ไม่ใช่ยืมผ่านภาษาเปอร์เซีย เพราะว่ารูปคำและการสะกดคำดังกล่าวใกล้เคียงกับภาษาอาหรับมากกว่าภาษาเปอร์เซีย

Amran Kasimi (1987) ได้รวบรวมคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายู และได้อธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างในการสะกดคำของคำยืมในภาษามลายูกับต้นแบบคำภาษาอาหรับ ตัวอย่างเช่น เสียง /κ/ ในภาษามลายูใช้แทนเสียง /θ/ ในภาษาอาหรับ เช่นคำว่า καμυs 'พจนานุกรม' มาจากคำว่า θαμυσ ในความหมายเดียวกันในภาษาอาหรับ

ส่วนด้านการใช้คำยืมเหล่านั้น Amran ได้อธิบายว่า ในภาษามลายูจะใช้คำยืมภาษาอาหรับแตกต่างจากการใช้คำดังกล่าวในภาษาต้นแบบ เช่นคำว่า κιταβ 'หนังสือ' ในภาษามลายูมาจากคำว่า κιταβ ในภาษาอาหรับ ซึ่งหมายถึง 'หนังสือ 1 เล่ม' แต่คำดังกล่าวเมื่อเป็นคำพหูพจน์ในภาษามลายูจะเป็น κιταβ-κιταβ แต่ในภาษาต้นแบบจะเป็น κυτυβ เป็นต้น

มีคำยืมภาษาอาหรับบางคำที่เป็นรูปพหูพจน์ แต่ถูกใช้ในความหมายเอกพจน์ในภาษามลายู และจะเปลี่ยนรูปเป็นคำพหูพจน์อีกทีตามกฎเกณฑ์ของภาษามลายู ตัวอย่างเช่นคำว่า ηυρυφ 'ตัวอักษร' ในภาษามลายูเป็นคำเอกพจน์ แต่คำดังกล่าวเป็นคำพหูพจน์ในภาษาอาหรับ และรูปเอกพจน์ของมันคือ ηαρφ และเมื่อคำนี้เป็นพหูพจน์ในภาษามลายูจะเป็น ηυρυφ-ηυρυφ เป็นต้น

บางครั้งคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูจะมีหน้าที่ที่ต่างกับในภาษาอาหรับ ตัวอย่างเช่น คำว่า αλιμ 'ปราชญ์' ในภาษาอาหรับเป็นคำนาม แต่ในภาษามลายูเป็นคำคุณศัพท์ เป็นต้น

Carmel Heah Lee Hsia (1989) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษามลายูมาตรฐาน โดยได้ทำการวิจัยอย่างละเอียดในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการยืม ลักษณะของการยืม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของคำยืมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ด้านปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมนั้น เนื่องจากประเทศมาเลเซียเคยตกเป็นอาณานิคมอังกฤษ และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการและภาษาในการเรียนการสอนทุกระดับชั้น กอปรกับความต้องการในการใช้ศัพท์เทคนิคใหม่ๆ จึงทำให้ภาษามลายูมาตรฐานมีคำยืมภาษาอังกฤษมาก

ด้านลักษณะของคำยืมนั้น ส่วนใหญ่เป็นคำยืมทับศัพท์ (loanwords) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75 ของคำยืมทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นคำยืมปน (loanblends) และคำยืมแปล (loan translation)

คำยืมภาษาอังกฤษในภาษามลายูมาตรฐาน มีส่วนทำให้ภาษามลายูมาตรฐานเกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน เช่นด้านเสียง (เกิดระบบเสียงและโครงสร้างพยางค์แบบใหม่) ด้านไวยากรณ์ (เกิดความถี่ในการใช้หน่วยเติมศัพท์ และบุพบทมากขึ้น) ด้านความหมาย (ลดการใช้คำพ้องรูป (homonemes) คำหลายหน้าที่ (polysemes) ในภาษามลายูโดยใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแทน) และที่สำคัญที่สุด คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการใช้ตัวอักษรเขียนภาษามลายู คือเปลี่ยนจากการใช้อักษรภาษาอาหรับมาใช้อักษรโรมันแทน

ผลงานของ Muhamad Ngejenan (1992) เป็นหนังสือเกี่ยวกับนิรุกติศาสตร์ภาษาอินโดนีเซีย แต่ในหนังสือดังกล่าวส่วนใหญ่กล่าวถึงคำยืมเท่านั้น และข้อมูลส่วนใหญ่จะคล้ายกับของ Suwardi (1987) เพียงแต่มีการเพิ่มเติมบางส่วน และเขาก็ได้กำหนดที่มาของคำยืมในภาษาอินโดนีเซีย และอธิบายวิธีการที่คำเหล่านั้นถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซีย

จากการวิเคราะห์ของ Muhamad พบว่า คำยืมในภาษาอินโดนีเซียมาจากภาษาอาหรับ ภาษาอาอัมบอน ภาษาดัช ภาษาบาลี ภาษากะวี ภาษาละติน ภาษาบาตัก ภาษาอังกฤษ ภาษาอิตาเลี่ยน และภาษาชวา เป็นต้น ทั้งนี้คำยืมจากภาษาดังกล่าวมีทั้งที่ยืมโดยตรงและยืมโดยผ่านภาษาอื่น ตัวอย่างเช่น คำว่า βανδαρ ‘เมือง’ เป็นคำยืมโดยตรงจากภาษาอาหรับ และคำว่า καστa ‘ชั้นวางของ’ ยืมมาจากภาษาโปรตุเกส ผ่านภาษาดัช โดยที่คำดังกล่าวในภาษาโปรตุเกส คือ χαστα ‘ชั้นวางของ’ ถูกยืมเข้ามายังภาษาดัชและกลายเป็น καστε ในความหมายเดียวกัน จากนั้นคำดังกล่าวถูกยืมเข้ามาในภาษาอินโดนีเซียและกลายเป็น καστα โดยยังคงความหมายเดิมเอาไว้ทุกประการ

จากที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษามลายูมาตรฐานสรุปได้ดังนี้คือ คำยืมในภาษามลายูมาตรฐานมีทั้งจากภาษาสันสกฤต ภาษาอาหรับ ภาษาเปอร์เซีย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ซึ่งนอกจากคำยืมจากภาษาเหล่านั้นถูกปรับเปลี่ยนเสียงเพื่อให้เข้ากับระบบการออกเสียงในภาษามลายูแล้วคำยืมเหล่านั้นยังมีการเปลี่ยนแปลงทางความหมายอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.2.2. **คำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี**

ผลงานที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้แก่ ผลงานของพันธุ์ แพทย์รัตน์ (2523) Worawit Baru (1990) และ Tadmor (1992)

วิทยานิพนธ์ของพันธุ์ แพทย์รัตน์ (2523) เป็นการศึกษาคำยืมภาษาสันสกฤตในภาษา

มลายูถิ่นปัตตานี โดยรวบรวมข้อมูลจาก พจนานุกรมภาษามลายู-ภาษาอังกฤษ พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทย หนังสือ ตำนาน นิทานพื้นบ้าน และจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างวัยและต่างอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า คำยืมภาษาสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีลักษณะหลายประการเปลี่ยนไปจากคำสันสกฤตเดิม ทั้งนี้เนื่องจากภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีระบบเสียงไม่เหมือนกันกับภาษาสันสกฤต เช่น หน่วยเสียงสระ ภาษาสันสกฤตมีหน่วยเสียงสระสั้นและยาว แต่ภาษามลายูถิ่นปัตตานีไม่มี ดังนั้นหน่วยเสียงสระยาวทุกหน่วยเสียงจะถูกแทนที่ด้วยสระสั้นที่มีอยู่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี และหน่วยเสียงสระบางเสียงไม่มีหน่วยเสียงสระทดแทน หน่วยเสียงเหล่านั้นจึงหายไป ส่วนเสียงพยัญชนะ พันธุ์พบว่า มีพยัญชนะที่มีทั้งในสองภาษาอยู่ 17 หน่วยเสียง และมีหน่วยเสียงพยัญชนะที่ไม่มีในภาษามลายูถิ่นปัตตานี 18 หน่วยเสียง จึงมีการทดแทนหน่วยเสียงพยัญชนะเหล่านั้น และมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 5 หน่วยเสียงที่หายไปเพราะไม่มีหน่วยเสียงทดแทน ส่วนประเภทของคำยืมนั้น พันธ์พบว่า คำยืมที่มีจำนวนมากที่สุด คือ คำนาม รองลงมาคือคำกริยา คำวิเศษณ์ และคำสันธาน ตามลำดับ

วิยานิพนธ์ของ Worawit Baru (1990) เกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาไทยต่อภาษามลายูถิ่นปัตตานี : กรณีศึกษาภาษาศาสตร์สังคมในจังหวัดปัตตานี มีการกล่าวถึงคำยืมภาษาไทยมาตรฐานในภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยแบ่งตามการใช้และวิธีการยืมคำ กระบวนการยืม และเวลาของการยืม

Worawit ได้แบ่งหมวดของคำยืมเป็น 13 หมวด ดังนี้คือ

1. หมวดที่เกี่ยวกับศาสนา เช่นคำว่า ωα/ มาจากคำว่า ωα≡τ ‘วัด’
2. หมวดที่เกี่ยวกับศิลปะการแสดง เช่น คำว่า να/ε/ มาจากคำว่า ναα N/ε∃εκ ‘นางเอก’
3. หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษา เช่นคำว่า /αχαN มาจากคำว่า /ααχααν ‘อาจารย์’
4. หมวดที่เกี่ยวกับการปกครอง เช่นคำว่า πυωα มาจากคำว่า πηυ⊥υωα⊥α ‘ผู้ว่าราชการ’
5. หมวดที่เกี่ยวกับการเมือง เช่นคำว่า πα/ มาจากคำว่า πηα≡κ ‘พรรคการเมือง’
6. หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ เช่นคำว่า δ□/βια มาจากคำว่า δ□∃□κβι⊥α ‘ดอกเบี้ย’
7. หมวดที่เกี่ยวกับศาลยุติธรรม เช่นคำว่า σE มาจากคำว่า σα&αν ‘ศาล’
8. หมวดที่เกี่ยวการทหาร เช่นคำว่า και มาจากคำว่า κηα⊥αι ‘ค่าย’

9. หมวดที่เกี่ยวกับการเกษตร เช่นคำว่า τανQ/ มาจากคำว่า τηαμνο≡π ‘ทำนบ’
10. หมวดที่เกี่ยวกับการกีฬา เช่นคำว่า καμακαN มาจากคำว่า καμμακααν ‘กรรมการ’
11. หมวดที่เกี่ยวกับบันเทิง เช่นคำว่า δαρα มาจากคำว่า δααραα ‘ดารา’
12. หมวดที่เกี่ยวกับอาหารการกิน เช่นคำว่า σοNταN มาจากคำว่า σο⊥μταμ ‘ส้มตำ’
13. หมวดที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นคำว่า φαιφα มาจากคำว่า φαιφα≡α ‘ไฟฟ้า’

ด้านวิธีการยืมนั้น Worawit พบว่า สามารถแบ่งวิธีการยืมออกเป็น 5 วิธี ได้แก่

1. ยืมทั้งคำและความหมาย (Loanword) เช่นคำว่า ωα/ ยืมมาจากคำว่า ωα≡τ ‘วัด’
2. ยืมปน (Loan blend) เช่นคำว่า /απι φαιφα โดยการปนระหว่างคำมลายู /απι ‘ไฟ’ กับคำภาษาไทย φαιφα&α ‘ไฟฟ้า’
3. ยืมแปล (Loan translation) เช่นคำว่า μαη |↔πυ/ ‘ทองหยิบ’ μαη ‘ทอง’ |↔πυ/ ‘หยิบ’ มาจากชื่อขนมของไทย τηQQNφι∃π ‘ทองหยิบ’
4. ยืมความหมายแล้วมาสร้างคำใหม่ในภาษามลายู (Coinword) เช่นคำว่า βQχQN ‘ภาชนะสำหรับใส่น้ำ’ มาจากคำว่า κρατι∃κ ‘ภาชนะสำหรับใส่น้ำแข็ง’
5. ยืมย้ายที่ (ลากเค้าความ) (Folk etimology) เช่นคำว่า καEN π↔ρoN มาจากคำว่า κραπροoN ‘กระโปรง’

ด้านระยะเวลาของการยืมนั้น Worawit พบว่า มี 3 ระยะเวลาด้วยกัน คือ ระยะเวลาที่ยืมระหว่างปี 1902-1931 คือหลังจากที่รัฐมลายูปัตตานีถูกรวมเข้ากับไทย และเปลี่ยนชื่อเป็นมลฑลปัตตานี ตัวอย่างคำยืมในช่วงนี้ เช่นคำว่า κυν มาจากคำว่า κηυ&ν ‘ขุน’ เป็นต้น คำยืมในช่วงปี 1932 จนถึงปัจจุบัน คือช่วงเวลาที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ตัวอย่างคำยืมในช่วงเวลานี้ เช่นคำว่า καμ↔νE มาจากคำว่า καμναν ‘กำนัน’ เป็นต้น และคำยืมในช่วงปี 1945 คือหลังจากที่รัฐบาลไทยประกาศยอมรับศาสนาอิสลามอย่างเป็นทางการ ตัวอย่างคำยืมในช่วงนี้ เช่นคำว่า χυλα มาจากคำว่า χυλαα ρα⊥ατχηαμοντριι ‘จุฬาราชมนตรี’ เป็นต้น

บทความของ Tadmor (1992) เกี่ยวกับภาษามลายูในภาคกลางของประเทศไทย จากการ

วิจัยของ Tadmor พบว่า คนเชื้อสายมลายูที่อยู่ในภาคกลางของไทย เช่นในจังหวัดปทุมธานี นนทบุรีและสมุทรปราการนั้น เป็นชาวมลายูที่มาจากปัตตานี ภาษาที่พวกเขาใช้อยู่จนทุกวันนี้ก็คือภาษามลายูถิ่นปัตตานี แต่เนื่องจากพวกเขาอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่คนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยภาคกลางจึงทำให้ภาษาของพวกเขาเกิดปฏิสัมพันธ์กับภาษาไทย และมีการยืมคำจากภาษาไทยเป็นจำนวนมาก คำยืมเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อภาษามลายูดังกล่าวในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษามลายูของชาวจังหวัดปทุมธานี เช่นมีหน่วยเสียงกักเสียดแทรก ซึ่งปกติจะไม่มีหน่วยเสียงนี้ในภาษามลายู และมีการเรียงประโยคตามลักษณะวากยสัมพันธ์ภาษาไทยเป็นต้น

Tadmor ได้กล่าวถึงขั้นตอนการปรับเสียงของคำยืมภาษาไทยในภาษามลายูถิ่นปัตตานีไว้ว่า ในช่วงแรกนั้น คำยืมภาษาไทยจะถูกปรับให้เข้ากับระบบเสียงภาษามลายูถิ่นปัตตานี เช่นคำว่า πλαα^{1}ρα≡α^{1} ‘ปลาร้า’ ถูกเปลี่ยนเป็น πλα^{1}⊗□^{1} ทั้งนี้เพราะชาวมลายูไม่คุ้นกับเสียงรัวในคำยืมภาษาไทย จึงปรับเปลี่ยนเสียรัวดังกล่าวเป็นเสียดแทรกเพดานอ่อนก้อง /⊗/ เช่นเดียวกับเสียงสระ /α/ ถูกเปลี่ยนเป็นเสียง /□/ เป็นต้น แต่หลังจากที่ชาวมลายูเหล่านั้นมีปฏิสัมพันธ์กับชาวไทยและคุ้นเคยกับภาษาไทยมากขึ้น พวกเขาก็สามารถออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระที่ไม่มีในภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพวกเขาได้กลายเป็นชนที่พูดสองภาษาแล้ว คำยืมภาษาไทยในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแทบไม่มีการปรับเปลี่ยนเสียงใดๆ เลย

จากที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดเกี่ยวกับคำยืมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะเห็นว่า ภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้รับอิทธิพลจากทั้งภาษาสันสกฤต และภาษาไทย โดยเฉพาะภาษาไทยนั้น เนื่องจากคนที่พูดภาษาไทยและคนที่พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีความใกล้ชิดกันมาก โดยเฉพาะในอดีตนั้นชนทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์ในเชิงผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง ทำให้ภาษามลายูถิ่นปัตตานีรับเอาคำภาษาไทยมาใช้เป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Worawit Baru และบทความของ Tadmor ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับทฤษฎีคำยืม การยืมคำ งานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวเกี่ยวกับคำยืม สามารถสรุปได้ดังนี้

การยืมคือการที่ภาษาหนึ่งยืมเอาลักษณะใดก็ตามจากอีกภาษาหนึ่งมาใช้ หรือจากภาษาถิ่นหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาถิ่นหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการยืมคำ ลักษณะหรือวิธีการยืมมีสามลักษณะ คือ ยืมทับศัพท์ คือยืมทั้งเสียงและความหมาย ยืมปน คือยืมคำเข้ามาแล้วใช้ผสมกับคำที่มีอยู่แล้วในภาษาของผู้รับ และคำยืมแปล คือยืมความหมายของคำในภาษาผู้ให้มาแปลและสร้างคำใหม่

ขึ้นในภาษาผู้รับ การยืมคำเกิดจากสภาพแวดล้อมของการสัมผัสภาษา คือเมื่อคนในชุมชนพูดได้สองภาษาหรือหลายภาษาจึงทำให้มีการยืมภาษาเกิดขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อต่อการยืมทั้งปัจจัยทางด้านโครงสร้างของตัวภาษาเองหรือปัจจัยภายใน และปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมหรือปัจจัยภายนอก การวิเคราะห์คำยืมสามารถกระทำได้สองลักษณะ คือ การวิเคราะห์ในแนวตั้ง คือวิเคราะห์ข้ามสมัย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงประวัติ ช่วงเวลา และวิวัฒนาการของคำยืม และการวิเคราะห์ในแนวนอน เป็นการวิเคราะห์เฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น การวิเคราะห์ในแนวนอนส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์คำยืมในสมัยปัจจุบัน คำยืมในภาษาใดก็ตามส่วนใหญ่จะคงเสียงและความหมายของคำที่ยืมเอาไว้ ในเวลาเดียวกันก็มีการปรับเปลี่ยนเสียงพยัญชนะและเสียงสระเพื่อให้เข้ากับระบบการออกเสียงในภาษาของตน แต่มีการทดแทนเสียงและการสูญเสียงในกรณีที่เสียงเหล่านั้นไม่มีในภาษาของตน ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมนั้นมีทั้งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กว้างออก แคบเข้า ความหมายเปลี่ยนไปในเชิงลบ ความหมายรุนแรงกว่าเดิม ความหมายอ่อนกว่าเดิม และความหมายดีกว่าเดิม เป็นต้น

ส่วนการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมทั้งในภาษาไทยและภาษามลายูที่นำเสนอข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

งานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษาไทยและภาษามลายูส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์คำยืมในแนวนอน คือวิเคราะห์คำยืมที่มีอยู่ ณ เวลาปัจจุบันเท่านั้น ยกเว้นงานวิจัยของเปรมินทร์ ซึ่งได้วิเคราะห์คำยืมในลักษณะข้ามสมัยหรือในแนวตั้ง ผลการวิจัยหรือข้อค้นพบส่วนใหญ่เป็นไปตามข้อสันนิฐานและแนวคิดทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับคำยืม

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงพัฒนาการหรือความเป็นไปทางด้านแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมในภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยและภาษามลายู นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังได้เห็นถึงประเด็นปัญหาและกรอบความคิดบางประการดังที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้นซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอาหรับ

เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของลักษณะโดยทั่วไปของทั้งสองภาษา ต่อไปนี้จะขอนำเสนอเกี่ยวกับลักษณะโดยทั่วๆ ไปของภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอาหรับพอสังเขป โดยเน้นเรื่องระบบเสียง โครงสร้างพยางค์ โครงสร้างคำ และวิธีการสร้างคำด้วยการผสานคำ

3.1 ลักษณะทั่วไปของภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาถิ่นที่มีแต่ภาษาพูด ไม่มีภาษาเขียน ดังนั้นเวลาเขียนจึงต้องใช้ภาษามลายูมาตรฐาน ซึ่งใช้ตัวอักษรโรมัน หรือตัวอักษรยาวีที่เป็นตัวอักษรภาษาอาหรับ คำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์ ไม่มีวรรณยุกต์ มีหน่วยเติมศัพท์ แต่ไม่มีความสำคัญเท่าภาษามลายูมาตรฐาน (Anat :1985) หน่วยเติมหน้าศัพท์มักจะถูกแทนที่ด้วยพยัญชนะเสียงยาว ความสั้นยาวของสระไม่มีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ สระในพยางค์ปิดจะสั้นกว่าสระในพยางค์เปิด พยัญชนะที่เป็นพยัญชนะท้ายได้มีเพียงสามหน่วยเสียง คือ /N/, /η/ และ /// ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะมีคำยืมมาก คำยืมเหล่านั้นมาจากภาษาสันสกฤต อาหรับ ไทย และอังกฤษ

3.1.1 ระบบเสียง

ระบบเสียงของภาษามลายูถิ่นปัตตานี ประกอบด้วย ระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระ ดังนี้

3.1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ

พยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีทั้งหมด 24 หน่วยเสียง ได้แก่ /π/, /πη/, /β/, /τ/, /τη/, /δ/, /χ/, /χη/, /|/, /κ/, /κη/, /γ/, ///, /σ/, /⊗/, /η/, /μ/, /ν/, /ʃ/, /N/, /λ/, /ρ/, /ω/ และ /φ/[1]

---

[1] Paitoon Masmintra Chainara (1988) และนักภาษาศาสตร์ท่านอื่น ๆ เช่น รุสลัน อุทัย (2536) ฯลฯ ส่วนใหญ่พบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวน 26 หน่วยเสียง ทั้งนี้ เนื่องจากพวกเขาเหล่านั้นไม่ได้แยกระหว่างคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติและคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำยืมภาษาอาหรับ แต่ถ้าวิเคราะห์โดยแยกระหว่างคำสองประเภทจะพบว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติมีหน่วยเสียงพยัญชนะเพียง 24 หน่วยเสียง ส่วนอีกสองหน่วยเสียง คือ /ϕ/ กับ /ζ/ จะพบในคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำยืมภาษาอาหรับเท่านั้น

ตาราง 3.1 ระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี

	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
เสียงกัก	π πη β	τ τη δ	χ χη ⏐	κ κη γ	/
เสียงเสียดแทรก		σ		⊗	η
เสียงนาสิก	μ	ν	⟩	N	
เสียงข้างลิ้น		λ			
เสียงลิ้นรัว		ρ			
เสียงเปิด	ω		φ		

3.1.1.2 หน่วยเสียงสระ

สระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 3 ประเภท ได้แก่ สระเดี่ยวธรรมดา สระเดี่ยวนาสิก และสระผสม

สระเดี่ยวธรรมดามี 8 หน่วยเสียง ได้แก่ /ι/, /ε/, /E/, /↔/, /α/, /□/, /ο/ และ /υ/

สระเดี่ยวนาสิกมี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ /E®/, /α®/, /□®/ และ /υ®/

สระผสม มี 6 หน่วยเสียง ได้แก่ /αι/, /αE/, /α□/, /αο/, /αυ/, และ /αε/

3.1.2 โครงสร้างพยางค์

พยางค์ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีโครงสร้าง 4 ประเภท ดังนี้ คือ

χϖ	เช่น	ωι 'ให้'	χϖχ	เช่น	δο/ 'นั่ง'
χχϖ	เช่น	χχα 'น้ำครำ'	χχϖχ	เช่น	ττο/ 'ยาย'

3.1.3 โครงสร้างคำ

คำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 3 ประเภท คือ คำพยางค์เดียว คำสองพยางค์ และคำสามพยางค์

คำพยางค์เดียวมีโครงสร้างพยางค์ 4 ลักษณะ คือ

χϖ	เช่น	δE 'ทัน'	χϖχ	เช่น	λ□/ 'ปล่อย'
χχϖ	เช่น	ννE 'หก'	χχϖχ	เช่น	δδοN 'ดื้อ'

คำสองพยางค์มีโครงสร้างพยางค์ 8 ลักษณะ คือ

χϖ.χϖ	เช่น	ματ□ 'ตา'	χϖ.χϖχ	เช่น	γα⏐□η 'ช้าง'
χχϖ.χϖ	เช่น	ππαλ□ 'หัว'	χχϖ.χϖχ	เช่น	⟩⟩ακε/ 'เชื้อโรค'

χϖ.χϖχ เช่น σακε/ ‘เจ็บ’ χϖχ.χϖχ เช่น τα/μοη ‘ไม่เอา’

χχϖχ.χϖ เช่น δδα/πE ‘ข้างหน้า’ χχϖχ.χϖχ เช่น δδα/ταη ‘ข้างบน’

คำสามพยางค์มีโครงสร้าง 2 ลักษณะ คือ

χϖ.χϖ.χϖχ เช่น π↔⊗αβοN ‘หลังคา’

χϖ.χϖ.χϖ เช่น κ↔⊗Eτ□ ‘รถ’

3.1.4 หน่วยเติมศัพท์

ลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่เด่นที่สุดของภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือ มีหน่วยเติมศัพท์ (affixes) หน่วยเติมศัพท์มีทั้ง หน่วยเติมหน้าศัพท์ (prefixes) หน่วยเติมหลังศัพท์ (suffixes) และหน่วยเติมศัพท์แบบผสม (complex affixes)

3.1.4.1 หน่วยเติมหน้าศัพท์ (prefixes) ตัวอย่างเช่น

{π↔-} + λακοN ‘แสดง’ ***π↔***λακοN ‘นักแสดง’

{β↔-} + |αλE ‘ถนน’ ***β↔***|αλE ‘เดิน’

{τ↔-} + βακα ‘เผา’ ***τ↔***βακα ‘ไหม้’

{κ↔-} + κασεη ‘รัก’ ***κ↔***κασεη ‘ที่รัก’

{σ↔-} + βυω□η ‘ลูก ผล’ ***σ↔***βυω□η ‘หนึ่งลูก’

3.1.4.2 หน่วยเติมหลังศัพท์ (suffixes) ตัวอย่างเช่น

βαι/ ‘ดี’ + {-ι} > βαικ***ι***[1] ‘ซ่อม’

μινυN ‘ดื่ม’ + {-E} > μινυμ***E***[2] ‘เครื่องดื่ม’

---

1. คำว่า βαι/ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-// เดิมคือเสียง /-κ/ ในภาษามลายูมาตรฐาน ซึ่งจะออกเสียงเป็น βαικ เมื่อเติมหน่วยเติมหลังศัพท์ {-ι} จะออกเสียงเป็น βαικι แต่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เสียงพยัญชนะท้าย /-κ/ จะเป็น /-// เมื่อเติมหน่วยเติมหลังศัพท์ {-ι} เสียง /// จะถูกเปลี่ยนกลับมาใช้เสียง /-κ/ เช่นในภาษามลายูมาตรฐาน

2. คำว่า μινυN ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เสียงพยัญชนะท้าย /-N/ คือเสียง /-μ/ ในภาษามลายูมาตรฐาน คำนี้ออกเสียงว่า μινυμ เมื่อเติมหน่วยเติมหลังศัพท์ {-αν} จะออกเสียงเป็น μινυμαν แต่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี คำว่า μινυμ จะออกเสียงเป็น μινυN และหน่วยเติมหลังศัพท์ {-αν} ในภาษามลายูมาตรฐาน จะออกเสียงเป็น {-E} ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เมื่อเติมหน่วยเติมหลังศัพท์ {-E} หลังคำว่า μινυN หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /N/ จะถูกแทนที่ด้วยหน่วยเสียง /μ/ เช่นในภาษามลายูมาตรฐาน จึงออกเสียงเป็น μινυμE

3.1.4.3 หน่วยเติมศัพท์แบบผสม (complex affixes)

หน่วยเติมศัพท์แบบผสม คือการเติมทั้งหน่วยเติมหน้าศัพท์และหน่วยเติมหลังศัพท์ หน่วยเติมศัพท์แบบผสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีไม่ค่อยปรากฏในคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่มักจะปรากฏในคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวิชาการ ตัวอย่างเช่น

{κ↔-E} + συσ□η 'ลำบาก' > κ↔συσ□ηE 'ความลำบาก'

{π↔-E} + ταμ□η 'เพิ่ม' > π↔ταμ□ηE 'การเพิ่ม'

3.2 ลักษณะทั่วไปของภาษาอาหรับ

ภาษาอาหรับเป็นภาษาในตระกูลภาษา เซมิติก (Semitic) หรือ (Afroasiatic) เป็นภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุดภาษาหนึ่งของโลก คือประมาณกว่า 150 ล้านคน (Kaye :1990) ภาษาอาหรับเป็นภาษาของชนกลุ่มใหญ่ในโลกอาหรับ คือประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศทางตอนเหนือและตะวันตกของอัฟริกา ประเทศต่างๆ ในอ่าวเปอร์เซีย นอกจากจะเป็นภาษาของคนส่วนใหญ่ในประเทศอาหรับแล้วยังเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อยในอีกหลาย ๆ ประเทศ ในอัฟริกา เช่นในประเทศไนจีเรีย ชาด หมู่เกาะโคโมโรส และในอีกหลายประเทศในเอเชีย เช่น ประเทศอี-หร่าน ประเทศต่างๆ ในอดีตสหภาพโซเวียต นอกจากนี้แล้วภาษาอาหรับยังเป็นภาษาของชาวมุสลิมทั่วโลกอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากภาษาอาหรับเป็นภาษาคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งเป็นคัมภีร์ของชาวมุสลิมที่ทุกคนต้องอ่านและทำความเข้าใจและยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

3.2.1 ลักษณะสำคัญของภาษาอาหรับ

ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่มีระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ที่สมบูรณ์ที่สุดในบรรดาภาษาต่างๆ ในตระกูลเดียวกัน ซึ่ง Kaye (1990) กล่าวว่า "too perfect algebraic looking grammar" คือ คำแต่ละคำสามารถผันได้หลายรูปตามกาล พจน์ การก และวาจก ตัวอย่างเช่น รากศัพท์ /κτβ/ "เขียน" สามารถมีรูปคำ (form) ต่างๆ ดังนี้

อดีตกาล	ปัจจุบันกาลและอนาคตกาล
κατaβα 'ได้เขียน'	φακτυβυ 'เขียน'
καττaβα 'ได้กระทำการเขียน'	φυκαττιβυ 'กระทำการเขียน'
κααταβα 'ได้เขียนโต้ตอบกัน'	φυκααταβυ 'เขียนโต้ตอบกัน'
/aκταβα 'ได้บอกให้เขียนตาม'	φυκτιβυ 'บอกให้เขียนตาม'
τακααταβα 'ได้เขียนโต้ตอบเป็นประจำ'	φατακααταβυ 'เขียนโต้ตอบเป็นประจำ'
/ιnκαταβα 'ได้เขียนจารึก'	φανκατιβυ 'เขียนจารึก'
/ικτατaβα 'ได้คัดลอก'	φακτατιβυ 'คัดลอก'

/ιστακταβα *φαστακτιβυ* 'ขอให้เขียน'

รากศัพท์ส่วนใหญ่จะมีรูปคำ 10 รูป แต่รากศัพท์บางตัวอาจมีรูปคำถึง 15 รูป แต่จะมีปรากฏน้อยมาก นอกจากนี้แล้ว รากศัพท์ /KTB/ ยังสามารถผันเป็นรูปคำนามชนิดต่างๆ อีกมากมาย ตัวอย่างเช่น

κιτααβ 'หนังสือ' *κυτυβ* 'หนังสือหลายเล่ม'
κυτυβι 'คนขายหนังสือ' *κυτταα*β 'โรงเรียนสอนอัลกุรอาน'
*κυταιφι*β 'หนังสือเล่มเล็ก ๆ' *κιτααβιι* 'จารึก'
κατιιβα 'กองพัน' *μακταβα* 'ห้องสมุด, ร้านหนังสือ'
μικτααβ 'เครื่องพิมพ์ดีด' *μυκααταβα* 'เขียนโต้ตอบ'
/ιστακταβα 'เขียนตามคำบอก' *καατι*β 'นักเขียน'
μακτυυβ 'บันทึก' */ικτιτααβ* 'ลงทะเบียน' เป็นต้น

3.2.2 ระบบเสียง

3.2.2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับมีทั้งหมด 28 หน่วยเสียง คือ /β/, /τ/, /τ√/, /δ/, /δ√/, /|/, /κ/, /θ/, ///, /μ/, /ν/, /ϕ/, /T/, /Δ/,/Δ√/, /σ/, /σ√/,/ζ/, /Σ/, /Ξ/, /®/, /□/, /√/, /η/, /ρ/, /λ/, /ω/ และ /φ/

ตารางที่ 3.2 หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับ

	ริมฝีปาก	ริมฝีปาก-ฟัน	ระหว่างฟัน	ปุ่มเหงือก	หลังปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ลิ้นไก่	ผนังคอ	เส้นเสียง
เสียงกัก	β			τ τ√ δ δ√		|	κ	θ		/
เสียงนาสิก	μ			ν						
เสียงเสียดแทรก		ϕ	T Δ Δ√	σ σ√ ζ	Σ			Ξ ®	□ √	η
เสียงรัว				ρ						
เสียงข้างลิ้น				λ						
เสียงเปิด	ω					φ				

<u>หมายเหตุ</u> : - หน่วยเสียงที่มีสัญญลักษณ์พิเศษ (√) กำกับเช่น τ√ คือหน่วยเสียงที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอ (Pharyngealized)[1]

- หน่วยเสียง /ω/ และ /φ/ เป็นหน่วยเสียงเปิดหรืออัฒสระ
- หน่วยเสียง /λ/ มีเสียงย่อย 2 เสียง คือ [λ] กับ [λʃ] ซึ่งปรากฏอย่างมีเงื่อนไข คือ

1. Journal of the International Phonetic Association, 1995, p.22

เสียง [λ∫] ปรากฏเฉพาะในคำว่า /αλλ∫αη 'อัลลอฮฺ' แต่ถ้าเสียงสระในพยางค์ที่มาข้างหน้าเป็นสระ
ι เช่นในคำว่า βισμιλλαη 'ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ' จะเป็น [λ] ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงไม่ได้วิเคราะห์ให้เสียง [λ∫] เป็นหน่วยเสียง

3.2.2.1 หน่วยเสียงสระ

ระบบเสียงสระภาษาอาหรับเป็นระบบเสียงที่เรียบง่าย และเป็นที่รู้จักในบรรดานักภาษาศาสตร์ภาษาอาหรับในนามของ classical triangular system หรือ vowel triangle ซึ่งยังคงความดั้งเดิม ของภาษาตระกูลเซมิติ (Semitic)

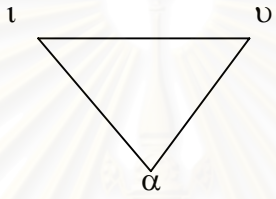

หน่วยเสียงสระทั้งสามหน่วยเสียงมีเสียงสั้นและเสียงยาวเป็นคู่ รวมทั้งหมดเป็น 6 หน่วยเสียง คือ /ι, ιι, α, αα, υ และ υυ/

หน่วยเสียงสระผสมมีสองหน่วยเสียง คือ /αι/ และ /αυ/ เช่นในคำว่า βαιτ 'บ้าน' และ Ταυρ 'วัวตัวผู้'

3.2.3 อักษรอาหรับ

อักษรอาหรับนอกจากจะใช้เขียนภาษาอาหรับแล้วยังใช้เขียนภาษาอื่นๆ อีกหลายภาษา นับเป็นอันดับสองรองจากอักษรโรมัน ภาษาที่ใช้ตัวอักษรอาหรับเขียนได้แก่ภาษาอุรดู ภาษาเปอร์เซีย ภาษาตุรกีก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ภาษาปุชโต ภาษาเฮาซา ภาษาซวาฮิลี ภาษามลายู และภาษาอื่นๆ อีกหลายร้อยภาษา

3.2.4 หน่วยคำที่เกี่ยวข้องกับคำนาม

คำนามในภาษาอาหรับแต่ละคำจะแสดง การก (case) การเจาะจงหรือการบ่งชี้ (determination) เพศ (gender) และ พจน์ (number)

การแสดงการก จะแสดงโดยการเติมหน่วยเติมศัพท์ที่เป็นสระเสียงสั้น (short vowel infixes) {-υ-} เพื่อแสดงกรรตุการก (nominative), {-ι-} แสดงสัมพันธการก (genitive) และ {-α-} แสดงกรรมการก (accusative) ตัวอย่างเช่น

κιταα**β*υ*ν** (nom.), κιταα**β*ι*ν** (gen.), κιταα**β*α*ν** (acc.) 'หนังสือ'

การแสดงการเจาะจงหรือบ่งชี้ โดยปกติแล้วจะนำหน้าด้วยคำนำหน้านาม (definite article) /αλ ตัวอย่างเช่น κιταaβ 'หนังสือ' /αλ κιταaβ 'หนังสือเล่มนี้' เป็นต้น ส่วนคำนามที่ไม่เจาะจงจะลงท้ายด้วยหน่วยเติมหลังศัพท์ {-ν} หลังหน่วยเติมศัพท์ที่แสดงการก {-υ-}, {-ι-}, {-α-} เช่นคำว่า κιταaβυν κιταaβιν κιταaβαν 'หนังสือหนึ่งเล่ม' แต่ในภารพูดหรืออ่านและเวลาหยุดตรงคำนี้ หน่วยเติมศัพท์{-υ-} {-ι-}, {-α-} และ {-ν} จะหายไป คำดังกล่าวจะออกเสียเป็น κιταaβ เป็นต้น

การแสดงเพศ จะแสดงที่คำที่เป็นเพศหญิง โดยแสดงด้วยหน่วยเติมศัพท์ [-ατ-] และตามด้วยหน่วยเติมศัพท์ที่แสดงการก และพจน์ ตัวอย่างเช่น

μυδαρρισυν 'ครู' (ช. เอก.)
μυδαρρισατυν 'ครู' (ญ. เอก.)
μυδαρρισααni 'ครู' (ช. ทวิ.)
μυδαρρισαταανι 'ครู' (ญ. ทวิ.)
μυδαρρισυυνα 'ครู' (ช. พหู.)
μυδαρρισααtυν 'ครู' (ญ. พหู.) เป็นต้น

แต่ในภาษาพูดหรือเวลาอ่านและหยุดตรงคำเหล่านี้ หน่วยเติมศัพท์ที่แสดงเพศหญิง {-ατ-} จะออกเสียงเป็น {-αη-} และหน่วยเติมศัพท์ที่แสดงการก {-υ-} และหน่วยเสียง {-ν} จะหายไป เช่น คำว่า /υμματυν จะออกเสียงเป็น /υμμαη เป็นต้น

3.2.5 หน่วยคำที่เกี่ยวข้องกับกริยา

คำกริยาภาษาอาหรับทุกคำจะแสดงบุรุษ (person) มาลา (mood) พจน์ (number) การก (case) และ การณ์ลักษณะ (aspect) ซึ่งจะแสดงด้วยหน่วยเติมศัพท์ ทั้งหน่วยเติมหน้าศัพท์ หน่วยเติมกลางศัพท์ และหน่วยเติมหลังศัพท์ รากศัพท์ของคำกริยาทุกคำจะผันรูปได้มากที่สุด 9 รูป และแต่ละรูปนั้นผันได้มากที่สุดเป็น 14 คำ ซึ่งจะผันตาม เพศ พจน์ วาจก และการก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแสดงการผันรูปกริยา θαταλα 'ฆ่า' ในภาษาอาหรับ

<u>อดีตกาล</u>

θαταλτυ 'ฉันฆ่า'
θαταλνα 'เราฆ่า'
θαταλτα 'คุณ (ช.) ฆ่า'
θαταλτυμ 'คุณ (ช. พหู.) ฆ่า'
θαταλτι 'คุณ (ญ.) ฆ่า'
θαταλτυννα 'คุณ (ญ. พหู.) ฆ่า'
θαταλτυμα 'คุณ (ช.และ ญ. ทวิ.) ฆ่า'
θαταλα 'เขาฆ่า'
θαταλυυ 'พวกเขา (ช) ฆ่า'

θατάλατ ‘หล่อนฆ่า’ θαταλνα ‘พวกเรา (ช.) ฆ่า’

θαταλαα ‘เขาทั้งสองฆ่า’ θαταλαταα ‘หล่อนทั้งสองฆ่า’

ปัจจุบันกาลและอนาคตกาล

φαθτυλυ ‘ฉันฆ่า, ฉันจะฆ่า’ ναθτυλυ ‘เราฆ่า’

ταθτυλυ ‘คุณ (ช.) ฆ่า’ ταθτυλυυνα ’คุณ (ช. พหู.) ฆ่า’

ταθτυλιινα ‘คุณ (ญ.) ฆ่า’ ταθτυλνα ‘คุณ (ญ. พหู.) ฆ่า’

ταθτυλααนι ‘คุณ (ช. ญ. ทวิ.) ฆ่า’

φαθτυλυ ‘เขาฆ่า’ φαθτυλυυνα ’พวกเขา (ช.) ฆ่า’

ταθτυλυ ‘หล่อนฆ่า’ ταθτυλνα ’พวกหล่อนฆ่า’

φαθτυλααนι ‘เขาทั้งสองฆ่า’ ταθτυλιινα ‘หล่อนทั้งสองฆ่า’

3.3 เปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

เพื่อให้เห็นลักษณะของความเหมือนและความต่างของระบบเสียงทั้งในภาษาอาหรับและในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ต่อไปนี้จะเป็นการเปรียบเทียบระหว่างหน่วยเสียงภาษาอาหรับและหน่วยเสียงภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ตาราง 3.3 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ประเภทของเสียง	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับ
เสียงกัก	π πη β τ τη δ χ χη ׀ κ κη γ /	β τ τ√ δδ√ ׀ κ θ /
เสียงนาสิก	μ ν ⟩ N	μ ν
เสียงเสียดแทรก	σ ⊗ η	ϕ T Δ Δ√ σ σ√ ζ Σ Ξ ® □ √ η
เสียงลิ้นรัว	ρ	ρ
เสียงข้างลิ้น	λ	λ
เสียงเปิด	ω φ	ω φ

3.4 เปรียบเทียบระบบเสียงสระภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ตาราง 3.4 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระภาษาอาหรับและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

หน่วยเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานี	หน่วยเสียงสระภาษาอาหรับ
ι ε υ,υ) E,E) o ↔ □,□) α,α)	ι,ιι υ,υυ α,αα
αι, αε, αE α□, αο, αυ	αι, αυ

จากการเปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาษามลายูถิ่นปัตตานี มีหน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระมากกว่าภาษาอาหรับ ซึ่งจะมีผลต่อลักษณะการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะและเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในส่วนที่เกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับระบบเสียงคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ประเภทของคำยืม

ตั้งแต่บทนี้เป็นต้นไป จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีในมิติต่างๆ เช่น ประเภทของคำยืม ซึ่งได้วิเคราะห์และแบ่งประเภทของคำยืมโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ดังนี้ คือ แบ่งประเภทตามชนิดของคำยืม ในที่นี้หมายถึงการแบ่งประเภทตามชนิดของคำ แบ่งประเภทตามความหมายของคำยืม และแบ่งประเภทตามวิธีการยืม ซึ่งรายละเอียดทั้งหมดจะนำเสนอในบทนี้

ส่วนผลการวิเคราะห์ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืม และการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมนั้น จะนำเสนอในบทที่ 5, 6 และ 7 ตามลำดับ

4.1 ประเภทของคำยืมแบ่งตามชนิดของคำ

จากการรวบรวมคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีของผู้วิจัยพบว่า คำยืมภาษาอาหรับที่ใช้ในชีวิตประจำวันของชาวมลายูปัตตานีมีจำนวน 590 คำ ส่วนใหญ่เป็นคำนามตามด้วยคำกริยา คำคุณศัพท์ คำเชื่อม และคำที่เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้ [1]

4.1.1 คำนาม

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำนาม พบจำนวน 417 คำ คิดเป็นร้อยละ 70.7 ของคำยืมทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

πικε⊗⊗E 1:1[2] 'ความคิด'
/ακα 49:1 'สติปัญญา'
/αζιμα/ 52:1 'ยันต์'
βανα 4:2 'เมือง'
βα⊗α 5:2 'ล่อ'
ταυρα/ 9:2 'คำภีร์โตร่าห์'
δυνιφ□ 13:2 'โลก'
|ιναζαη 15:2 'ศพ'
|ιN 16:2 'ปีศาจ'
κΕμ□)η 19:2 'เต้นท์'
κ□δE 25:2 'ทาส'
κυβο 30:2 'สุสาน'

---

1. เนื่องจากจำนวนคำยืมแต่ละประเภทมีจำนวนมาก จึงไม่สามารถนำเสนอได้ทั้งหมดในที่นี้ จึงยกตัวอย่างเพียงบางคำเท่านั้น ส่วนรายละเอียดของคำทั้งหมดนั้นขอให้ดูในภาคผนวก ก.

2. หมายเลขที่อยู่หลังคำยืมที่ยกมาเป็นตัวอย่างนั้น เป็นการแสดงหมายเลยที่ข้อมูลปรากฏในภาคผนวก ก. หมายเลข 1:1 หมายถึง คำลำดับที่ 1 ในหมวดที่ 1

κ↔ρ□//E 32:2 ‘อัลกุรอาน’
/αρα/ 47:2 ‘อาหรับ’
/αλλ□η 51:2 ‘อัลลอฮฺ’
μαφα)/ 68:2 ‘ศพ’
σαλ↔|ι 83:2 ‘หิมะ’
ηυρυη 39:4 ‘ตัวอักษร’
/ισ↔λE 40:2 ‘อิสลาม’
/αρ↔να/ 48:2 ‘กระต่าย’
μασ↔|ε/ 60:2 ‘มัสยิด’
σEτE 72:2 ‘ซาตาน’
ω□καη 100:2 ‘ศาลา’
|υβ□η 6:13 ‘เสื้อคลุม, เสื้อครุย’
เป็นต้น

4.1.2 คำกริยา

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำกริยามีจำนวนน้อยกว่าคำนาม คือมีจำนวน 135 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.9 ของคำยืมทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

πικε 1:1 ‘คิด’
βιν□) 3:1 ‘สร้าง’
ταμα)/ 15:1 ‘จบ’
τα|↔μ□)η 22:1 ‘แปล’
|αωα/ 27:1 ‘ตอบ’
/ισαη 42:1 ‘สำนึกตัว’
/ιζεN 45:1 ‘อนุญาต’
μα/αη 55:1 ‘ยกโทษ’
ννιφα)/ 64:1 ‘บนบาน’
σσEηε 75:1 ‘เล่นกล’
πEηE 2:1 ‘เข้าใจ’
τα/ωε 17:1 ‘แย้ง, แก้ตัว’
τ□/α)/ 17:1 ‘ภักดี’
|αμιN 25:1 ‘รับรอง’
κEνα/ 35:1 ‘ทำลาย’
/ιστιηα 22:1 ‘ประกาศ’
/υζο 53:1 ‘ป่วย’
μ↔σαπε 62:1 ‘เดินทางไกล’
νασEηα/ 2:1 ‘สั่งสอน, แนะนำ’
σ□βα 78:1 ‘อดทน’

4.1.3 คำคุณศัพท์

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำคุณศัพท์พบจำนวน 32 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.4 ของคำยืมทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

β↔σαηασαη 10:1 ‘เป็นแถว’
/ακε 11:5 ‘สาย’
σσ□ηο 21:7 ‘มีชื่อเสียง’
μα)/μο 10:8 ‘อุดมสมบูรณ์’
δ□/E)η 4:9 ‘อ่อนแอ’
κυωα/ 7:9 ‘แข็งแรง’
μυκεN 11:17 ‘เป็นไปได้’
ναδε 19:17 ‘น้อยราย’
λαζεN 104:1 ‘เป็นประจำ’
μα)/ροη 20:7 ‘มีชื่อเสียง, ความดี’
δ□λα/ 3:8 ‘รุ่งโรจน์’
βακε 2:9 ‘ขี้เหนียว’
|αηε 6:9 ‘ไม่รู้เรื่องศาสนา’
σEηα/ 8:12 ‘สุขภาพสมบูรณ์’
μυσ↔τα|α/ 14:17 ‘จำเป็นที่สุด’
σ□ηEη 22:17 ‘แน่นอน’

4.1.4 คำสันธาน

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำสันธานนั้น พบเพียง 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.3 ของคำยืมทั้งหมด คือ คำว่า ωαλα 13:10 ‘แม้ว่า’ กับ คำว่า φα/νιN 14:10 ‘คือว่า’ ตัวอย่างเมื่ออยู่ในประโยค

/ακυ ν□/ γγι |υγ□/ ***ωαλα*** ηυ|E λ↔βα/ σ↔τα⊗□ μαν□ πoN
‘ฉัน’ ‘จะ’ ‘ไป’ ‘ด้วย’ ‘แม้ว่า’ ‘ฝนตก’ ‘หนัก’ ‘ขนาด’ ‘ไหน’ ‘ก็ตาม’
‘ฉันจะไปให้ได้ถึงแม้ว่าฝนจะตกขนาดไหนก็ตาม’

βιλ□ /αδ□ μασα/αλ□η κιτ□ κ↔ν□ ταωακα ***φα/νιN*** σ↔⊗□η
‘เมื่อ’ ‘มี’ ‘ปัญหา’ ‘เรา’ ‘ต้อง’ ‘มอบหมาย’ ‘คือว่า’ ‘มอบหมาย’
κ↔ τυηE
‘ต่อ’ ‘พระเจ้า’
‘เมื่อเรามีปัญหาเราต้องมอบหมาย คือว่า มอบหมายต่อพระเจ้า’
ทั้งสองคำนี้จะพบบ่อยๆ ในการพูดจาของชาวมลายูปัตตานี

4.1.5 คำที่เป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนามมีจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของคำยืมทั้งหมด ได้แก่ คำว่า

/ισαρα/ (ก.) 43:1 ‘ให้สัญญาณ’ /ισαρα/ (น.) 43:1 ‘สัญญาณ’
νασιηα/ (ก.) 70:1 ‘ตักเตือน’ νασιηα/ (น.) 70:1 ‘คำตักเตือน’
ηα|α/ (ก.) 95:1 ‘ประสงค์’ ηα|α/ (น.) 95:1 ‘ความประสงค์’
δα/ωαη (ก.) 30:3 ‘เชิญชวนเพื่อทำความดี’ δα/ωαη (น.) 30:3 ‘การเชิญชวนเพื่อทำความดี’

4.2 ประเภทของคำยืมแบ่งตามความหมายของคำ

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแบ่งตามความหมายของคำได้ทั้งหมด 17 หมวด ซึ่งต่อไปนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์คำยืมที่ได้แบ่งประเภทตามความหมายของคำไว้แล้วเรียงตามลำดับจากหมวดที่มีคำมากที่สุด จนถึงหมวดที่มีคำน้อยที่สุด ส่วนคำที่ไม่สามารถรวมอยู่ในหมวดใดหมวดหนึ่งนั้นได้จัดไว้ในหมวดเบ็ดเตล็ด ซึ่งได้จัดไว้เป็นหมวดสุดท้าย (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก)

4.2.1 หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ[1] ความรู้สึกและอารมณ์

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและอารมณ์ มีจำนวนทั้งหมด 110 คำ คิดเป็นร้อยละ 18.7 ของจำนวนคำยืมทั้งหมด ซึ่งเป็นหมวดที่มีจำนวนมากที่สุด ตัวอย่างของคำยืมประเภทนี้ คือ

การกระทำ

ββαζε 3:1 'ฟุ่มเฟือย' ββαηαη 4:1 'โต้วาที, โต้เถียง, คัดค้าน'

β↔σ□βα/ 8:1 'คบเพื่อน' β↔σ□ρα/ 9:1 'ประชุม'

τα/ωε 14:1 'แย้ง' τ□/α)/ 17:1 'ภักดี'

τα)/βε 12:1 'ทำนายฝัน' τ□λ□/ 21:1 'หย่าร้าง'

ผลของการกระทำ

|αηανE 26:1 'ฉิบหาย' νατι|□η 66:1 'ผลของการกระทำ, ผลสอบ'

ความคิด

πικε⊗⊗E 1:1 'ความคิด' βατεN 6:1 'จิตใจ'

κ□σα/ 30:1 'กำหนดไว้ในใจ' κ□φα 31:1 'จินตนาการ'

/ικ↔λαη 40:1 'สุจริตใจ' /ακα 49:1 'สติปัญญา'

νιφα)/ 64:1 'เจตนา' ναπι 65:1 'ปฏิเสธ, ไม่ยอมรับ'

ความเชื่อ

τα)/βε 12:1 'ทำนายฝัน' /αζιμα/ 52:1 'ยันต์'

ναηαη 69:1 'เคราะห์ร้าย' νασε/ 71:1 'โชคชะตา'

ννυ|oN 73:1 'ดูหมอ' ηακEκα/ 96:1 'ความจริง'

ηικεμα/ 89:1 'อภินิหาร' ρ↔σE 103:1 'ความดีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ'

ความรู้สึกและอารมณ์

σ□/ 79:1 'สงสัย' ηι⊗E 90:1 'สงสัย'

κ↔ωατε 36:1 'เป็นห่วง' φακεN 110:1 'แน่ใจ'

ναπ↔συ 68:1 'ตัณหา, อารมณ์' σαηαωα/ 76:1 'อารมณ์ใคร่'

λαζα/ 105:1 'รู้สึกซาบซ่านถึงใจ' ωασυωαη 108:1 'ลังเลใจ'

δαηασα/ 24:1 'สังเวช'

[1] ความเชื่อในที่นี้ หมายถึงความเชื่ออื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากความเชื่อด้านศาสนา เช่น ความเชื่อที่เกี่ยวกับไสยศาสตร์ การทำนาย เป็นต้น

4.2.2 หมวดที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะ[1]และชื่อสถานที่

คำยืมที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะและชื่อสถานที่ ในที่นี้หมายถึงคำที่เป็นชื่อเฉพาะ ชื่อสถานที่ และคำที่เกี่ยวกับสถานที่ มีจำนวนทั้งหมด 105 คำ คิดเป็นร้อยละ17.8 ของคำยืมทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับสอง ตัวอย่างเช่น

ชื่อเฉพาะ

δα□/ 11:2 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย' δ□μE) 12:2 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย'
δ↔⊗εη 13:2 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย' δα□/ 11:2 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย'
/Eσ□η 41:2 'ชื่อคนผู้หญิง' ζαιτοN 91:2 'ชื่อคนผู้หญิง'
|ιN 16:2 'ปีศาจ' κιβαη/ 18:2 'แกะ'

ชื่อสถานที่

π↔λασ↔τεN 1:2 'ปาเลสไตน์' βανα 4:2 'เมือง'
βαιτυλλ□η 7:2 'หินดำกะบะฮฺ' κυβο 30:2 'สุสาน'
μEδE 59:2 'สนาม' μασ↔|ε/ 61:2 'มัสยิด'
μακ↔τα/ 65:2 'สำนักงาน' συτοη 86:2 'ดาดฟ้าของตึก'
ω□καη 100:2 'ศาลา' ωαδι 99:2 'โอเอซิส' เป็นต้น

4.2.3 หมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม

คำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีจำนวนทั้งหมด 103 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.0 ของคำยืมทั้งหมด มีจำนวนน้อยกว่าสองหมวดแรก ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ปรากฏการณ์นี้แสดงให้เห็นว่า คนมลายูปัตตานีมีการใช้คำยืมภาษาอาหรับในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลาย ในสังคมทุกระดับชั้น ตัวอย่างเช่น

คำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

β↔ρ↔κα/ 10:3 'ศิริมงคลจากพระเจ้า' β↔ζικε 12:2 'กล่าวสรรเสริญพระเจ้า'

---

[1] คำยืมที่เป็นชื่อเฉพาะ เนื่องจากคนมุสลิมส่วนใหญ่เลือกที่จะตั้งชื่อบุตรหลานของตนเป็นภาษาอาหรับ โดยเฉพาะชื่อบรรดาศาสดาและบรรดาสาวกของท่านศาสดา ดังนั้น ชื่อคนมุสลิมส่วนใหญ่จะเป็นชื่อภาษาอาหรับ ตัวอย่างเช่น ชื่อของท่านศาสดามูฮัมมัด μυ□αμμαδ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จะเป็น μυηαμα/, μαηαμμα/, ηαμα/, μαμα/, μα/ และมักจะใช้นำหน้าชื่ออื่นๆ อีกด้วย เช่น μα/+ ชื่อคนผู้ชาย เช่น μα/ νασε, μα/ ⊗□νιN, μα/ δα□/, μα/ φυνυη, μα/ ρ□σε/, μα/ συκ↔ρι เป็นต้น และ μα/+ ชื่อสถานที่ เช่น μα/ ω□χηα, μα/ παλαη, μα/ |ανιN, μα/ πα⊗ε/, μα/ |αηα, μα/ χη↔ν□/ เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงไม่ได้รวบรวมคำยืมที่เป็นชื่อเฉพาะมาทั้งหมด เพราะมีจำนวนมากเกินไป จึงรวบรวมเฉพาะชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทยเท่านั้น

τακ↔ωα 16:3 ‘ความยำเกรงต่อพระเจ้า’ ταυηε/ 10:3 ‘เอกภาพแห่งพระเจ้า’
τ□βα/ 24:3 ‘ขออภัยโทษต่อพระเจ้า’ /ιμE 49:3 ‘ความศรัทธาต่อพระเจ้า’
/α|α 54:3 ‘เวลาตายที่พระเจ้าลิขิตไว้’ /ακEδ□η 55:3 ‘หลักการศรัทธา’
/ακEρα/ 57:3 ‘ภพหน้า’ /αραη 61:3 ‘บัลลังก์ของพระเจ้า’
σ↔πα/α/ 83:3 ‘ความช่วยเหลือของท่านศาสดาในวันปรโลก’
⊗□/ε/ 86:3 ‘สิ่งที่อยู่นอกเหนือสายตา เช่น สวรรค์ นรก’
σαηαδαη 73:3 ‘การกล่าวปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ’
ρ□ημα/ 93:3 ‘สรรพสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่พระเจ้าประทานมาให้แก่เรา’
ω□ηι 99:3 ‘คำสอน คำชี้แนวทางที่พระเจ้าประทานลงมาผ่านท่านศาสดาของพระองค์’
ωυ|υ/ 101:3 ‘การมี (ในทางศาสนาหมายถึงการมีอยู่ของพระเจ้า)’

คำยืมที่เกี่ยวกับศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม

πα⊗↔δυ 1:3 ‘การปฏิบัติศาสนกิจภาคบังคับ’ βατα 3:3 ‘การปฏิบัติศาสนกิจเป็นโมฆะ’
β↔δ↔/□)η 8:3 ‘อุตริ’ /αμα) 59:3 ‘การปฏิบัติศาสนกิจ’
τακ↔λι/ 14:3 ‘การปฏิบัติตามในทางศาสนา’ μακ↔ροη 67:3 ‘สิ่งที่ควรละเว้น’
μαζηα/ 68:3 ‘นิกายในศาสนา’ μυρ↔τα/ 72:3 ‘ออกนอกศาสนา’
σαρι/αη 75:3 ‘บัญญัติศาสนา’ σαρα/ 76:3 ‘กฎบัญญัติ’
σ□η 78:3 ‘ถูกต้องตามหลักศาสนา’ ηα|ι 90:3 ‘พิธีหัจญ์’
ω□|ι/ 99:3 ‘สิ่งที่ต้องทำในทางศาสนา’
ωυδυ/ 102:3 ‘การทำความสะอาดร่างกายก่อนปฏิบัติละหมาด’
เป็นต้น

4.2.4 หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี

คำยืมที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี หมายถึงคำยืมที่เกี่ยวกับการศึกษาเช่น ชื่อวิชา บุคคลและสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา และวรรณคดี ซึ่งพบทั้งหมด 41 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

การศึกษา

πEκ□η 1:4 ‘วิชาหลักกฎหมายอิสลาม’ παρ□/ε/ 3:4 ‘วิชาว่าด้วยการแบ่งมรดก’
παλ□/ 4:4 ‘วิชาดาราศาสตร์’ ταπ↔σε 8:4 ‘การอรรถาธิบายอัลกุรอาน’
τα|υωι/ 9:4 ‘วิชาว่าด้วยการสอนอัลกุรอาน’ βα/ 6:4 ‘บท, เรื่อง’
τα)/ρεη 10:4 ‘คำจำกัดความ’ ταρEη 12:4 ‘ประวัติ, วิชาประวัติศาสตร์’
κιτα/ 14:4 ‘ตำราศาสนา’ κατE 17:4 ‘จบจากการเรียนอัลกุรอาน’
/ι|αζαη 21:4 ‘ใบประกาศนียบัตร’ /ιλ↔μυN 22:4 ‘ความรู้, วิชาความรู้’
σ□ραη 37:4 ‘วิชาอักขระวิธี’ μ↔Nαπα 39:4 ‘ท่องจำ’

วรรณคดี

κ□σιδ□η 19:4 ‘บทกลอน’ σE//E) 36:4 ‘โคลง’

β↔σα//E) 7:4 ‘ร่ายโคลง’ ηικαφα/ 38:4 ‘พงศาวดาน, ตำนาน’

ριωαφα/ 41:4 ‘เรื่องราวที่เล่าสู่กันมา, นิยาย’

4.2.5 หมวดที่เกี่ยวกับวันเดือนปี เวลา และการคำนวณ

คำยืมที่เกี่ยวกับวันเดือนปี เวลา และ การคำนวณ ในที่นี้หมายถึง ชื่อวันต่างๆ ในรอบสัปดาห์ ชื่อเดือน ช่วงเวลาในแต่ละวัน และการคำนวณตัวเลขเป็นต้น ซึ่งพบทั้งหมด 38 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

วันเดือนปี

|↔μα/α)/ 6:5 ‘วันศุกร์’ κ□μιη 9:5 ‘วันพฤหัสบดี’

/αηα/ 13:5 ‘วันอาทิตย์’ σα/τυ 22:5 ‘วันเสาร์’

σ↔λασ□ 26:5 ‘วันอังคาร’

μυηαρE 17:5 ‘เดือนแรกของปฏิทินอาหรับ’

σα/βE 21:5 ‘เดือนที่แปดของปฏิทินอาหรับ’

ρα|α/ 35:5 ‘เดือนที่เจ็ดของปฏิทินอาหรับ’

ρ□μαδ□ν 36:5 ‘เดือนที่เก้าของปฏิทินอาหรับ’

ηι|↔ρ□η 32:5 ‘ศักราชอิสลาม’

เวลา

/ακε 11:5 ‘สาย, สุดท้าย’ /αζαλλι 12:5 ‘แรกเริ่มเดิมที, บรรพกาล’

/αωα 14:5 ‘ต้น, เดิมที’ /□μ□) 15:5 ‘อายุ, ระยะเวลา’

ζαμE 27:5 ‘สมัย’ ωακ↔τυ 37:5 ‘เวลา, สมัย’

การคำนวณ

δ□ρα/ 4:5 ‘คูณ’ |αδυωα 5:5 ‘ตาราง,กำหนดการ’

|↔μ↔λ□η 7:5 ‘รวมทั้งหมด’ ηισα/ 33:5 ‘คำนวณ’

βακι 1:5 ‘จำนวนที่เหลือ’

4.2.6 หมวดที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้

คำยืมที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้มีจำนวนทั้งหมด 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

ταη 1:6 ‘กะละมัง’ δαωα/ 2:6 ‘หมึก’

καλE 4:6 ‘ปากกา’ κ↔⊗ισι 6:6 ‘เก้าอี้’

κ↔⊗↔ταη 7:6 ‘กระดาษ’ /αλα/ 14:6 ‘เครื่องมือ, อุปกรณ์’

μοηο 19:6 ‘ตรา, สัญญลักษณ์’ σ↔|αδ□η 24:6 ‘พรมปูละหมาด’

βυω□η σσ↔βΕη 20:6 ‘ลูกประคำ’ βατυ μαρ↔μα 17:6 ‘หินอ่อน’

σ□λι/ 22:6 ‘ไม้กางเขน’ ηαω□ 26:6 ‘อากาศ, อุณหภูมิ’

/αλαμα)/ 13:6 ‘เครื่องหมาย’ λοη 28:6 ‘กระดานชนวน’

4.2.7 หมวดที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ และฐานะ

คำยืมที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ และฐานะ ในที่นี้หมายถึงฐานะทางสังคม การคบค้าสมคม การแต่งงาน เป็นต้น คำประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมดตัวอย่างเช่น

สังคม

/αδα/ 13:7 ‘มารยาท’ /αι/ 15:7 ‘อับอาย, น่าละอาย’

/ακ↔λα/ 16:7 ‘จารีตกริยา’ μαρυω□η 19:7 ‘ศักดิ์ศรี, เกียรติ’

|ιρΕ 7:7 ‘เพื่อนบ้าน’ |↔μ□/□)η 9:7 ‘กลุ่ม, พวก’

νικ□η 23:7 ‘แต่งงาน’ ω□λιμ□)η 28:7 ‘งานแต่งงาน’

เครือญาติ

κη□λι 11:7 ‘ลุง, อา’ κ↔ρ□βα/ 12:7 ‘ญาติ’

ζυριφα/ 25:7 ‘ทายาท’ ω□⊗εη 27:7 ‘ญาติพี่น้อง’

/αηλι 14:7 ‘ครอบครัว’ ναπ↔κ□η 22:7 ‘ค่าเลี้ยงดู’

ฐานะ

πακε 1:7 ‘คนยากไร้’ ταραη 5:7 ‘ฐานะ, ยศ, คนมีฐานะ’

/αωΕ 17:7 ‘สามัญชน’ μισ↔κεΝ 18:7 ‘คนยากจน’

μα)/ροη 20:7 ‘มีชื่อเสียง, ความดี’ σσ□ηο 21:7 ‘มีชื่อเสียง, โด่งดัง’

4.2.8 หมวดที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครองและการทหาร

คำยืมที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครองและการทหาร รวมไปถึงการทำสงคราม ความสงบสุขของบ้านเมือง คำประเภทนี้พบทั้งหมด 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.0 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

ταδ↔βε 1:8 ‘ปกครอง’ δα/ι⊗□η 2:8 ‘อำเภอ’

δ□λα/ 3:8 ‘รุ่งโรจน์’ κ□λιπ□η 5:8 ‘เจ้าผู้ครองนคร’

/αδ↔ 7:8 ‘ยุติธรรม’ /αμΕ) 8:8 ‘สันติสุข’

μυκεΝ 11:8 ‘หมู่บ้าน’ σιφασα/ 13:8 ‘สืบสวน’

συλ↔τε 16:8 ‘สุลต่าน’ ⊗α/φα/ 18:8 ‘ราษฎร’
ωιλαφ□η 21:8 ‘จังหวัด, รัฐ, มลรัฐ’ ω□κε 23:8 ‘ผู้แทน’
|ιηα/ 4:8 ‘การต่อสู้ในหนทางศาสนา’ /ασ↔κα 9:8 ‘ทหาร’
เป็นต้น

4.2.9 หมวดที่เกี่ยวกับร่างกาย และลักษณะนิสัย

คำยืมเกี่ยวกับร่างกาย และลักษณะนิสัย ในที่นี้หมายถึง คำเรียกชื่ออวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย และลักษณะนิสัยใจคอของคน รวมไปถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคล คำประเภทนี้พบทั้งหมด 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.0 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

βαδE 1:9 ‘ร่างกาย, หน่วยงาน’ |ασα/ 2:9 ‘ร่างกาย’
ναπαη 16:9 ‘ลมหายใจ’ ηαλ↔κοN 19:9 ‘ลูกกระเดือก’
σιπα/ 17:9 ‘ลักษณะ’ ηαφα/ 20:9 ‘ชีวิต’
ροη 21:9 ‘วิญาณ’ ωα|□η 22:9 ‘หน้า’
βακE 2:9 ‘ขี้เหนียว’ δ□/ε)η 4:9 ‘อ่อนแอ’
κυωα/ 7:9 ‘แข็งแรง’ /αμαν□η 8:9 ‘ใจซื่อ, เชื่อถือได้’
μα|↔νυN 11:9 ‘เจ้าอารมณ์’ ηEβα/ 18:9 ‘สง่างาม’
เป็นต้น

4.2.10 หมวดที่เกี่ยวกับสำนวน คำพูด

คำยืมที่เกี่ยวกับสำนวน คำพูด ถ้อยคำและลีลาในการพูด มีจำนวนทั้งหมด 14 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.3 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

πασEη 1:10 ‘พูดชัดถ้อยชัดคำ’ βαλα⊗□η 2:10 ‘วาทศิลป์’
κ↔λιμ□η 5:10 ‘คำ, วลี, ประโยค’ μισα 7:10 ‘สมมุติ, ตัวอย่าง’
ρ□ββι 1:10 ‘พระเจ้าของข้า’ λιλαη 10:10 ‘ด้วยพระเจ้า’
λαπα 11:10 ‘คำพูด’ λ□⊗α/ 12:10 ‘ภาษาถิ่น’
ωαλα 13:10 ‘แม้ว่า, แม้กระทั่ง’ φα)νιN 14:10 ‘คือว่า’
เป็นต้น

4.2.11 หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลาม และศาลยุติธรรม

คำยืมที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลามและศาลยุติธรรม พบทั้งหมด 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.2 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

πασ□η 1:11 ‘ขอเลิกเป็นสามีภรรยา(ต่อศาล)’ π↔τυω□ 2:11 ‘คำวินิจฉัยชี้ขาด’

δα/ω□ 3:11 ‘เรียกร้อง, ฟ้องร้อง’ κ□δι 5:11 ‘ผู้พิพากษาคดี’
μαηκαμαη 7:11 ‘ศาลพิพากษา’ σE ηακεN 9:11 ‘ศาล’
ηακεN 10:11 ‘ผู้พิพากษา’ ηυκομμE) 11:11 ‘คำพิพากษา’
ρ↔|E 12:11 ‘การลงโทษผู้กระทำผิดประเวณี’ ω□σιφα/ 2:11 ‘พินัยกรรม’
เป็นต้น

4.2.12 หมวดที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ

คำยืมที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับพบทั้งหมด 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.9 ของคำยืมทั้งหมด ได้แก่

ηι|α/ 10:13 ‘ผ้าคลุมผมของสตรีมุสลิม’ σ↔λυωα 8:13 ‘กางเกง’
τ↔ρ↔βυη 3:13 ‘หมวกแดงที่มีพู่ห้อย’ καEN μανε 5:13 ‘ผ้าเช็ดหน้า’
κ↔πιφ□η 4:13 ‘หมวกขาวของชายชาวมุสลิม’
βα|υ |υβ□η 6:13 ‘เสื้อคลุม, เสื้อครุย’
καEN σ↔⊗↔βE 7:13 ‘ผ้าขาวที่ใช้โพกหัวของผู้ชายมุสลิม’
/Eγα 9:13 ‘สิ่งที่ชาวอาหรับสวมหรือคาดบนหัวเพื่อยึดผ้าคลุมหัวไม่ให้ตกลงมา’
βα|υ ττο/ 2:13 ‘ชุดแต่งกายของชายชาวอาหรับที่เป็นเสื้อยาวถึงเท้า’
καEN δυωαρ□η 1:13 ‘ผ้าขาวสำหรับคลุมหัวของสตรีมุสลิมที่ได้ผ่านการทำพิธีหัจญ์มาแล้ว’

4.2.13 หมวดที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการแพทย์

คำยืมที่เกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย การแพทย์ รวมทั้งโรคภัยไข้เจ็บ ชื่อโรค ลักษณะของโรค และยารักษาโรค เป็นต้น คำยืมประเภทนี้พบทั้งหมด 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

ββ□ρα/ 1:12 ‘ลุกลาม (โรค)’ τ□/υ)N 2:12 ‘อหิวาตกโรค’
κ↔σEηατE 3:12 ‘พลานามัย’ κ□σιφα/ 4:12 ‘สรรพคุณ (ยา)’
μα|οN 5:12 ‘ยาแผนโบราณ’ μυ|αρα/ 6:12 ‘แก้โรคได้ชงัก’
ωαβα/ 9:12 ‘โรคร้าย’ ω□σε 10:12 ‘โรคริดสีดวงทวาร’
เป็นต้น

4.2.14 หมวดที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้

คำยืมที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้ ชื่อผลไม้ พบทั้งหมด 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของคำยืมทั้งหมด ได้แก่

βυω□η ταμα 1:14 ‘อินทผลัม’ βυω□η τ□π□η 1:14 ‘ลูกแอปเปิล’

βυω□η ζαβε/ 5:14 ‘องุ่น’ βυω□η ζαιτοN 6:14 ‘ลูกมะกอก’

συ⊗□ 4:14 ‘ชื่อขนมหวานชนิดหนึ่งที่คนมุสลิมมักจะทำในช่วงเดือนแรกของปีอิสลาม’

βυω□η κυλδι 3:14 ‘ผลไม้ที่อาดัมกลืนเข้าไปติดคอกลายเป็นลูกกระเดือกของผู้ชายจนถึงวันนี้’

4.2.15 หมวดที่เกี่ยวกับประเพณี และการละเล่น

คำยืมที่เกี่ยวกับประเพณี การละเล่น พบทั้งหมด 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของคำยืมทั้งหมด ได้แก่

ββ↔δικε 1:15 ‘การขับร้องหมู่’ /αδα/ 4:15 ‘ประเพณี, ธรรมเนียม’

/ιδιφιτρι 2:15 ‘วันตรุษหลังจากเสร็จสิ้นการถือศีลอด’

/ιδιφι/αδηα 3:15 ‘วันตรุษหลังที่ตรงกับวันประกอบพิธีหัจญ์’

μ□)λο/ 5:15 ‘เมาลิด (วันประสูตรของท่านศาสดามูฮัมมัด ซึ่งชาวมุสลิมทั่วโลกจะทำบุญเลี้ยงฉลองทุกปี)’

ννα/σε/ 6:15 ‘การขับร้องประสานเสียง’

4.2.16 หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า

คำยืมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า พบทั้งหมด 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของคำยืมทั้งหมด ได้แก่

/ασε 1:16 ‘ภาษี, รายได้’ σαρΕκα/ 2:16 ‘บริษัท, ห้างหุ้นส่วน’

ρΕβ□ 3:16 ‘ดอกเบี้ย’

4.2.17 หมวดเบ็ดเตล็ด

คำยืมที่จัดอยู่ในหมวดเบ็ดเตล็ด นี้ เป็นคำที่ไม่สามารถจัดรวมไว้กับหมวดอื่นๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วใน 4.2.1-4.2.16 ทั้งนี้เพราะไม่มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทางความหมาย ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างของคำในหมวดนี้ เช่น

|↔νιη 2:17 ‘ชนิด’ κ□βα 3:17 ‘ข่าวคราว’

κ□η 4:17 ‘เฉพาะ’ /ασαη 7:17 ‘รากฐาน’

μα)/ν□) 8:17 ‘ความหมาย’ μακ↔συ/ 9:17 ‘จุดประสงค์’

μασα/αλ□η 10:17 ‘ปัญหา, ประเด็น’ μυκεN 11:17 ‘เป็นไปได้’

μυσ↔ταηε 13:17 ‘เป็นไปไม่ได้’ μυσ↔λεηα/ 15:17 ‘ประโยชน์’

ναδε 19:17 ‘น้อยราย, หายาก’ σαβα/ 21:17 ‘เพราะ, สาเหตุ’

σ□ηεη 2:17 ‘แน่ชัด’ ηα 24:17 ‘เรื่อง, เรื่องราว’

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการจัดประเภทของคำยืมตามหมวดความหมายของคำ ต่อไปนี้จะเป็นการจัดประเภทของคำยืมตามวิธีการยืม

4.3 ประเภทของคำยืมแบ่งตามวิธีการยืม

ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในส่วนของการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับคำยืมและการยืมคำว่าคำยืมมี 3 ประเภท คือ คำยืมทับศัพท์ คำยืมปน และคำยืมแปล ในส่วนของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี นั้น พบว่า มีเพียงสองชนิดคือ คำยืมทับศัพท์ และคำยืมปน ส่วนคำยืมแปลนั้นไม่ปรากฏในข้อมูลที่รวบรวมได้และนำมาวิเคราห์ในงานวิจัยนี้แต่อย่างใด ต่อไปนี้จะขอนำเสนอผลการวิเคราะห์และการแบ่งประเภทของคำยืมตามวิธีการยืม

4.3.1 คำยืมทับศัพท์

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำยืมทับศัพท์ คือยืมทั้งการออกเสียงและความหมายของคำ พร้อมกับมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะและเสียงสระเพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ในข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 590 คำ พบคำยืมชนิดนี้ 566 คำ คิดเป็นร้อยละ 96 ของจำนวนคำยืมทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

/ακα 49:1 ‘สติปัญญา’ βανα 4:2 ‘เมือง’
δυνιφ□ 13:2 ‘โลก’ κΕμ□)η 19:2 ‘เต็นท์’
κυβο 30:2 ‘สุสาน’ /ισ↔λΕ 40:2 ‘อิสลาม’
/αρ↔να/ 48:2 ‘กระต่าย’ /αλλ□η 51:2 ‘อัลลอฮฺ’
μασ↔|ε/ 60:2 ‘มัสยิด’ |υβ□η 6:13 ‘เสื้อคลุม, เสื้อครุย’
πικε 1:1 ‘คิด’ πΕηΕ 2:1 ‘เข้าใจ’
τ□/α)/ 17:1 ‘ภักดี’ τα|↔μ□)η 22:1 ‘แปล’
/ιζεΝ 45:1 ‘อนุญาต’ μ↔σαπε 62:1 ‘เดินทางไกล’
νασΕηα/ 2:1 ‘สั่งสอน, แนะนำ’ σ□βα 78:1 ‘อดทน’
δ□/Ε)η 3:9 ‘อ่อนแอ’ κυωα/ 6:9 ‘แข็งแรง’
ββαζε 3:1 ‘ฟุ่มเฟือย’ νιφα)/ 64:1 ‘เจตนา’
/αζιμα/ 52:1 ‘ยันต์’ ηακΕκα/ 96:1 ‘ความจริง’

เป็นต้น

4.3.2 คำยืมปน

ดังที่ได้ให้คำจำกัดความแล้วในบทที่สองว่า คำยืมปนคือ คำยืมที่ยืมเข้ามาแล้วใช้ผสมกับคำที่มีอยู่ในภาษาของผู้รับ ในจำนวนคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งหมด 590 คำ พบคำยืมชนิดนี้จำนวน 26 คำ คิดเป็นร้อยละ 4 ของคำยืมทั้งหมด ซึ่งมีสองชนิด ได้แก่ คำยืมปนระหว่างภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับภาษาอาหรับ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท และคำยืมปนระหว่างภาษาไทยกับภาษาอาหรับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.2.1 คำยืมปนระหว่างภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับภาษาอาหรับ

คำยืมปนระหว่างภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับคำภาษาอาหรับมีสองประเภท ดังนี้ คือ

ประเภทที่ 1 เป็นคำยืมปนระหว่างภาษามลายูกับภาษาอาหรับ คำยืมประเภทนี้จะเกี่ยวกับตำแหน่งทางสังคม เช่น ผู้นำ หรือผู้อาวุโส เช่นคำที่ใช้เรียกผู้นำในการทำละหมาดในมัสยิด το/ /ιμE) 35:2 'ผู้นำในการทำละหมาดในมัสยิด' คำว่า το/) เป็นคำภาษามลายูถิ่นปัตตานี แปลว่า 'ผู้อาวุโส' ส่วนคำว่า /ιμE) เป็นคำภาษาอาหรับ หมายถึง 'ผู้นำในการทำละหมาดในมัสยิด' แต่ก่อนคำว่า /ιμE) ในภาษาอาหรับเป็นคำใช้เรียกผู้นำในการทำละหมาดในมัสยิด แต่เมื่อคนมลายูถิ่นปัตตานียืมคำนี้มาใช้ก็ได้มีการประกอบคำนี้เข้ากับคำว่า το/ เพื่อแสดงถึงฐานะของผู้นำในการทำละหมาดที่สูงส่งกว่าคนปกติทั่วไป จากข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดพบคำยืมประเภทนี้จำนวน 8 คำ คือ

το/ /ιμE 33:2 'ผู้นำในการทำละหมาดในมัสยิด'
το/ νυ|oN 73:1 'หมอดู'
το/ ω□λι 102:2 'คนที่พระเจ้ารัก'
το/ πακε 2:4 'นักศึกษาศาสนาตามปอเนาะ'
το/ κοδι 5:11 'ผู้พิพากษาคดีทางศาสนาอิสลาม'
το/ βιλα 2:2 'ผู้ทำหน้าที่เรียกร้องอิสลามิกชนให้ปฏิบัติศาสนกิจเมื่อถึงเวลา'
το/ ππ↔τι 8:11 'ผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดด้านกฎข้อบังคับที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม'
το/ κ□τε/ 24:2 'ตำแหน่งผู้อ่านบทบรรยายธรรมก่อนทำการละหมาดหมู่ในมัสยิดหลังเที่ยงของทุกๆ วันศุกร์'

ประเภทที่ 2 เป็นคำยืมปนระหว่างภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับภาษาอาหรับ คำแรกเป็นคำภาษาอาหรับ คำที่สองเป็นคำภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งเป็นคำยืมอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วในประเภทที่ 1 ข้างต้น คำยืมประเภทนี้พบจำนวน 17 คำ ได้แก่

ηαμ□ /αβδι 42:2 'ทาส' τιφE μ↔να⊗□ 67:2 'หออาซาน'

'ทาส' 'ทาส' 'เสา' 'หอคอย'

βυω□η σσ↔βεη 21:6 'ลูกประคำ' ματι σαε/15:8'ตายในสงครามศาสนา'

'ลูก' 'ลูกประคำ' 'ตาย' 'ตายในสงครามศาสนา'

βαφυ ττο/ 2:13 'ชุดแต่งกายของผู้ชายอาหรับที่เป็นเสื้อยาวถึงเท้า'

'เสื้อ' 'เสื้อ'

καEN μανε 5:13 'ผ้าเช็ดหน้า' βα|υ |υβ□η 6:13 'เสื้อครุย'

'ผ้า' 'ผ้าเช็ดหน้า' 'เสื้อ' 'เสื้อครุย'

καEN σ↔⊗↔βE 7:13 'ผ้าขาวที่ใช้โพกหัวของผู้ชาย'

'ผ้า' 'ผ้าขาวที่ใช้โพกหัวของผู้ชาย'

καEN δυωαρ□η 1:13 'ผ้าสำหรับคลุมหัว'

'ผ้า' 'ผ้าสำหรับคลุมหัว'

βυω□η ταμα 1:14 'ลูกอินทผลัม'

'ลูก' 'อินทผลัม'

βυω□η τ□π□η 2:14 'ลูกแอปเปิล'

'ลูก' 'แอปเปิล'

βυω□η κυλδι 3:14 'ผลไม้ที่อาดัมได้กลืนเข้าไปติดคอ'

'ลูก' 'ผลไม้ที่อาดัมได้กลืนเข้าไปติดคอ'

βυω□η ζαβε/ 5:14 'องุ่น'

'ลูก' 'องุ่น'

βυω□η ζαιτοN 6:14 'ลูกมะกอก'

'ลูก' 'มะกอก'

ππ↔⊗E σαβε 14:8 'สงครามเพื่อศาสนา'

'สงคราม' 'สงครามเพื่อศาสนา'

/αν□/ φατεN 103:2 'ลูกกำพร้า'

'ลูก' 'ลูกกำพร้า'

/αν□/ μυ⊗ε/ 30:4 'ลูกศิษย์'

'ลูก' 'ลูกศิษย์'

4.3.2.2 คำยืมปนระหว่างภาษาไทยกับภาษาอาหรับ

คำยืมปนระหว่างภาษาไทยกับภาษาอาหรับพบเพียง 1 คำ คือ คำว่า σE ηακεN คำว่า σE มาจากคำว่า σα&αν 'ศาล' ในภาษาไทย แต่เนื่องจากภาษามลายูไม่มีสระเสียงยาวจึงเกิดการกร่อนของเสียงสระ ส่วนคำว่า ηακεN เป็นคำภาษาอาหรับ แปลว่า 'ผู้พิพากษา' เมื่อนำมาประกอบกันแล้วแปลว่า 'ศาลพิพากษา'

แต่เดิมคำว่า σE ที่ยืมมาจากภาษาไทยนั้นใช้อ้างถึงเฉพาะที่ว่าการอำเภอ แต่ต่อมาคำนี้ถูกนำมาใช้อ้างถึงศาลพิพากษาคดีอีกด้วย ดังนั้นเพื่อแยกความแตกต่างระหว่าง σE ที่แปลว่า 'ที่ว่าการอำเภอ' กับ σE ที่แปลว่า 'ศาลพิพากษา' จึงได้มีการนำคำว่า ηακεN มาขยายความเพื่อแสดงความหมายที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

4.3.3 สร้างคำใหม่โดยใช้คำยืม

นอกจากการแบ่งประเภทของคำยืมตามเกณฑ์ต่างๆ ดังที่นำเสนอไปแล้ว ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นปรากฏการในภาษามลายูถิ่นปัตตานี นั่นคือ มีกลุ่มคำชนิดหนึ่งที่เกิดจากการสร้างคำโดยใช้คำยืมภาษาอาหรับ แต่ใช้วิธีการสร้างคำในภาษามลายู การสร้างคำโดยใช้คำยืมภาษาอาหรับนี้ส่วนใหญ่เป็นการสร้างคำประสม คำซ้ำ และคำซ้อน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้คือ

4.3.3.1 คำประสม

คือการสร้างคำโดยการประสมคำยืมภาษาอาหรับสองคำที่มีความหมายต่างกันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ที่ตรงกับคำยืมภาษาไทย คือคำว่า ω□κε ⊗α/φα/ 'ผู้แทนราษฎร' เป็นการสร้างคำโดยการประสมระหว่างคำว่า ω□κε มาจากคำว่า ωακιιλ 'ผู้แทน' กับคำว่า ⊗α/φα/ มาจากคำว่า ρα√ιφφαη 'ราษฎร' ในภาษาอาหรับ ทั้งนี้เพื่อให้ตรงกับความหมายของคำดังกล่าวที่ยืมมาจากภาษาไทย

4.3.3.2 คำซ้อน

เป็นการนำคำยืมภาษาอาหรับ 2 คำที่มีอยู่แล้วในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกันมาใช้รวมกันในลักษณะคำซ้อน เพื่อให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่นคำว่า πακε σ↔κεN 'คนยาก คนจน' มาจากคำว่า φακιιρ 'คนยากไร้อนาถา' กับคำว่า μισκιιν 'คนจน' ในภาษาอาหรับ เพื่อให้มีความหมายโดยรวม คือ 'คนยากคนจน'

4.3.3.3 คำซ้ำ

เป็นการสร้างคำโดยการซ้ำคำยืมภาษาอาหรับสองคำที่มาจากรากศัพท์

เดียวกัน คำแรกเป็นคำเอกพจน์ คำที่สองเป็นคำพหูพจน์ ตัวอย่างเช่น คำว่า ηα /Εωα ‘เรื่องราว’ มาจากคำว่า □ααλ ‘เรื่อง (เอก.)’ กับคำว่า /α□ωααλ ‘เรื่องราวต่างๆ (พหู.)’ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายเป็นพหูพจน์ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี[1] เป็นต้น

สรุป

จากคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งหมดที่ได้นำมาวิเคราะห์และแบ่งประเภทของคำยืมตามเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

คำยืมทั้งหมด 590 คำ แบ่งประเภทตามชนิดของคำ ได้ดังนี้ คือ

ชนิดของคำ	**จำนวน**	**ร้อยละ (%)**
1. คำนาม	417	70.7
2. คำกริยา	135	22.9
3. คำคุณศัพท์	32	5.4
4. คำสันทาน	2	0.3
5. คำที่เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา	4	0.7

แบ่งประเภทโดยใช้เกณฑ์ด้านความหมายของคำยืม ได้คำยืมทั้งหมด 17 หมวด ดังนี้

หมวดความหมาย	**จำนวน**	**ร้อยละ (%)**
1. การกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ฯลฯ	110	18.7
2. ชื่อเฉพาะและชื่อสถานที่	105	17.8
3. ศาสนาอิสลาม และศาสนบัญญัติ	103	17.0
4. การศึกษาและวรรณคดี	41	7.0
5. วันเดือนปี เวลา และการคำนวณ	38	6.4
6. สิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้	28	4.8
7. สังคม เครือญาติ และฐานะ	28	4.8
8. การเมือง การปกครองและการทหาร	23	4.0
9. ร่างกาย และลักษณะนิสัย	23	3.6
10. สำนวน คำพูด	14	2.3
11. กฎหมายอิสลาม และศาลยุติธรรม	13	2.2

[1] การซ้ำคำเป็นวิธีหนึ่งของการสร้างคำปกติของภาษามลายูถิ่นปัตตานี ตัวอย่างเช่น คำว่า /□⊗E ‘คน’ > /□⊗E/□⊗E ‘ผู้คน’ เป็นต้น

12. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ	11	1.9
13. สุขภาพ และการแพทย์	10	1.8
14. อาหารและผลไม้	6	1.0
15. ประเพณี และการละเล่น	6	1.0
16. เศรษฐกิจ การค้า	3	0.5
17. เบ็ดเตล็ด	28	4.8

เกี่ยวกับหมวดของคำยืมที่แบ่งประเภทตามความหมายนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า หมวดที่มีคำยืมมากที่สุดคือ หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและอารมณ์ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าหมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่ได้เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย คือ คำยืมภาษาอาหรับส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่า คนมลายูปัตตานีมีการใช้คำยืมภาษาอาหรับในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลาย

ประเภทของคำยืมซึ่งแบ่งตามวิธีการยืมนั้น มีเฉพาะคำยืมทับศัพท์กับคำยืมปนเท่านั้น คำยืมทับศัพท์มีจำนวนทั้งหมด 566 คำ คิดเป็นร้อยละ 96 ของคำยืม ส่วนคำยืมปนนั้นมีจำนวน 26 คำ คิดเป็นร้อยละ 4 ของคำยืมทั้งหมด ส่วนคำยืมแปลนั้น ผู้วิจัยไม่พบในข้อมูล

นอกจากนี้ ยังมีการสร้างคำใหม่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือการสร้างคำโดยใช้คำยืมภาษาอาหรับในลักษณะของประสม คำซ้ำ และคำซ้อน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ระบบเสียงคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับประเภทของคำยืมโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ไปแล้ว ในบทนี้ จะขอนำเสนอผลการวิเคราะห์คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เกี่ยวกับระบบเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระของคำยืม และได้เปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

5.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีทั้งหมด 20 หน่วยเสียง ได้แก่ /π/,/β/,/τ/,/δ/,/|/,/κ/,/γ/,///,/μ/,/ν/,/N/,/ϕ/,/σ/,/ζ/,/⊗/,/η/,/ρ/,/λ/,/ω/,/φ/ ดังที่แสดงในตาราง 5.1

ตาราง 5.1 หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลักษณะของเสียง	ที่เกิดของเสียง				
	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
เสียงกัก	π β	τ δ	|	κ γ	/
เสียงนาสิก	μ	ν		N	
เสียงเสียดแทรก	ϕ	σ ζ		⊗	η
เสียงลิ้นรัว		ρ			
เสียงข้างลิ้น		λ			
เสียงเปิด	ω		φ		

5.1.1 พยัญชนะต้น

จากตาราง 5.1 หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูปัตตานีมีทั้งสิ้น 20 หน่วยเสียง ซึ่งสามารถปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด

ตัวอย่างคำยืมที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะที่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้มีดังนี้

/π/ πικε 'คิด' πEηE 'เข้าใจ'

/β/ βαδE 'ร่างกาย' βιν□ 'สร้าง'

/τ/ ταρEη 'ประวัติ' τ□μ□)/ 'โลภ'

/δ/ δαωα/ 'หมึก' δ□/E)η 'อ่อนแอ'

/|/	|αωα/ 'ตอบ'		|αμιN 'รับรอง, ค้ำประกัน'
/κ/	κΕνα/ 'ทำลาย'	κυβο	'สุสาน'
/γ/	γαηα 'ที่สำหรับวางอัลกุรอาน'		β↔γα⊗ε/ 'เวลาละหมาดหลังตะวันตกดิน'
///	/ιμΕ 'การศรัทธาต่อพระเจ้า'		/αραη 'บัลลังก์ของพระเจ้า'
/μ/	μαζαηα/ 'นิกายในศาสนา'		μα/λυμα/ 'ข้อมูล, รายละเอียด'
/ν/	ναηαη 'เคราะห์ร้าย'		νασιηα/ 'สั่งสอน, ตักเตือน'
/N/	NNΕνα/ 'ทำลาย'		NNΕκ□η 'ฆ่าสัตว์เพื่อทำบุญในพิธีโกนผมครั้งแรกของเด็ก'
/φ/	φιτ↔ν□η 'ใส่ร้าย'		/ιδιφιτρι 'วันตรุษหลังเสร็จสิ้นจากการถือศีลอด'
/σ/	σ□βα 'อดทน'		σ□/ 'สงสัย'
/ζ/	ζαμΕ 'สมัย'		ζ□λεN 'อยุติธรรม, เผด็จการ'
/⊗/	⊗αβυ 'วันพุธ'		ω□⊗εη 'ญาติพี่น้อง'
/η/	ηακεN 'ผู้พิพากษา'		ηυκοN 'หลักศาสนา'
/ρ/	ρΕδ□ 'ยินยอม'		ρ□σο 'ศาสดาในศาสนาอิสลาม'
/λ/	λ□⊗α/ 'ภาษาถิ่น'		λαπα 'คำพูด'
/ω/	ω□⊗εη 'ญาติพี่น้อง'		/αωα 'ก่อน แรก'
/φ/	φαηυδι 'ชาวยิว'	φακεN	'แน่ใจ'

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแปรอิสระ

จากจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะทั้งหมด 20 หน่วยเสียงดังที่นำเสนอแล้วข้างต้น มีการแปรอิสระอยู่ 5 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียง /π/, /κ, /ζ/, /ρ/ และ /// ดังนี้

1. หน่วยเสียง /π/ มีการแปรอิสระระหว่างเสียง [π] กับ [πη]
   เช่น [λαπα] ~ [λαπηα] 'คำพูด'
2. หน่วยเสียง /κ/ มีการแปรอิสระระหว่างเสียง [κ] กับ [κη]
   เช่น [κ□βα] ~ [κη□βα] 'ข่าว'
3. หน่วยเสียง /ζ/ มีการแปรอิสระระหว่างเสียง [ζ] กับ [\|]
   เช่น [ζαμΕ)] ~ [\|αμΕ)] 'สมัย'

4. หน่วยเสียง /ρ/ มีการแปรอิสระระหว่างเสียง [ρ] กับ [⊗]
   เช่น [παρ↔δυ] ~ [πα⊗↔δυ] ‘การปฏิบัติศาสนกิจภาคบังคับ’
5. หน่วยเสียง /// มีการแปรอิสระระหว่างเสียง [/] กับ [η]
   เช่น [|↔μα/α)/] ~ [|↔μαηα)/] ‘วันศุกร์’

5.1.2 พยัญชนะท้าย

ในภาษาอาหรับ เสียงพยัญชนะท้ายสามารถปรากฏเป็นพยัญชนะควบกล้ำ 2 เสียง แต่เมื่อถูกยืมเข้ามาใช้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เสียงพยัญชนะท้ายสามารถปรากฏได้เพียง 1 เสียง คือพยัญชนะท้ายเดี่ยว หน่วยเสียงที่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้มีจำนวน 3 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียง ///, /N/ และ /η/ ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากกับพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี รายละเอียดที่เกี่ยวกับส่วนนี้จะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 6 ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะท้าย

ตัวอย่างคำยืมที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะที่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้มีดังนี้

///	τ□/α)/ ‘ภักดี’	/αρα/ ‘อาหรับ’
/N/	βατεN ‘จิตใจ’	φακεN ‘แน่ใจ’
/η/	ω□⊗εη ‘ญาติ’	κEμ□)η ‘เต็นท์’

5.2 หน่วยเสียงสระ

จากการวิเคราะห์คำยืมทั้งหมดพบว่าหน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีสองประเภท คือ หน่วยเสียงสระเดี่ยว และหน่วยเสียงสระประสม หน่วยเสียงสระเดี่ยวมีสองประเภทย่อยคือ หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดา และหน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยว

5.2.1.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดา

หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดามีทั้งหมด 8 หน่วยเสียง คือ /ɪ/, /ɛ/, /E/, /ɑ/, /□/, /o/, /ʊ/ และ /↔/

5.2.1.2 หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิก

หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิกมี 3 หน่วยเสียง คือ /E)/, /ɑ)/, และ /□)/

หน่วย
เสียงสระเดี่ยวนาสิกนี้จะปรากฏในกรณีที่พยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายของพยางค์เป็นเสียงเสียดแทรกผนังคอหรือเสียงนาสิกเท่านั้น

5.2.2 หน่วยเสียงสระประสม

หน่วยเสียงสระประสมมี 4 หน่วยเสียง คือ /ɑɪ/, /ɑɛ/ , /ɑ□/ และ /ɑʊ/

ตาราง 5.2 หน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ระดับของลิ้น	ตำแหน่งของลิ้น		
	หน้า	กลาง	หลัง
สูง	ɪ		ʊ
กึ่งสูง	ɛ	↔	o
กึ่งต่ำ	E,E)		□,□)
ต่ำ		ɑ,ɑ)	

ตาราง 5.3 หน่วยเสียงสระประสมของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ระดับของลิ้น	ตำแหน่งของลิ้น		
	หน้า	กลาง	หลัง
สูง	ɪ		ʊ
กึ่งสูง	ɛ		
กึ่งต่ำ			□
ต่ำ		ɑ	

ตัวอย่างคำยืมที่มีหน่วยเสียงสระ 15 หน่วยเสียง

/ι/	ζζινα ‘ประพฤติผิดในกาม’	/ιμE) ‘ความศรัทธาในพระเจ้า’
/ε/	μυδε ‘ครูใหญ่’	/ιζεN ‘อนุญาต’
/E/	κEνα)/ ‘ทำลาย’	ρEηα/ ‘พักผ่อน’
/E)/	/E)/τιρ□η ‘ยอมรับ’	/E)/λE ‘ประกาศ’
/α/	σαη ‘แถว’	/αηα/ ‘วันอาทิตย์’
/α)/	σα/α)/ ‘เวลา, วินาที’	μα)λοN ‘รู้อยู่แล้ว’
/↔/	σ↔λυωα ‘กางเกง’	σ↔βα/ ‘เพราะ, เหตุ’
/□/	κ□δα ‘ขนาด’	δ□/E)η ‘อ่อนแอ’
/□)/	δ□/□) ‘ภาวนาต่อพระเจ้า’	σαρ□)/ ‘บัญญัติศาสนา’
/ο/	μοηο ‘ตรา, สัญลักษณ์’	σσ□ηο ‘มีชื่อเสียง’
/υ/	μυ)/μιN ‘ผู้ศรัทธาในพระเจ้า’	φυβ□η ‘เสื้อคลุม, เสื้อครุย’
/αι/	βαιτυλλ□η ‘หินดำกะบะฮฺ’	ζαιτοN ‘ลูกมะกอก’
/αε/	σαε/ ‘ตายในการรบเพื่อศาสนา’	σαε/ ‘ใช้นำหน้าชื่อผู้มีเชื้อสายมาจากท่านศาสดามูฮัมหมัด’
/α□/	κα□N ‘กลุ่ม, พวก’	δα□/ ‘ชื่อสำหรับคนผู้ชาย’
/αυ/	ταυηε/ ‘เอกภาพแห่งพระเจ้า’	ταυρα/ ‘คำภีร์ไบเบิล’

คำที่มีหน่วยเสียงสระประสม /α□/ พบเพียง 2 คำ ดังตัวอย่างที่ยกมา

เพื่อให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างระบบเสียงพยัญชนะคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตนีปกติ ต่อไปนี้จะนำเสนอการเปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

5.3 เปรียบเทียบระบบพยัญชนะในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับ

ระบบพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

ตาราง 5.4 เปรียบเทียบระบบพยัญชนะคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

ประเภทของเสียง	คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ
เสียงกัก	π β τ δ | κ γ /	π πη β τ τη δ χ χη | κ κη γ /
เสียงนาสิก	μ ν N	μ ν ɲ N
เสียงเสียดแทรก	ϕ σ ζ ⊗ η	σ ⊗ η
เสียงลิ้นรัว	ρ	ρ
เสียงข้างลิ้น	λ	λ
เสียงเปิด	ω φ	ω φ

จากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจะเห็นได้ว่า หน่วยเสียงพยัญชนะในคำยืมมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 6 หน่วยเสียง คือไม่มีหน่วยเสียงกักไม่ก้องพ่นลม /πη/,/τη/,/χη/ และ /κη/ หน่วยเสียงกักไม่ก้องเพดานแข็ง /χ/ และหน่วยเสียงนาสิกเพดานแข็ง /ɲ/ มีหน่วยเสียงพยัญชนะคำยืมที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 2 หน่วยเสียง คือเสียง /ϕ/ กับเสียง /ζ/

5.4 เปรียบเทียบระบบสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

เพื่อให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างหน่วยเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับหน่วยเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ ต่อไปนี้จะนำเสนอการเปรียบเทียบระบบเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

ตาราง 5.5 เปรียบเทียบระบบสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับระบบสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกปติ
ι υ ε ο E, E) ↔ □,□) α,α)	ι υ,υ) ε ο E,E) ↔ □,□) α,α)
αι, αε, α□, αυ	αι, αε, αE α□, αο, αυ

จากตาราง 5.5 จะเห็นว่า หน่วยเสียงสระเดี่ยวของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระเดี่ยวภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 1 หน่วยเสียง คือไม่มี /υ)/ ส่วนสระประสมของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 2 หน่วยเสียง คือไม่มี /αE/ กับ /αο/

มีคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีบางคำสามารถออกเสียงได้หลายแบบ เช่นคำว่า **φιτ↔ν□η** 'ใส่ร้าย' มาจากคำว่า **φιτναη** ในภาษาอาหรับ คำนี้สามารถออกเสียงได้หลายแบบ เช่น **φιτ↔ν□η π↔τ↔ν□η β↔τ↔ν□η** และ **ττ↔ν□η** เป็นต้น ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ คำว่า **φιτναη** เมื่อถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแล้ว เสียงพยัญชนะต้น คือ /φ/ คนส่วนใหญ่จะออกเสียงเป็น /π/ ส่วนเสียงสระ /ι/ คนส่วนใหญ่จะออกเสียงเป็น /↔/ ดังนั้น คำว่า **φιτναη** คนส่วนใหญ่จะออกเสียงเป็น **π↔τ↔ν□η** ซึ่งจะพ้องกับคำที่มีหน่วยเติมหน้าศัพท์ {π↔-} หรือหน่วยเติมหน้าศัพท์ {β↔-} ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จึงทำให้ออกเสียงคำนี้เป็น **π↔τ↔ν□η** และ **β↔τ↔ν□η** ได้อีกด้วย กอปรกับคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีหน่วยเติมหน้าศัพท์ {π↔-} และ {β↔-} นั้น จะเกิดการกร่อนของ พยางค์แรก และเกิดการยืดเสียงพยัญชนะแรกของพยางค์ที่สองกลายเป็นพยัญชนะเสียงยาว ดังนั้นคำทั้งสองสามารถออกเสียงเป็น **ττ↔ν□η** ตามปรากฏการการกร่อนพยางค์ได้อีกด้วย ส่วนพยางค์ที่สอง -τ↔- นั้น เกิดจากการเพิ่มพยางค์ จากสองพยางค์เป็นสามพยางค์ คือ เพิ่มเสียงสระให้กับเสียงพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่ 1 กลายเป็นพยางค์ที่สอง ซึ่งจะได้กล่าวเพิ่มเติมอย่างละเอียดในบทที่ 6 ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระดับพยางค์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

สรุป

จากผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระบบเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี สามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีทั้งหมด 20 หน่วยเสียง ซึ่งสามารถปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด แต่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียง ///, /N/ และ /η/ มีหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีเสียงแปรอิสระอยู่ 5 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียง /π/, /κ/, /ζ/, /ρ/ และ /// จากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะในคำยืมมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 6 หน่วยเสียง คือ /πη/,/τη/,/χη/, /κη/, /χ/ และ /ʃ/ มีหน่วยเสียงพยัญชนะคำยืมที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 2 หน่วยเสียง คือเสียง /ϕ/ กับเสียง /ζ/

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีพบว่าหน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีสองประเภท คือ หน่วยเสียงสระเดี่ยวและหน่วยเสียงสระประสม หน่วยเสียงสระเดี่ยวมีสองประเภทย่อยคือ หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดามี 8 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิกมี 3 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระนาสิกจะปรากฏในกรณีที่พยัญชนะต้นหรือท้ายของพยางค์เป็นเสียงเสียดแทรกผนังคอก้อง /ʔ/ หรือเสียงนาสิกเท่านั้น ส่วนหน่วยเสียงสระประสมมี 4 หน่วยเสียง จากการเปรียบเทียบระบบเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นกับระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติพบว่า หน่วยเสียงสระเดี่ยวของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 1 หน่วยเสียง คือไม่มี /υ)/ ส่วนสระประสมของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตนีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 2 หน่วยเสียง คือไม่มี /αE/ กับ /αo/

บทที่ 6

การเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำยืมทับศัพท์ คือยืมทั้งเสียงและความหมาย ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะและเสียงสระเพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงพยัญชนะและเสียงสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ต่อไปนี้จะขอนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทั้งที่เกิดขึ้นกับเสียงพยัญชนะและเสียงสระ

6.1 การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับมีทั้งหมด 28 หน่วยเสียง ในจำนวนนี้มีหน่วยเสียงพยัญชนะถึง 14 หน่วยเสียง ที่แตกต่างออกไปจากหน่วยเสียงในระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี ได้แก่หน่วยเสียง /τ$^{\surd}$/, /δ$^{\surd}$/, /θ/, /ϕ/, /T/, /Δ/, /Δ$^{\surd}$/, /σ$^{\surd}$/, /ζ/, /Σ/, /Ξ/, /®/, /□/ และ /√/ ดังนั้นในการออกเสียงคำยืมภาษาอาหรับที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะเหล่านี้ปรากฏอยู่ ผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะปรับเปลี่ยนมาใช้หน่วยเสียงพยัญชนะภาษามลายูที่มีเสียงใกล้เคียงกับเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับที่มีอยู่ในระบบเสียงพยัญชนะในภาษาของตนแทน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.1 พยัญชนะต้น

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับพยัญชนะต้นเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถหากฎเกณฑ์ได้ ดังนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีฐานการณ์รอง Secondary articulation แบบเคลื่อนโคนลิ้นไปหาผนังคอขณะออกเสียงโดยใช้ฐานกรณ์อื่นเป็นฐานกรณ์หลัก (pharyngealized) ได้แก่ /τ$^{\surd}$/, /δ$^{\surd}$/, /Δ$^{\surd}$/ และ /σ$^{\surd}$/ ทั้งสี่หน่วยเสียงจะออกเสียงเป็นพยัญชนะกักและเสียดแทรกธรรมดา คือไม่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปหาผนังคอขณะออกเสียง ตัวอย่างเช่น

τ$^{\surd}$αστ	>	**τ**αη 'กะละมัง, โถ'
βαα**τ$^{\surd}$**ιν	>	β**τ**εN 'จิตใจ'
σ$^{\surd}$αϕ	>	**σ**αη 'แถว'
/ινσ$^{\surd}$**ααϕ**	>	/ι**σ**αη 'สำนึกตัว'
δ$^{\surd}$α√ιϕ	>	**δ**□/E)η 'อ่อนแอ'
ρι**δ$^{\surd}$**α	>	ρE**δ**□ 'ยินยอม'
Δ$^{\surd}$ααλιμ	>	**ζ**□λεN 'อยุติธรรม, เผด็จการ'

หน่วยเสียงกักลิ้นไก่ไม่ก้อง /θ/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงกักเพดานอ่อนไม่ก้อง /κ/ และหน่วยเสียงกักเพดานอ่อนก้อง /γ/ ตัวอย่างเช่น

θαλαμ > καλE 'ดินสอ'

μυωααφαθαη > μυωαπακα/ 'ตกลง'

√ιθααρ > /E)γα 'สิ่งที่ชาวอาหรับสวมหรือคาดบนหัวเพื่อยึดผ้าคลุมหัวไม่ให้ตกลงมา'

θυρβααν > γ↔⊗↔βE 'การฆ่าวัวหรือแพะเพื่อเอาเนื้อแจกจ่ายผู้คนในวันตรุษ ซึ่งตรงกับวันทำพิธีหัจญ์ที่นครเมกกะ'

จากข้อมูลคำยืมทั้งหมด พบคำยืมที่หน่วยเสียง /κ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียง /γ/ เพียงสองคำที่ยกมาเป็นตัวอย่างข้างต้นเท่านั้น ผู้วิจัยไม่สามารถหาเงื่อนไขได้ว่าเหตุใด /θ/ จึงเปลี่ยนเป็น /γ/ ในคำยืมสองคำนี้

หน่วยเสียงเสียดแทรกริมฝีปาก-ฟันไม่ก้อง /ϕ/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงกักริมฝีปากไม่ก้อง /π/ ตัวอย่างเช่น

ϕαημ > πEηE 'เข้าใจ'

ϕα|ρ > πα|α 'รุ่งอรุณ'

καααϕιρ > καπε 'นอกรีต, ออกไปจากศาสนาอิสลาม'

ωαϕααη > ωαπα/ 'ถึงแก่กรรม'

ยกเว้นคำว่า ϕιτναη 'ใส่ร้าย' และคำว่า μυναααϕιθ 'คนกลับกลอก' ซึ่งหน่วยเสียง /ϕ/ สามารถออกเสียงได้ทั้ง [ϕ] และ [π] คือ ϕ↔τ↔ν□η~π↔τ↔ναη และ •μυναφε/~μυναπε/ ส่วนคำว่า /ιδιφιτρι 'วันตรุษหลังเสร็จสิ้นจากถือศีลอด' ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ กับหน่วยเสียงพยัญชนะ /ϕ/ คือจะเป็นเสียง [ϕ] เสมอ

หน่วยเสียงเสียดแทรกระหว่างฟันไม่ก้อง /T/ และหน่วยเสียงเสียดแทรกหลังปุ่มเหงือกไม่ก้อง /Σ/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงเสียดแทรกปุ่มเหงือกไม่ก้อง /σ/
ตัวอย่างเช่น

/αTTυλαTαα/ > σ↔λασ□ 'วันอังคาร'

/αλ/ιTνιιν > σσ↔να 'วันจันทร์'

Σαριι√αη > σαρι/α)/ 'บัญญัติศาสนา'

Σαηιιδ > σα↔/ 'ตายในการรบเพื่อศาสนา'

หน่วยเสียงเสียดแทรกระหว่างฟันก้อง /Δ/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงเสียดแทรกปุ่มเหงือกก้อง /ζ/ ตัวอย่างเช่น

Δικρ > ζικε 'กล่าวนามสรรเสริญพระเจ้า'

Δυρριφφαη > ζυριφα/ 'ทายาท'

√υΔρ > /υζο 'ป่วยมี, อุปสรรค'

/ιΔν > /ιζεN 'อนุญาต'

หน่วยเสียงเสียดแทรกลิ้นไก่ไม่ก้อง /Ξ/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงกักเพดานอ่อนไม่ก้อง /κ/ ตัวอย่างเช่น

Ξαβρ > κ□βα 'ข่าว'

Ξιιμαη > κE/μ□η 'เต็นท์'

/ιΞλααs√ > /ικ↔λαη 'บริสุทธิ์ใจ'

/ααΞιραη > /ακEρα/ 'ภพหน้า'

หน่วยเสียงเสียดแทรกลิ้นไก่ก้อง /®/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงเสียดแทรกเพดานอ่อนก้อง /⊗/ ตัวอย่างเช่น

®αα/ιβ > ⊗□/ε/ 'ไม่อยู่'

®αιβ > ⊗□/ε/ 'สิ่งที่อยู่นอกเหนือสายตา'

/ιστι®φααρ >/ιστι⊗↔πα 'การขออภัยโทษจากพระเจ้า'

βαλαα®αη > βαλα⊗□η 'วาทศิลป์'

หน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นไม่ก้อง /□/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงเสียดแทรกเส้นเสียงไม่ก้อง /η/ ตัวอย่างเช่น

□ααkιμ > ηακεN 'ผู้พิพากษา'

□αφααη > ηαφα/ 'ชีวิต'

να□σ > ναηαη 'เคราะห์ร้าย'

νασ√ι□αη > νασιηα/ 'ตักเตือน,สั่งสอน'

หน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นก้อง /√/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงกักเส้นเสียง /// ตัวอย่างเช่น

√αδλ > /α)δε 'ยุติธรรม'

√υμρ > /□μ□) ‘อายุ’

βιδ√αη > β↔δ↔/□)η ‘อุตริ’

τ√αα√αη > τ□/α)/) ‘ภักดี’

จากการนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของพยัญชนะต้นของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีสามารถสรุปและแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 6.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาษาอาหรับ		คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
β-	>	β-
τ-, τ√-	>	τ-
δ-, δ√-	>	δ-
|-	>	|-
κ-, Ξ-	>	κ-
θ-	>	κ-, γ-
/-,√-	>	/-
μ-	>	μ-
ν-	>	ν-
ϕ-	>	π-,ϕ-
T-,σ-,σ√-,Σ-	>	σ-
ζ-,Δ-,Δ√-	>	ζ-
η-,□-	>	η-
ρ-	>	ρ-,⊗-
®	>	⊗-
λ-	>	λ-
ω-	>	ω-
φ-	>	φ-

6.1.2 **พยัญชนะท้าย**

ภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วยเสียง คือหน่วยเสียง กักเส้นเสียง /// หน่วยเสียงเสียดแทรกเส้นเสียงไม่ก้อง /η/ และหน่วยเสียงนาสิกเพดานอ่อนก้อง /N/ แต่ภาษาอาหรับนั้น หน่วยเสียงพยัญชนะทุกหน่วยเสียงสามารถ

ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้[1] ดังนั้น เสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมาก ดังต่อไปนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกักเส้นเสียง /// หน่วยเสียงเสียดแทรกลิ้นไก่ก้อง /®/ หน่วยเสียงเสียดแทรกผนังคอไม่ก้อง /□/ หน่วยเสียงนาสิกริมฝีปากก้อง /μ/ หน่วยเสียงนาสิกปุ่มเหงือกก้อง /ν/ หน่วยเสียงข้างลิ้นปุ่มเหงือกก้อง /λ/ หน่วยเสียงรัวปุ่มเหงือกก้อง /ρ/ และหน่วยเสียงเปิดเพดานแข็ง /φ/ จะเกิดการสูญเสียง ดังตัวอย่างเช่น

√υλαμαα/ > /υλαμ□) 'ปราชญ์'

βααλι® > βαλε 'มีอายุบรรลุนิติภาวะตามศาสนาอิสลาม'

/ιμααμ > /ιμE 'ผู้นำในการละหมาด'

/ιιμααν > /ιμE 'ความศรัทธาต่อพระเจ้า'

|αδωαλ > |αδυωα 'ตาราง'

/ινκαρ > /Εκα 'ปฏิเสธ'

/ασ√λιφ > /ασ↔λι 'เก่าแก่ ดั้งเดิม'

หน่วยเสียงพยัญชนะกักริมฝีปากก้อง /β/ หน่วยเสียงกักปุ่มเหงือกไม่ก้อง /τ/ หน่วยเสียงกักปุ่มเหงือกก้อง /δ/ หน่วยเสียงกักลิ้นไก่ไม่ก้อง /θ/ และหน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นก้อง /√/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงกักเส้นเสียงไม่ก้อง /// ตัวอย่างเช่น

σαβαβ> σ↔βα/ 'สาเหตุ'

ταμματ > ταμα/ 'จบ'

ωυ|υυδ > ωυ|υ/ 'มีอยู่'

□αθ > η□/ 'สิทธิ์'

τ√αμα√ > τ□μ□)/ 'โลภ'

ส่วนการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงพยัญชนะ /η/ เป็น /// เมื่อเป็นพยัญชนะท้ายนั้น แท้ที่จริงแล้ว เป็นการเปลี่ยนแปลงจาก /τ/ เป็น /// ซึ่งสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงดังนี้

การแสดงเพศ (gender) ของคำนามจะแสดงที่คำที่เป็นเพศหญิง โดยแสดงด้วยหน่วยเติมศัพท์ {-ατ-} และตามด้วยหน่วยเติมศัพท์ที่แสดงการก (case marker) และพจน์ (number) แต่เมื่อ

---

[1] ตัวอย่างเช่น /αδαβ 'วรรณคดี', σ√αυτ 'เสียง', σ√ιραατ√ 'หนทาง', √αβαδ 'เวลาที่ไม่สิ้นสุด', μαραδ√ 'โรค', ταα| 'มงกุฎ', Σακ 'สงสัย', □αθ 'สัจธรรม',/αΞ 'พี่,น้อง', Σαι/ 'สิ่ง', τ√υλυυ√ 'ขึ้น', /ιμααμ 'ผู้นำในการทำละหมาด', /ιιμααν 'การศรัทธาต่อพระเจ้า', μα√ρυυφ 'ความดี', /ασασσ 'รากฐาน', νασ√ 'ตัวบท', |αιΣ 'ทหาร', ΤυλυΤ 'เศษหนึ่งส่วนสาม', √αζιιζ 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย', λαΔιιΔ 'อร่อย', ®αλιιΔ√ 'แข็งกระด้าง',σαα√αη 'เวลา', ρυυ□ 'วิญญาณ', ®αιρ 'อื่นๆ', φαραα® 'ช่องว่าง', σιρωααλ 'กางเกง', |αυω 'อากาศ', /ασ√λιφ 'แท้, ดั้งเดิม'

พูดหรืออ่านและมีการหยุดหลังคำนี้ หน่วยเติมศัพท์ที่แสดงเพศหญิง {-αt-} จะออกเสียงเป็น {-αη-} และหน่วยเติมศัพท์ที่แสดงการก {-υ-} และหน่วยเติมศัพท์ {-ν} จะหายไป เช่น คำว่า /υμματυν เมื่อมาหน้าการหยุดจะออกเสียงเป็น /υμμαη # เป็นต้น เมื่อคำเหล่านี้ถูกยืมเข้ามาในภาษามลายู หน่วยเติมศัพท์ {-αt-} จะไม่เปลี่ยนเป็น {-αη-} ในทุกกรณี ดังนั้นคำว่า /υμμαη คนมลายูจะออกเสียงเป็น /υμματ และเมื่อคำนี้ถูกใช้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย {-t} จะเปลี่ยนเป็น {-/} ดังนั้นคำดังกล่าว คนมลายูปัตตานีจะออกเสียงเป็น /υμα/ ทำให้ดูเหมือนว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายจาก /η/ เป็น /// แต่แท้ที่จริงแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงจาก /t/ เป็น /// ดังปรากฏการที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น

หน่วยเสียงเสียดแทรกริมฝีปาก-ฟันไม่ก้อง /ϕ/ หน่วยเสียงเสียดแทรกปุ่มเหงือกไม่ก้อง /σ/ หน่วยเสียงเสียดแทรกปุ่มเหงือกไม่ก้องที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอ /σ$^{\surd}$/ และหน่วยเสียงเสียดแทรกผนังคอไม่ก้อง /□/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงเสียดแทรกเส้นเสียงไม่ก้อง /η/ ตัวอย่างเช่น

/ι√τιραα**ϕ** > /ι/τιρ□**η** ‘ยอมรับ’
√ασα**σ** > /ασα**η** ‘ฐาน’
να**σ**$^{\surd}$ > να**η** ‘หลักฐาน’
/αρωαα□ > /αρ↔ω□**η** ‘วิญญาณ’

หน่วยเสียงนาสิกริมฝีปากก้อง /μ/ และหน่วยเสียงนาสิกปุ่มเหงือกก้อง /ν/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงนาสิกเพดานอ่อนก้อง /N/ ตัวอย่างเช่น

φατιι**μ**> φατε**N** ‘ลูกกำพร้า’
φακιι**ν**> φακε**N** ‘แน่ใจ’

คำภาษาอาหรับที่ประกอบด้วยสองพยางค์เป็นอย่างน้อย เมื่อพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่มาข้างหน้ากับพยางค์ต้นของพยางค์ที่ตามมาเป็นเสียงเดียวกันเช่นคำว่า /υ**μ**.**μ**αη ‘ประชาชาติ’ เมื่อคำเหล่านี้ถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะเกิดการสูญเสียงพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่มาข้างหน้าที่ซ้ำกับเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ที่ตามมา ตัวอย่างเช่น

/υ**μ**.μαη > /υ.μα/ ‘ประชาชาติ'
|υ**β**.βαη > |υ.β□η ‘เสื้อครุย'
μα.δ$^{\surd}$α**ρ**.ραη > μυ.δ□.ρα/ ‘เป็นอันตราย'
ηα.δι**ϕ**.φαη > ηα.δι.|□η ‘รางวัล ของขวัญ'

เป็นต้น

จากการนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยแปลงทางเสียงของพยัญชนะท้ายคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีสามารถสรุปและแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 6.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาษาอาหรับ		คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
-β,-τ,-τ$^{\surd}$,-δ,-δ$^{\surd}$,-κ,-θ,-η,-√	>	-/
-μ,-ν	>	-N
-ϕ,-σ,-σ$^{\surd}$,-□	>	-η
-/,-®,-□,-μ,-ν,-λ,-ρ,-φ	>	-O

จากตาราง 6.2 ข้างต้นจะเห็นว่า หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเกิดการเปลี่ยนแปลงมากเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้น เนื่องจากหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาอาหรับสามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้ทั้งหมด แต่ในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายมีเพียงสามหน่วยเสียง ดังนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีสองลักษณะ คือ

1. เกิดการสูญเสียงพยัญชนะท้าย -O
2. พยัญชนะท้ายเปลี่ยนเป็น -N, -/ และ -η

6.2 การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ

หน่วยเสียงสระในภาษาอาหรับมีทั้งหมด 8 หน่วยเสียง คือหน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /ι, α, υ/ และสระเดี่ยวเสียงยาว /ιι, αα, υυ/ รวมเป็น 6 หน่วยเสียง และสระผสมอีก 2 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียง /αυ/ และ /αι/ ส่วนในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีหน่วยเสียงสระทั้งหมด 18 หน่วยเสียง เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้หน่วยเสียงสระที่ปรากฏในภาษาอาหรับทั้ง 8 หน่วยเสียงจะมีอยู่ในระบบสระของภาษามลายูถิ่นปัตตานี แต่เมื่อภาษามลายูถิ่นปัตตานียืมคำภาษาอาหรับมาใช้หน่วยเสียงสระภาษาอาหรับทั้ง 8 หน่วยเสียงยังคงอยู่ในคำบางคำเท่านั้น แต่มีคำยืมอีกเป็นจำนวนมากที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ

การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างมาก และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบ และสามารถตั้งกฎเกณฑ์ได้ เช่น หน่วยเสียงสระยาวทุกหน่วยเสียงจะ

เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระสั้น และการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระจะเกิดในพยางค์ท้ายมากว่าในพยางค์ต้นของคำ 2 พยางค์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1 การเปลี่ยนแปลงความสั้นยาวของหน่วยเสียงสระ

เนื่องจากระบบสระของภาษามลายูถิ่นปัตตานีไม่มีสระยาว ดังนั้น หน่วยเสียงสระยาวในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งหมดจะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1.1 หน่วยเสียงสระหน้า /ιι/

หน่วยเสียงสระหน้ายาว /ιι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระหน้าสั้น /ι/ ตัวอย่างเช่น

|ιιραααν	>	|ιρE	'เพื่อนบ้าน'
/ιιμααν	>	/ιμE	'การศรัทธาต่อพระเจ้า'
Σαριι√αη	>	σαρι/α)/	'บัญญัติศาสนา'
νασ√ιι□αη	>	νασιηα/	'ตักเตือน, สั่งสอน'
τα□μιιδ	>	ταημι/	'กล่าวนามสรรเสริญพระเจ้า'
/αλΞαμιισ	>	κ□μιη	'วันพฤหัสบดี'

6.2.1.2 หน่วยเสียงสระกลาง /αα/

หน่วยเสียงสระกลางยาว /αα/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระกลางสั้น /α/ ตัวอย่างเช่น

|ααηιλ	>	|αηε	'อวิชชา'
√ααλιμ	>	/αλεN	'ผู้รู้ด้านศาสนาอิสลาม'
ηιδααφαη	>	ηιδαφα/	'ทางนำ'
/ι|ααζαη	>	/ι|αζαη	'ประกาศนียบัตร'
/ιθραααρ	>	/ικ↔ρα	'ยืนยัน'
ωασωααασ	>	ωασυωαη	'ลังเลใจ'

6.2.1.3 หน่วยเสียงสระหลัง /υυ/

หน่วยเสียงสระหลังยาว /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระหลังสั้น /υ/ ตัวอย่างเช่น

συυραη	>	συρ□η	'บทในอันกุรอาน'
φυυσυφ	>	φυσοη	'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย'
φαηυυδιφ	>	φαηυδι	'คนยิว'
μαρυυ/αη	>	μαρυω□η	'ศักดิ์ศรี, เกียรติ์'
□υρυυφ	>	ηυρυη	'ตัวอักษร'
μα/μυυμ	>	μα/μυN	'ผู้ตาม(ในเวลาละหมาด)'

เป็นต้น

ส่วนการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระอื่นๆ นั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.2.2 การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของหน่วยเสียงสระ

6.2.2.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยว

หน่วยเสียงสระเดี่ยวส่วนใหญ่เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติ และเป็นที่น่าสังเกตว่า หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ ในคำภาษาอาหรับที่ยืมเข้ามาใช้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้น มีการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับหน่วยเสียงสระอื่น ๆ

หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/

หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /E/ หรือ /E)/

หน่วยเสียงสระ /ι/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /E/ ถ้าพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายของพยางค์เป็นเสียงที่เกิดบริเวณส่วนหลังของช่องปาก เช่น เสียงที่เกิดที่ฐานเพดานอ่อน ลิ้นไก่ ผนังคอ ช่องคอ และพยัญชนะที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปหาผนังคอขณะออกเสียง (pharyngealized) และเสียงนาสิก ตัวอย่างเช่น

θισ√σ√αη	>	κEσ□η	'เรื่องราว'
/ινκααρ	>	/Eκα	'ปฏิเสธ'
√αθιιδαη	>	/ακEδ□η	'หลักความศรัทธาทางศาสนา'
□αθιιθαη	>	ηακEκα/	'ความจริง'
φασ/ιι□	>	πασEη	'พูดขัดถ้อยขัดคำ'
σ/α□ιιη	>	σ□ηEη	'ถูกต้อง'

ส่วนพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นหรือท้ายเป็น /√/ หน่วยเสียงสระ /ι/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /E)/ ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของพยัญชนะดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

√ιΣαα/ > /E)σ□ 'เวลาละหมาดในยามค่ำคืน'

/ι√τιραααφ > /E)/τιρ□η 'ยอมรับ'

หน่วยเสียงสระ /ι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/

หน่วยเสียงสระ /ι/ จะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/ ในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีการเพิ่มพยางค์ ตัวอย่างเช่น

|ινσ > |↔νιη 'ชนิด'

φιτναη > π↔τ↔ν□η 'ใส่ร้าย'

σιρωααλ > σ↔λυωα 'กางเกง'

หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /ε/

หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /ε/ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดกับหน่วยเสียงสระในพยางค์ท้ายมากกว่าในพยางค์ต้น ตัวอย่างเช่น

βααλι® > βαλε 'บรรลุนิติภาวะตามศาสนาอิสลาม'

κααφιρ > καπε 'นอกรีต, ออกจากศาสนาอิสลาม'

/ιν|ιιλ > /ιν|ε 'คำภีร์ไบเบิล'

φαθιιρ > πακε 'คนยากไร้'

/ιδριισ > δ↔⊗εη 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย' เป็นต้น

จากที่ได้นำเสนอเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ ข้างต้นจะเห็นว่า หน่วยเสียงสระ /ι/ และ /ιι/ จะเปลี่ยนเป็น /↔/ เมื่ออยู่ในพยางค์ต้นของคำยืมที่มีการเพิ่มพยางค์ และจะเปลี่ยนเป็น /ε/ เมื่ออยู่ในพยางค์ท้าย ส่วนการเปลี่ยนแปลงของ /ι/ และ /ιι/ เป็น /E/ นั้น เกิดได้ในทุกพยางค์

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/ ในคำภาษาอาหรับที่ยืมมาใช้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คล้ายกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ /ι/ และ /αα/ ดังนี้

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /E/

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /E/ ในกรณีที่มีเสียงพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายในพยางค์เป็นเสียงนาสิก ถึงแม้เสียงพยัญชนะท้ายจะเกิดการสูญเสียงก็ตาม ตัวอย่างเช่น

φαημ	>	πEηE	‘เข้าใจ‘
√ααλαμ	>	/αλE	‘โลก‘
ζαμααν	>	ζαμE	‘สมัย‘
|ιιρααν	>	|ιρE	‘เพื่อนบ้าน‘
/ισλααμ	>	/ισ↔λE	‘อิสลาม‘

เป็นต้น

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /□/ และ /□)/

หน่วยเสียงสระ /α/ และ /αα/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /□/ ถ้าพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายของพยางค์เป็นเสียงที่เกิดบริเวณส่วนหลังของช่องปาก เช่น เสียงที่เกิดที่ฐานเพดานอ่อน ลิ้นไก่ ผนังคอ ช่องคอ และพยัญชนะที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอขณะออกเสียง (πηαρψγεαλιζεδ) ตัวอย่างเช่น

Ξαβαρ	>	κ□βα	‘ข่าว, ข่าวคราว‘
®αα/ιβ	>	⊗□/ε/	‘ไม่มา, ไม่อยู่‘
θααμυυσ	>	κ□μ□η	‘พจนานุกรม‘
σ√ααλι□	>	σ□λEη	‘คนดี‘

และถ้าพยัญชนะต้นหรือท้ายของพยางค์เป็นเสียงเสียดแทรกผนังคอก้อง /√/ หรือเสียงนาสิก หน่วยเสียงสระ /α/ จะเปลี่ยนเป็นเสียง /□)/ ตัวอย่างเช่น

μα√σ√ιφαη	>	μ□)/σιφα/	‘อบายมุข‘
τ√αμα√	>	τ□μ□)/	‘โลภ‘
συνναη	>	συν□)η	‘แนวทางของท่านศาสดา‘
ρα|α√	>	ρ□|□)/	‘การขอคืนดีของสามีต่อภรรยาหลังจากหย่าร้าง‘

ทั้งนี้เนื่องจากเสียงพยัญชนะที่เกิดที่บริเวณส่วนหลังของช่องปากดังกล่าวจะดึงเสียงสระ /α/ ซึ่งเป็นสระกลางปากไม่ห่อมาเป็นสระหลังปากห่อ

หน่วยเสียงสระ /α/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/

หน่วยเสียงสระ /α/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/ ในกรณีที่พยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายของพยางค์แรกไม่ได้เป็นเสียงที่เกิดบริเวณส่วนหลังของช่องปาก หรือไม่ได้เป็นเสียงที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอขณะออกเสียง ตัวอย่างเช่น

ραβαβ > ⊗↔βα/ ‘ซอ‘

καλιμαη > κ↔λιμ□η ‘คำ, คำพูด‘

|αμαα√αη > |↔μ□/□)η ‘กลุ่ม‘

φατωα > π↔τυω□ ‘คำวิฉัยชี้ขาด‘

เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระ /α/ เป็นหน่วยเสียงสระ /↔/ นี้เกิดเฉพาะในพยางค์ต้นเท่านั้น

หน่วยเสียงสระ /υ/ และ /υυ/

หน่วยเสียงสระ /υ/ มีการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระอื่นๆ แต่จะมีความแตกต่างอยู่กรณีหนึ่งคือ เมื่อคำยืมมีการเพิ่มพยางค์ ดังนี้

หน่วยเสียงสระ /υ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/

หน่วยเสียงสระ /υ/ และ /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /↔/ ในพยางค์แรกของคำยืมที่เป็นคำสามพยางค์ หรือคำยืมที่มีการเพิ่มพยางค์จากสองพยางค์เป็นสามพยางค์ ตัวอย่างเช่น

συ||ααδαη > σ↔|αδ□η ‘ผ้าปูละหมาด‘

|υμλαη > |↔μ↔λ□η ‘รวมทั้งหมด‘

συλτ√ααν > σ↔λ↔τE ‘สุลต่าน‘

μυσααφιρ > μ↔σαπε ‘เดินทางไกล‘

หน่วยเสียงสระ /υ/ และ /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /□/ และ /□)/

หน่วยเสียงสระ /υ/ และ /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /□/ ในคำยืมที่เป็นคำพยางค์เดียวหรือคำสองพยางค์ ตัวอย่างเช่น

√υμρ > /□μ□) ‘อายุ‘

συ/ααλ > σ□/α ‘ถาม‘

หน่วยเสียงสระ /υυ/ ที่ปรากฏหน้าหน่วยเสียงพยัญชนะ /√/ เปลี่ยนเป็น /□)/ ตัวอย่างเช่น

ΞυΣυυ√ > κ□σ□)/ 'การปฏิบัติศาสนกิจด้วยศรัทธาและนอบน้อมต่อพระเจ้า'

ρυκυυ√ > ρ□κ□)/ 'การก้มตัวให้มือถึงหัวเข่า(เป็นท่าหนึ่งในการทำละหมาด)'

หน่วยเสียงสระ /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /ο/

หน่วยเสียงสระ /υυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระ /ο/ ในพยางค์ท้ายที่เป็นพยางค์ปิดทั้งหมด ถึงแม้ว่าพยัญชนะท้ายของพยางค์ดังกล่าวจะยังคงอยู่หรือเกิดการสูญเสียงก็ตาม ตัวอย่างเช่น

θαρυυν	>	κ□ροN	'ศตวรรษ'
ρασυυλ	>	ρ□σο	'ศาสดา'
ρυυ□	>	ροη	'วิญญาณ'
			เป็นต้น

6.2.2.2 หน่วยเสียงสระประสม

หน่วยเสียงสระประสมในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีบางส่วนเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยว ดังนี้

หน่วยเสียงสระประสม /αυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวหลังกึ่งต่ำ /□/ ตัวอย่างเช่น

δαυλαη > δ□λα/ 'รุ่งโรจน์'

ταυβαη > τ□βα/ 'ขออภัยต่อพระเจ้า'

ταυραaη > τ□ρα/ 'คำภีร์โตราห์ (คำภีร์ที่พระเจ้าพระทานแก่โมเสส)'

ταυ□ιιδ > τ□ηε/ 'ตัดใจ, คิดตก'

หน่วยเสียงสระประสม /αυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวหลังกึ่งสูง /ο/

หน่วยเสียงสระประสม /αυ/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวหลังกึ่งสูง /ο/ พบในคำเดียว คือ คำว่า

λαυ□ > λοη 'กระดานชนวน'

หน่วยเสียงสระประสม /αι/ เปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวหน้ากึ่งต่ำ /E/ และหน่วยเสียงสระหน้าสูง /ι/ ตัวอย่างเช่น

Ξαιραατ > **κE**ρ□/ 'กุศล'

□**αι**ραααν > **η**E⊗E 'สงสัย'

√**αι**διλφιτ√ρ > /**ι**διφιτρι 'วันตรุษหลังจากเสร็จสิ้นการถือศีลอด'

√**αι**διλ/αδ√□α > /**ι**δι/αδηα 'วันตรุษที่ตรงกับวันประกอบพิธีหัจญ์'

ยกเว้น ในกรณีที่พยัญชนะต้นของพยางค์ถัดไปเป็นเสียงเปิดเพดานแข็ง /φ/ สระประสม /αι/จะเปลี่ยนเป็น /α/ ตัวอย่างเช่น

/**αι**φυυβ > /**α**φυ/ 'ชื่อสำหรับคนผู้ชาย'

จากที่ได้นำเสนอไปแล้วในข้างต้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระนั้น สามารถสรุปและแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 6.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาษาอาหรับ	คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
ι,ιι >	ε, E, E), ↔
α,αα >	E, □, □), ↔
υ,υυ >	□, □), o, ↔
αι >	αι, E, ι
αυ >	αυ, α□,□, o

จากตาราง 6.3 ข้างต้นชี้ให้เห็นว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากกับหน่วยเสียงสระในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบและสามารถหากฎเกณฑ์ได้ ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น

6.3 การเปลี่ยนแปลงระดับพยางค์

นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่เกิดกับหน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระดังที่ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้างต้นแล้วนั้น ในระดับพยางค์ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ต่อไปนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์

การเปลี่ยนแปลงแปลงระดับพยางค์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้น มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของการลดพยางค์ และเพิ่มพยางค์ ดังนี้

6.3.1 การลดพยางค์

เนื่องจากคำภาษาอาหรับเป็นคำหลายพยางค์ คือส่วนใหญ่จะประกอบด้วยสามพยางค์ แต่คำภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคำสองพยางค์ และมีการลดพยางค์หรือเกิดการกร่อนพยางค์ โดยเฉพาะคำที่มีหน่วยเติมหน้าศัพท์ ดังนั้น เมื่อภาษามลายูถิ่นปัตตานียืมคำภาษาอาหรับมาใช้ ก็จะเกิดการลดพยางค์เช่นเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์ในลักษณะของการลดพยางค์นั้น เท่าที่พบมี 3 ลักษณะ คือ ลดจากสามพยางค์เป็นสองพยางค์ ลดจากสี่พยางค์เป็นสองพยางค์ หรือเป็นสามพยางค์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.3.1.1. ลดจากสามพยางค์เป็นสองพยางค์

การลดพยางค์จากสามพยางค์เป็นสองพยางค์นี้ มี 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ลดสระของพยางค์ที่ 1 และลดพยางค์ที่ 2 และถ้าพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเป็น /√/ หน่วยเสียงนี้จะกลายเป็นหน่วยเสียง ///และกลายเป็นเสียงท้ายของพยางค์ที่ 1 ตัวอย่างเช่น

θαα√ιδαη > κE)/δ□η ‘กฎ’

ρα√ιφφαη > ⊗α/φα/ ‘ราษฎร’

ลักษณะที่ 2 ลดพยางค์ที่ 2 ทั้งหมด หรือเกิดการสูญพยางค์ที่ 2 ตัวอย่างเช่น

Ξιφααναη > κEνα/ ‘ทำลาย’

θιφαααμαη > κEμα/ ‘วันสิ้นโลก’

ลักษณะที่ 3 ลดพยางค์แรกของคำนามที่นำหน้าด้วย /αλ โดยเฉพาะคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะเช่น ชื่อวันต่างๆ ตัวอย่าง เช่น

/αλ/α□αδ > /αηα/ ‘วันอาทิตย์’

/αλ/ιTνιιν > σσ↔να ‘วันจันทร์’

6.3.1.2. ลดจากสี่พยางค์เป็นสองพยางค์

การลดพยางค์จากสี่พยางค์เป็นสองพยางค์นั้น ส่วนใหญ่เกิดกับคำยืมที่เป็นชื่อเฉพาะซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างมาก ดังนี้คือ

ชื่อเฉพาะที่เป็นคำสี่พยางค์ ส่วนใหญ่จะเป็นคำประสมของคำว่า √αβδυλ 'บ่าว' กับพระนามทั้ง 99 ของพระองค์อัลลอฮฺ เช่น ®ανιφ 'ผู้ทรงมั่งมี' √αβδυλ®ανιφ 'บ่าวของ(อัลลอฮฺ)ผู้ทรงมั่งมี' เมื่อคำเหล่านี้ถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะเกิดการลดพยางค์ของสองพยางค์แรกเหลือเพียงสองพยางค์หลัง ตัวอย่างเช่น

√αβδυλ®ανιφ > ⊗□νιN 'ชื่อผู้ชาย (บ่าวของอัลลอฮฺผู้ทรงมั่งมี)'

√αβδυλθααδιρ > κ□δε 'ชื่อผู้ชาย (บ่าวของอัลลอฮฺผู้ทรงสามารถ)'

6.3.1.3 ลดจากสี่พยางค์ เป็นสามพยางค์

การลดพยางค์จากสี่พยางค์เป็นสามพยางค์ โดยการลดพยางค์แรกของคำสี่พยางค์ เหลือสามพยางค์หลัง ตัวอย่างเช่น

/αTTυλαΤαα/ > σ↔λασ□ 'วันอังคาร'

/αλ|υμυ√αη > |↔μα/α)/ 'วันศุกร์'

เป็นต้น

6.3.2 การเพิ่มพยางค์

การเพิ่มพยางค์ในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี มี 2 ลักษณะคือ เพิ่มจากหนึ่งพยางค์เป็นสองพยางค์ และ เพิ่มจากสองพยางค์เป็นสามพยางค์

6.3.2.1. เพิ่มจากหนึ่งพยางค์เป็นสองพยางค์

คำภาษาอาหรับที่เป็นคำพยางค์เดียวส่วนใหญ่จะมีการเพิ่มพยางค์และกลายเป็นคำสองพยางค์ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างคำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์ โดยการเพิ่มเสียงสระระหว่างพยัญชนะควบกล้ำที่เป็นเสียงสะกดหรือพยัญชนะท้าย ตัวอย่างเช่น

|ινσ > |↔νιη 'ประเภท'

σ√αβρ > σ□βα 'อดทน, อดกลั้น'

Συκρ > συκο 'พอใจในสิ่งที่มีโดยลิขิตพระเจ้า'

φικρ > πικε 'คิด'

เป็นต้น

6.3.2.2. เพิ่มจากสองพยางค์เป็นสามพยางค์

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำสองพยางค์บางคำจะเกิดการเพิ่มจากสองพยางค์เป็นสามพยางค์ โดยการเพิ่มเสียงสระให้กับพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่ 1 หรือพยางค์ที่ 2 ตัวอย่างเช่น

θυρβααν > γ↔⊗↔βE 'การเชือดสัตว์เพื่อแจกจ่ายเนื้อแก่ผู้ยากไร้ในวันตรุษ'

φατωα > π↔τυω□ 'คำวินิจฉัยชี้ขาด'

βιδ√αη > β↔δ↔/□)η 'การทำอุตริในทางศาสนา'

เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ต่อไปนี้จะนำเสนอการเปรียบเทียบจำนวนพยางค์ระหว่างพยางค์ภาษาอาหรับกับพยางค์คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ตาราง 6.4 เปรียบเทียบจำนวนพยางค์และโครงสร้างพยางค์ภาษาอาหรับกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาษาอาหรับ		คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
การลดพยางค์		
χϖϖ.χϖ.χϖχ	>	χϖχ.χϖχ
χϖ.χϖϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖχ
χϖ.χϖχ.χϖχ	>	χϖχ.χϖχ
χϖχ.χϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖχ
χϖχ.χϖχ.χϖϖχ	>	χχϖ.χϖ
χϖχ.χϖ.χϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖ.χϖ
χϖχ.χϖ.χϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖχ
χϖχ.χϖχ.χϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖ.χϖχ
χϖχ.χϖχ.χϖϖ.χϖχ	>	χϖ.χϖ
การเพิ่มพยางค์		
χϖχχ	>	χϖ.χϖχ
χϖχχ	>	χϖ.χϖ
χϖχ.χϖ	>	χϖ.χϖ.χϖ
χϖχ.χϖχ	>	χϖ.χϖ.χϖχ

จากตาราง 6.4 สามารถสรุปได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลง 2 ทิศทาง คือ การลดพยางค์ และการเพิ่มพยางค์ การลดพยางค์มี 3 แบบ คือ 3 พยางค์ > 2 พยางค์ 4 พยางค์ > 3 พยางค์ และ 4 พยางค์ > 2 พยางค์ ส่วนการเพิ่มพยางค์มี 2 แบบ คือ 1 พยางค์ > 2 พยางค์ และ 2 พยางค์ > 3 พยางค์

ข้อสังเกต

มีข้อสังเกตอยู่บางประการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์ คือ เมื่อภาษามลายูถิ่นปัตตานียืมคำจากภาษาอาหรับที่เป็นคำพยางค์เดียวมาใช้ นอกจากเปลี่ยนแปลงเป็นคำสองพยางค์แล้ว ยังมีการเติมหน่วยเติมศัพท์เพื่อสร้างคำใหม่ด้วย เช่นการเติมหน่วยเติมหน้าศัพท์ {βε-} การเติมหน่วยเติมหลังศัพท์ {-E} การเติมหน่วยเติมศัพท์แบบผสม {βε-} กับ {-E} ดังนั้น คำ 1 พยางค์จึงดูเหมือนมีการเปลี่ยนแปลงเป็นคำ 3 พยางค์ และ 4 พยางค์ ตัวอย่างเช่น

1 พยางค์ > 3 พยางค์

Σι√ρ > β↔-σE/./E)

ϕαημ > πE.ηE.μE)

1 พยางค์ > 4 พยางค์

Σαρ□ > β↔-σα.ρ□.ηE

สรุป

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับมีทั้งหมด 28 หน่วยเสียง ในจำนวนนี้มีหน่วยเสียงพยัญชนะถึง 14 หน่วยเสียง ที่แตกต่างออกไปจากระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี ดังนั้นในการออกเสียงคำยืมภาษาอาหรับที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะเหล่านั้นปรากฏอยู่ ผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะปรับเปลี่ยนมาใช้หน่วยเสียงพยัญชนะภาษามลายูที่มีเสียงใกล้เคียงกับเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับที่มีอยู่ในระบบเสียงพยัญชนะในภาษาของตนแทน

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเกิดการเปลี่ยนแปลงมากเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้น เนื่องจากหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาอาหรับสามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้ทั้งหมด แต่ในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้มีเพียง 3 หน่วยเสียง คือ ///, /η/ และ /N/ ดังนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีสองลักษณะคือ การสูญเสียงพยัญชนะท้าย และพยัญชนะท้ายเปลี่ยนเป็น -N, -/ และ -η

ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระนั้น ถึงแม้ว่าหน่วยเสียงสระในภาษาอาหรับมีน้อยกว่าหน่วยเสียงสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงมากเช่นเดียวกัน หน่วยเสียงสระยาวในภาษาอาหรับจะถูกปรับให้เป็นหน่วยเสียงสระสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งไม่มีหน่วยเสียงสระยาว หน่วยเสียงสระภาษาอาหรับที่ปรากฏในพยางค์ที่มีหน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นก้องและหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกเป็นพยัญชนะต้นหรือท้าย เมื่อ

ภาษามลายูถิ่นปัตตานียืมเข้ามา หน่วยเสียงสระธรรมดาจะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระนาสิก ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของหน่วยเสียงพยัญชนะดังกล่าวหน่วยเสียงสระกลางที่ปรากฏหลังหรือก่อนหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอขณะออกเสียง หรือเสียงเสียดแทรกผนังคอก้องจะเปลี่ยนเป็นสระหลัง เช่น /α/ เปลี่ยนเป็น /□/ เป็นต้น หน่วยเสียงสระประสมบางส่วนจะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยว การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระจะเกิดในพยางค์ท้ายมากกว่าในพยางค์ต้น

การเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์มี สองลักษณะคือ การลดพยางค์ และการเพิ่มพยางค์ การลดพยางค์มี 3 ลักษณะ คือ ลดจาก 3 พยางค์เป็น 2 พยางค์ ลดจาก 4 พยางค์เป็น 3 พยางค์ และ ลดจาก 4 พยางค์เป็น 2 พยางค์ การเพิ่มพยางค์มี 2 ลักษณะ คือ เพิ่มจาก 1 พยางค์เป็น 2 พยางค์ และ เพิ่มจาก 2 พยางค์เป็น 3 พยางค์

การเปลี่ยนแปลงทั้งหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และการเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบและสามารถหากฎเกณฑ์ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำยืมทับศัพท์ คือยืมทั้งคำและความหมายโดยมีการปรับเปลี่ยนเสียงพยัญชนะและเสียงสระบางเสียง เพื่อให้เข้ากับระบบพยัญชนะและระบบสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ส่วนด้านความหมายนั้นคำส่วนใหญ่ยังคงมีความหมายเหมือนหรือคล้ายกับคำภาษาอาหรับ ซึ่งในคำยืมจำนวน 590 คำ พบคำประเภทนี้ 527 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.93 ของคำยืมทั้งหมด ตัวอย่างเช่น

φαημ	>	πEηE	'เข้าใจ'
βιναα/	>	βιν□)	'การก่อสร้าง'
τ√αα√αη	>	τ□/α)/	'ภักดี'
ταρ|αμαη	>	τ↔|↔μ□η	'แปล'
|αωααβ	>	|αωα/	'ตอบ'
/ιθραα ρ	>	/ικ↔ρα	'ยืนยัน'
μα√λυυμ	>	μα)/λοN	'รู้อยู่แล้ว'
/ιΔν	>	/ιζεN	'อนุญาต'
νασ√ιι□αη	>	νασEηα/	'ตักเตือน, สั่งสอน'
/ιΣααραη	>	/ισαρα/	'เครื่องหมาย, สัญญาณ'

ตัวอย่างคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ความหมายไม่เปลี่ยนที่ยกมาข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก ก.

ส่วนคำยืมที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายพบจำนวน 60 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.23 ของคำยืมทั้งหมด การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเท่าที่พบมี 6 ลักษณะด้วยกัน คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก ความหมายมีความสัมพันธ์บางส่วนกับคำต้นแบบ ความหมายมีความสัมพันธ์โดยรวมกับคำต้นแบบ ความหมายมีความหนักแน่นและรุนแรงกว่าความหมายในคำต้นแบบ และความหมายกลายเป็นเชิงลบ ต่อไปนี้จะขอนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี พร้อมตัวอย่าง ดังนี้

7.1 **ความหมายแคบเข้า** (Narrowing)

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่จะมีความหมายที่แคบเข้า ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนจากความหมายเดิมที่กว้าง แต่หลังจากถูกยืมมาใช้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี คำเหล่านั้นจะถูกจำกัดอยู่เฉพาะเรื่องศาสนาเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

θααδ√ι	'ผู้พิพากษา'	>	κ□δι 'ผู้พิพากษาด้านศาสนา'
κιτααβ	'หนังสือ'	>	κιτα/ 'ตำราศาสนาอิสลาม'
√ααλιμ	'ปราชญ์'	>	/□⊗E /αλεN 'ปราชญ์ในศาสนาอิสลาม'
/υστααζ	'ครู (ช.)'	>	/υσ↔τα/ 'ครูสอนศาสนาอิสลาม (ช.)'
/υστααζαη	'ครู (ญ.)'	>	/υσ↔ταζαη 'ครูสอนศาสนาอิสลาม (ญ.)'
μυσααβαθαη	'การแข่งขัน'	>	μυσαβακ□η 'การประกวดอ่านอัลกุรอาน'
Ξιλααφ	'ความขัดแย้ง'	>	κιλαη 'ขัดแย้งในเรื่องศาสนบัญญัติ'
μυδιιρ	'ครูใหญ่. ผู้จัดการ'	>	μυδε 'ครูใหญ่ในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม'
μαΔηαβ	'นิกาย, ลัทธิ, สำนักคิด'	>	μαζαηα/ 'นิกาย, สำนักคิดในศาสนา'
σ√αη	'ถูกต้อง'	>	σ□η 'ถูกต้องตามหลักศาสนา'
√υλαμαα/	'ปราชญ์'	>	/υλαμ□) 'ปราชญ์ในศาสนาอิสลาม'

กลุ่มที่สอง คือกลุ่มคำที่มีความหมายแคบเข้าเช่นกัน แต่ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เฉพาะในเรื่องศาสนาอิสลาม ตัวอย่างเช่น

σαα√αη	'เวลา'	>	σα/α)/ 'วินาที, เสี้ยวเวลาหนึ่ง'
φαα/ιδαη	'ประโยชน์, ดอกเบี้ย'	>	πE/δ□η 'ประโยชน์'
Ξιφααναη	'ทำลาย, บิดพริ้ว'	>	κΕνα/ 'ทำลาย'
θαδ√αα/ ηα|αη	'ปลดทุกข์, ทำธุระ'	>	κ□δ□ ηα|α/ 'ปลดทุกข์'
τ√αστ	'กะละมัง, โถสำหรับล้างมือ'	>	ταη 'กะละมัง'
ταδβιιρ	'ปกครอง, จัดการ'	>	ταδ↔βε 'ปกครอง'
μα√|υυν	'ยาแผนโบราณ, แป้งที่ถูกนวด'	>	μα|oN 'ยาแผนโบราณ'
ωαλιιμαη	'งานแต่งงาน, อาหารที่เตรียมไว้สำหรับคู่บ่าวสาว'	>	ω□λιμ□η 'งานแต่งงาน'

7.2 **ความหมายกว้างออก** (Widening)

คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีบางคำนอกจากจะคงความหมายเดิมเอาไว้แล้ว แต่มีคำบางคำที่มีการใช้ในลักษณะเพิ่มความหมายให้กว้างออกไปจากความหมายเดิมที่มีอยู่ในภาษาอาหรับ คำที่ความหมายกว้างออกนี้มี 2 กลุ่มเช่นกัน

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มคำที่ความหมายกว้างออก จากเดิมที่มีความหมายจำกัดอยู่ในด้านที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่เมื่อถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ความหมายไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ในด้านที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามเพียงอย่างเดียว แต่จะมีความหมายที่กว้างออกไปอีก ตัวอย่างเช่น

/ιΞλαασ√	'บริสุทธ์ใจเพื่อพระเจ้า'	>	/ικ↔λαη 'บริสุทธ์ใจ'
ταυβαη	'ขออภัยโทษต่อพระเจ้า'	>	τ□βα/ 'ขออภัยโทษต่อพระเจ้า, สาบาน'[1]
□αλααλ	'สิ่งที่ศาสนาอนุมัติ'	>	ηαλα 'สิ่งที่ศาสนาอนุมัติ, ให้อภัย'
φατωα	'คำวินิจฉัยชี้ขาดด้านศาสนบัญญัติ'	>	π↔τυω□ 'คำวินิจฉัยชี้ขาดด้านศาสนบัญญัติ, ข้อสังเกต'

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มคำที่ความหมายกว้างออกเช่นกัน แต่ไม่ได้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามแต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น

Ξααλι	'อา(ชาย)'	>	κη□λι 'อา, ลุง'
δαρα|αη	'ชั้น, ยศ'	>	δαρ↔|□η 'ชั้น, ยศ, ชั้นเรียน'
βαδαν	'ร่างกาย'	>	βαδΕ 'ร่างกาย, หน่วยงาน'
√αθλ	'สติปัญญา'	>	/ακαλλΕ 'สติปัญญา, แผนซึ่งใช้เล่ห์เหลี่ยม'
√υζρ	'ป่วย, มีอุปสรรค'	>	/υζο 'ป่วย, มีอุปสรรค, มีประจำเดือน'
νιφφαη	'การตั้งเจตนา'	>	ννιφα)/ 'ตั้งเจตนา, อธิษฐาน,บนบานศาลกล่าว'

7.3 **ความหมายมีความสัมพันธ์บางส่วนกับคำต้นแบบ** (Metonymy)

มีคำยืมบางคำที่ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ยังมีความหมายบางส่วนที่มีความสัมพันธ์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับความหมายในคำต้นแบบ ตัวอย่างเช่น คำว่า σιφασα/ 'สืบสวน, สอบสวน' มาจากคำว่า σιφαασαη 'การเมือง, การปกครอง' ซึ่งจะเห็นได้ว่า คำทั้งสองมีความหมายต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์กัน เพราะว่า หน้าที่ส่วนหนึ่งของผู้ทำหน้าที่ปกครองบ้านเมืองคือ การสอบสวนคดีต่าง ๆ เพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ตัวอย่างคำอื่น ๆ เช่น

---

[1] ใช้ในการพูดเพื่อย้ำว่าคำพูดของตนนั้นเป็นจริง

δαυλαη ‘ประเทศที่ปกครองโดยกษัตริย์และมีความเป็นเอกราช’ > δ□λα/ ‘รุ่งโรจน์ (ใช้กับพระมหากษัตรย์)’

|αηανναμ ‘นรก’ > |αηανE ‘ฉิบหาย’

Ξαωααται√ρ ‘ความคิด, สิ่งที่มีอยู่ในใจ’ > κ↔ωατε ‘เป็นห่วง’

σι□ρ ‘ไสยศาสตร์’ > σσEηε ‘เล่นกล’

7.4 ความหมายมีความสัมพันธ์โดยรวมกับคำต้นแบบ (Synecdoche)

กลุ่มคำชนิดนี้ ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิมเช่นกัน แต่ยังมีความหมายโดยรวมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความหมายในคำต้นแบบ ตัวอย่างเช่น คำว่า |αωι ‘ภาษามลายูที่เขียนโดยใช้ตัวอักษรอาหรับ’ มาจากคำว่า |ααωιφ ‘คนชวา, ภาษาชวา, เกี่ยวกับชวา’ คำทั้งสองมีส่วนเกี่ยวข้องกันดังนี้ คือ คนอาหรับ โดยเฉพาะชาวเมกกะ มักจะเรียกคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า |ααωιφ ‘คนชวา’ ซึ่งจะรวมถึงคนไทย คนฟิลิปปินส์ด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนที่ไปทำพิธีหัจญ์ ณ นครเมกกะเมื่อสมัยก่อนส่วนใหญ่เป็นคนอินโดนีเซีย และคนอินโดนีเซียส่วนใหญ่จะมาจากเกาะชวา ทำให้ชาวเมกกะรู้จักมักคุ้นกับคนชวามากกว่าคนชาติอื่น ๆ ดังนั้น ภาษาที่พูดโดยคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คนอาหรับจะเรียกรวม ๆ ว่าภาษาชวา λυ®αη |ααωιφφαη หรือ |ααωιφ ซึ่งรวมถึงภาษามลายูด้วย คำทั้งสองจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยรวมในลักษณะดังกล่าว

ตัวอย่างคำอื่นๆ เช่น

φαθιιρ ‘คนยากไร้อนาถา’ > το/ πακε ‘นักศึกษาศาสนาอิสลามตามปอเนาะ’[1]

βα□Τ ‘การค้นหา(เพื่อให้ได้ข้อสรุป)’ > ββαηαη ‘โต้วาที, คัดค้าน, โต้แย้ง’

τα/ωιιλ ‘การตีความ’ > τα/ωε ‘แย้ง, แก้ตัว’

[1] โรงเรียนปอเนาะ (ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม) การเรียนการสอนเมื่อสมัยก่อนจะเน้นที่การเรียนการสอนด้านศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม คนที่มาเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเด็ก ๆ และจะพักอยู่ในกระท่อมเล็ก ๆ ที่ปลูกไว้ในบริเวณโรงเรียน ทำให้คนที่มาพบเห็นรู้สึกเอ็นดูเหมือนกับคนยากไร้อนาถา เลยเรียกนักเรียนเหล่านี้ว่า το/ πακε ซึ่งไม่ได้หมายถึงผู้ยากไร้อนาถาแต่อย่างใด แต่มักจะหมายถึงคนที่เรียนในโรงเรียนปอเนาะดังกล่าวข้างต้น

7.5 **ความหมายมีความหนักแน่นหรือรุนแรงกว่าในคำต้นแบบ หรือคำพูดเกินจริง** (Hyperbole)

คำที่มีความหมายหนักแน่นกว่าในคำต้นแบบในที่นี้หมายถึง กลุ่มคำที่ความหมายไม่ได้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก แต่จะมีความหมายที่เน้นหนักหรือรุนแรงกว่า ซึ่งมักจะถูกใช้ในเชิงตำหนิ หรือด่า หรือบอกอาการที่รุนแรงของเชื้อโรค ทั้งๆ ที่ในภาษาต้นแบบไม่ได้มีความหมายที่รุนแรงขนาดนั้น ตัวอย่างเช่น

|αaηιλ	'อวิชชา'	>	φαηε 'ไม่รู้เรื่องศาสนา ทำตัวเสเพล'
μαδ√αρραη	'เป็นอันตราย'	>	ββ□ρα/ 'ลาม (โรค)'

7.6 **ความหมายกลายเป็นเชิงลบ** (Degeneration)

คำยืมที่ความหมายเปลี่ยนเป็นเชิงลบในที่นี้ คือกลุ่มคำที่แต่เดิมมีความหมายทั่วๆ ไป แต่เมื่อคำนี้ถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานี คำนี้มักจะถูกใช้ไปในทางที่ไม่ค่อยดีนัก หรือในความหมายเชิงลบ ตัวอย่างเช่น

Ξαφααλ	'จินตนาการ'	>	κ□φα 'ฉุกคิด, คิดฝัน หรือจินตนาการในทางที่ไม่ดี'
τα/ωιιλ	'ตีความ'	>	τα/ωε 'แย้ง, แก้ตัว'

สรุป

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวกับการปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 6 ประเภทใหญ่ คือ ประเภทที่ 1 ความหมายแคบเข้า ซึ่งมีสองลักษณะคือ ความหมายถูกจำกัดอยู่ในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม กับความหมายอื่นๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ประเภทที่ 2 คือ ความหมายกว้างออก ซึ่งมีสองลักษณะเช่นกัน คือ กลุ่มคำที่แต่เดิมมีความหมายเกี่ยวกับศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่กลายเป็นคำที่มีความหมายกว้างออกไปนอกเหนือไปจากศาสนาอิสลามกับกลุ่มคำที่ไม่ได้มีความหมายที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและมีความหมายที่กว้างออกไปจากเดิมเช่นกัน ประเภทที่ 3 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ยังมีความหมายบางส่วนที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับความหมายเดิมในคำต้นแบบ ประเภทที่ 4 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ยังมีความหมายที่มีความสัมพันธ์กันโดยรวมกับคำต้นแบบ ประเภทที่ 5 คือ กลุ่มคำที่ความหมายไม่ได้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก แต่มีความหนักแน่นและรุนแรงกว่าความหมายในคำต้นแบบ และสุดท้าย ประเภทที่ 6 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนเป็นเชิงลบ

บทที่ 8

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

8.1 สรุปผล

ในการทำวิจัยเรื่องคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อระบุและวิเคราะห์ประเภทของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี วิเคราะห์ระบบเสียงคำยืม ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืม และ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืม และได้ตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้คือ คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวศาสนาอิสลาม ระบบเสียงคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแตกต่างจากระบบเสียงภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติ การเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแบบที่เป็นระบบ และจำนวนพยางค์จะน้อยกว่าจำนวนพยางค์ในคำภาษาอาหรับ และสุดท้ายคือ คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่มีความหมายแคบเข้า

ในการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้เก็บและรวบรวมข้อมูลคำยืมภาษาอาหรับส่วนหนึ่งจากพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี–ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฉบับปี พ.ศ.2527 และอีกส่วนหนึ่งมาจากผู้วิจัยเอง ในฐานะที่เป็นผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ ในการบันทึกข้อมูลคำยืมนั้น ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกโดยใช้สัทอักษรสากล (IPA) ฉบับที่ปรับปรุงใหม่ในปี ค.ศ. 1995 แล้วนำคำยืมเหล่านั้นไปเปรียบเทียบกับคำในภาษาอาหรับโดยยึดตามพจนานุกรม Al-Mu'jam Al-Wasit และพจนานุกรม Al-Munjid ซึ่งเป็นพจนานุกรมที่ได้รับการยอมรับและมีใช้อย่างแพร่หลายในประเทศอาหรับ จากนั้น นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับประเภทของคำยืมซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 590 คำ สามารถแบ่งประเภทคำยืมตามเกณฑ์ต่างๆ คือ แบ่งประเภทตามชนิดของคำยืม ซึ่งในที่นี้หมายถึงการแบ่งโดยใช้เกณฑ์หน้าที่ทางไวยากรณ์ แบ่งประเภทตามความหมายของคำยืม แบ่งประเภทตามวิธีการยืม จากคำยืมทั้งสิ้น 590 คำ คำนามมีจำนวนมากที่สุดคือ 417 คำ คิดเป็นร้อยละ 70.7 ของคำยืมทั้งหมด รองลงมาเป็นคำกริยา มีจำนวน 135 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.9 ของคำยืมทั้งหมด ตามด้วยคำคุณศัพท์ มีจำนวน 32 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.4 ของคำยืมทั้งหมด คำสันธาน มีจำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.3

ของคำยืมทั้งหมด และสุดท้ายคำที่เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา มีจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของคำยืมทั้งหมด

เมื่อแบ่งประเภทโดยใช้เกณฑ์ด้านความหมายของคำยืม ได้คำยืมทั้งหมด 17 หมวด คือ

1. หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และอารมณ์ มีจำนวน 110 คำ คิดเป็นร้อยละ 18.7 ของคำยืมทั้งหมด

2. หมวดที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะและสถานที่ มีจำนวน 105 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.8 ของคำยืมทั้งหมด

3. หมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและ ศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีจำนวน 103 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.0 ของคำยืมทั้งหมด

4. หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี มีจำนวน 41 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของคำยืมทั้งหมด

5. หมวดที่เกี่ยวกับวันเดือนปี เวลา และการคำนวณ มีจำนวน 38 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของคำยืมทั้งหมด

6. หมวดที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ มีจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมด

7. หมวดที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ และฐานะทางสังคม มีจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมด

8. หมวดที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และการทหาร มีทั้งหมด 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.0 ของคำยืมทั้งหมด

9. หมวดที่เกี่ยวกับร่างกายและลักษณะนิสัย มีจำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.0 ของคำยืมทั้งหมด

10. หมวดที่เกี่ยวกับสำนวน คำพูด มีจำนวน 14 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.3 ของคำยืมทั้งหมด

11. หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายและศาลยุติธรรม มีจำนวน 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.2 ของคำยืมทั้งหมด

12. หมวดที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ มีจำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.9 ของคำยืมทั้งหมด

13. หมวดที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการแพทย์ มีจำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของคำยืมทั้งหมด

14. หมวดที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้ มีทั้งหมด 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของคำยืมทั้งห

15. หมวดที่เกี่ยวกับประเพณี และการละเล่น มีจำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของคำยืมทั้งหมด

16. หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการค้า มีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของคำยืมทั้งหมด

17. หมวดเบ็ดเตล็ด มีจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของคำยืมทั้งหมด

เกี่ยวกับหมวดของคำยืมหรือการแบ่งประเภทตามความหมายของคำยืมนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าหมวดที่มีคำยืมมากที่สุดคือ หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและอารมณ์ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าหมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่ได้เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ คำยืมภาษาอาหรับส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงว่า คนมลายูปัตตานีมีการใช้คำยืมภาษาอาหรับในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลาย

ประเภทของคำยืมแบ่งตามวิธีการยืมนั้น มีเฉพาะคำยืมทับศัพท์กับคำยืมปนเท่านั้น คำยืมทับศัพท์มีจำนวนทั้งหมด 566 คำ คิดเป็นร้อยละ 96 ของคำยืมทั้งหมด ส่วนคำยืมปนนั้นมีจำนวน 26 คำ คิดเป็นร้อยละ 4 ของคำยืมทั้งหมด ส่วนคำยืมแปลนั้นเท่าที่ข้อมูลมี ผู้วิจัยไม่พบคำยืมแปลแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ยังมีการสร้างคำใหม่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือการสร้างคำโดยใช้คำยืมภาษาอาหรับ ซึ่งมี สามประเภทคือ สร้างคำโดยการประสมคำยืมภาษาอาหรับ สร้างคำโดยการซ้ำคำยืมภาษาอาหรับ และสร้างคำโดยการซ้อนคำยืมภาษาอาหรับ

หน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีทั้งหมด 20 หน่วยเสียง ซึ่งสามารถปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด แต่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียง ///, /N/ และ /η/ มีหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีเสียงแปรอิสระอยู่ 5 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียง /π/, /κ/, /ζ/, /ρ/ และ /// จากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติพบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะในคำยืมมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 6 หน่วยเสียง คือไม่มีหน่วยเสียง /πη/, /τη/, /χη/, /κη/, /χ/ และ /ʃ/ มีหน่วยเสียงพยัญชนะคำยืมที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 2 หน่วยเสียง คือ เสียง /ϕ/ กับเสียง /ζ/

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีพบว่า หน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีสองประเภท คือ หน่วยเสียงสระเดี่ยว และหน่วยเสียงสระประสม หน่วยเสียงสระเดี่ยวมีสองประเภทย่อยคือ หน่วยเสียงสระเดี่ยวธรรมดามี 8 หน่วยเสียง ได้แก่/ι/, /ε/, /E/, /α/, /□/, /ο/, /υ/ และ /↔/ หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิกมี 3 หน่วยเสียง ได้ /E)/, /α)/, และ /□)/ หน่วยเสียงสระเดี่ยวนาสิกจะปรากฏในคำยืมที่มีหน่วยเสียงกักที่เส้นเสียงที่เปลี่ยนมาจากหน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นก้องในภาษาอาหรับหรือเสียงนาสิกเป็นพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายเท่านั้น หน่วยเสียงสระประสมมี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ /αι/, /αε/, /α□/ และ /αυ/

จากการเปรียบเทียบระบบเสียงสระคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นกับระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติพบว่า หน่วยเสียงสระเดี่ยวของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติอยู่ 1 หน่วยเสียง คือไม่มี /υ)/ ส่วนสระประสมของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีปกติจำนวน 2 หน่วยเสียง คือไม่มี /αE/ กับ /αο/

จากการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับมีทั้งหมด 28 หน่วยเสียง ในจำนวนนี้มีหน่วยเสียงพยัญชนะถึง 14 หน่วยเสียง ที่แตกต่างออกไปจากระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี ดังนั้นในการออกเสียงคำยืมภาษาอาหรับที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะเหล่านั้นปรากฏอยู่ ผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีจะปรับเปลี่ยนมาใช้หน่วยเสียงพยัญชนะภาษามลายูที่มีเสียงใกล้เคียงกับเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับที่มีอยู่ในระบบเสียงพยัญชนะในภาษาของตนแทน

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเกิดการเปลี่ยนแปลงมากเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้น เนื่องจากหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาอาหรับสามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้ทั้งหมด แต่ในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้มีเพียง 3 หน่วยเสียง คือ ///, /η/ และ /N/ ดังนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีสองลักษณะคือ การสูญเสียงพยัญชนะท้าย และพยัญชนะท้ายเปลี่ยนเป็น -N, -/ และ -η

ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระนั้น เนื่องจากหน่วยเสียงสระในภาษาอาหรับมีจำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จึงมีการเปลี่ยนแปลงมากเช่นเดียวกัน หน่วยเสียงสระยาวในภาษาอาหรับจะถูกปรับให้เป็นหน่วยเสียงสระสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงในภาษามลายู

ถิ่นปัตตานีซึ่งไม่มีหน่วยเสียงสระยาว หน่วยเสียงสระภาษาอาหรับที่ปรากฏในพยางค์ที่มีหน่วยเสียงเสียดแทรกโคนลิ้นก้องและหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกเป็นพยัญชนะต้นหรือท้าย เมื่อภาษามลายูถิ่นปัตตานียืมเข้ามา หน่วยเสียงสระจะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระนาสิก ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของหน่วยเสียงพยัญชนะดังกล่าว หน่วยเสียงสระกลางที่ปรากฏหลังหรือก่อนหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีการเคลื่อนโคนลิ้นไปสู่ผนังคอขณะออกเสียง หรือเสียงเสียดแทรกผนังคอก้องจะเปลี่ยนเป็นสระหลัง เช่น /α/ เปลี่ยนเป็น /□/ เป็นต้น หน่วยเสียงสระประสมบางส่วนจะเปลี่ยนเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยว การเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียงสระจะเกิดในพยางค์ท้ายมากกว่าในพยางค์ต้น

การเปลี่ยนแปลงในระดับพยางค์มี สองลักษณะคือ การลดพยางค์ และการเพิ่มพยางค์ การลดพยางค์มี 3 ลักษณะ คือ ลดจาก 3 พยางค์เป็น 2 พยางค์ ลดจาก 4 พยางค์เป็น 3 พยางค์ และ ลดจาก 4 พยางค์เป็น 2 พยางค์ การเพิ่มพยางค์มี 2 ลักษณะ คือ เพิ่มจาก 1 พยางค์เป็น 2 พยางค์ และเพิ่มจาก 2 พยางค์เป็น 3 พยางค์

การเปลี่ยนแปลงทั้งหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และการเปลี่ยนแปลงในระดับพยาค์ของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบ และสามารถหากฎเกณฑ์ได้

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 6 ประเภทใหญ่ คือ ประเภทที่ 1 ความหมายแคบเข้า ซึ่งมีสองลักษณะคือ ความหมายถูกจำกัดอยู่ในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม กับความหมายอื่นๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ประเภทที่ 2 คือ ความหมายกว้างออก ซึ่งมีสองลักษณะเช่นกัน คือ กลุ่มคำที่แต่เดิมมีความหมายเกี่ยวกับศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่กลายเป็นคำที่มีความหมายกว้างออกไปนอกเหนือไปจากศาสนาอิสลาม กับกลุ่มคำที่ไม่ได้มีความหมายที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามและมีความหมายที่กว้างออกไปจากเดิมเช่นกัน ประเภทที่ 3 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ยังมีความหมายบางส่วนที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับความหมายเดิมในคำต้นแบบ ประเภทที่ 4 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิมแต่ยังมีความหมายที่มีความสัมพันธ์กันโดยรวมกับคำต้นแบบ ประเภทที่ 5 คือกลุ่มคำที่ความหมายไม่ได้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก แต่มีความหนักแน่นและรุนแรงกว่าความหมายในคำต้นแบบ และสุดท้ายประเภทที่ 6 คือกลุ่มคำที่ความหมายเปลี่ยนเป็น เชิงลบ

ผลการวิจัยทั้งหมดเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยทุกประการ ยกเว้นสมมติฐานเดียว คือ คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ซึ่งผลการ

วิจัยไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐานนี้ เพราะว่าข้อสรุปที่ได้มาจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า คำยืมส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เกี่ยวกับการกระทำ ความคิดและความเชื่อ ถึงแม้ว่าคำเหล่านั้นแต่เดิมเคยเป็นคำที่ถูกใช้ในทางศาสนาอิสลามก็ตาม

8.2 อภิปรายผล

ต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะขอนำเสนอเกี่ยวกับข้อสังเกตุบางประการ รวมถึงข้อจำกัด ปัญหา และอุปสรรคในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งขอนำเสนอดังต่อไปนี้

ประการแรก เกี่ยวกับพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ฉบับนี้ ตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ซึ่งในขณะนี้อยู่ในช่วงของการแก้ไขเพิ่มเติม ผู้วิจัยพบว่า ยังขาดคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่เป็นคำยืมภาษาอาหรับอยู่อีกมาก ซึ่งในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยจำต้องรวบรวมข้อมูลคำยืมจากความรู้ของผู้วิจัยเองอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งคำที่ใช้เป็นประจำในชีวิตประจำวัน และคำที่ใช้ในทางศาสนา คำยืมบางคำให้คำอธิบายหรือความหมายไม่ค่อยชัดเจน ผู้วิจัยจำเป็นต้องให้ความหมายใหม่เพื่อให้มีความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่นคำว่า δυωαρ□η 'ผ้าขาวสำหรับคลุมหัวของเมาะฮายี' (PT278) ผู้วิจัยต้องให้คำหมายใหม่ดังนี้ คือ δυωαρ□η 'ผ้าขาวสำหรับคลุมหัวของสตรีมุสลิมที่ได้ผ่านการทำพิธีหัจญ์มาแล้ว' ทั้งนี้เนื่องจากคนที่ไม่รู้ภาษามลายูถิ่นปัตตานีอ่านแล้วจะไม่เข้าใจคำว่า 'เมาะฮายี' ซึ่งหมายถึง 'สตรีมุสลิมที่ได้ผ่านการทำพิธีหัจญ์มาแล้ว' เป็นต้น และคำยืมบางคำที่มีความหมายยาวเกินไป ผู้วิจัยได้ให้ความหมายใหม่ให้สั้นขึ้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการนำมายกเป็นตัวอย่างประกอบการวิเคราะห์

ประการที่สอง คือ คำยืมที่เป็นชื่อเฉพาะ เนื่องจากคนมุสลิมส่วนใหญ่เลือกที่จะตั้งชื่อบุตรหลานของตนเป็นภาษาอาหรับ โดยเฉพาะชื่อบรรดาศาสดาและบรรดาสาวกของท่านศาสดา ดังนั้นชื่อคนมุสลิมส่วนใหญ่จะเป็นชื่อภาษาอาหรับ เท่าที่ผู้วิจัยสังเกต และได้ทดลองรวบรวมจากสมุดโทรศัพท์พบว่า มีจำนวนมากกว่าคำยืมที่ผู้วิจัยรวบรวมได้ทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากชื่อเฉพาะที่เป็นภาษาอาหรับหนึ่งคำ เมื่อถูกยืมเข้ามาในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแล้ว เกิดการเปลี่ยนแปลงมาก เช่นชื่อของท่านศาสดามูฮัมมัด μυ□αμμαδ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จะเป็น μυηαμα/, μαηαμμα/, ηαμα/, μαμα/, μα/ เป็นต้น และมักจะใช้นำหน้าชื่ออื่นๆ อีกด้วย เช่น μα/+ ชื่อคนผู้ชาย เช่น μα/ νασε, μα/ ⊗□νιN, μα/ δα□/, μα/ φυνυη, μα/ ρ□σε/, μα/ συκ↔ρι เป็นต้น และ μα/+ ชื่อสถานที่ เช่น μα/ ω□χηα, μα/ παλαη, μα/ |ανιN, μα/ πα⊗ε/, μα/ |αηα, μα/ χη↔ν□/ เป็นต้น

ผู้วิจัยไม่ได้รวบรวมคำยืมที่เป็นชื่อเฉพาะมาทั้งหมด เพราะมีจำนวนมากเกินไป จึงรวบรวมเฉพาะชื่อเฉพาะที่มีอยู่ในพจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ภาษาไทยดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น และเห็นว่าน่าจะมีการทำวิจัยเฉพาะที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะต่างหาก ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในส่วนที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

ประการที่สาม เกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี เนื่องจากคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีจำนวนมากกว่าที่ผู้วิจัยได้รวบรวมในงานวิจัยนี้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เกี่ยวกับศัพท์วิชาการทั้งที่เกี่ยวกับวิชาการทั่ว ๆ ไป และศัพท์วิชาการที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หลักการศรัทธาและศาสนาบัญญัติในศาสนาอิสลาม ซึ่งไม่ได้เป็นคำยืมที่มีการใช้ในชีวิตประจำวันและมักถูกใช้ในกลุ่มคนที่พูดภาษาอาหรับได้เท่านั้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้รวบรวมและนำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้

ประการที่สี่ เกี่ยวกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า งานวิจัยนี้มีจุดเด่นตรงที่มีการวิเคราะห์คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างละเอียดในทุก ๆ ด้าน และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์อย่างละเอียดพร้อมยกตัวอย่างประกอบ และมีการระบุแหล่งที่มาของคำยืมทุกคำ ซึ่งจะแตกต่างกับงานเขียนและงานวิจัยอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันที่ผู้วิจัยได้ทราบจากการทบทวนวรรณกรรม อีกทั้งงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาถิ่น แต่งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับนั้น ทั้งหมดจะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาตรฐาน เช่นคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูมาเลเซียและภาษาอินโดนีเซีย เป็นต้น

8.3 ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยเรื่อง คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานีนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นปัญหาบางอย่างที่ควรแก่การศึกษาและทำการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

ประการแรก คนมุสลิมส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยเชื้อสายมลายูในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้มักจะตั้งชื่อลูกหลานของตนเป็นภาษาอาหรับ โดยเฉพาะชื่อของบรรดาศาสดาในศาสนาอิสลาม และสาวกของท่านศาสดาเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ลูกหลานของตน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าชื่อเหล่านั้นมีความเปลี่ยนแปลงและผิดเพี้ยนไปจากเดิมค่อนข้างมาก ตัวอย่างเช่นคำว่า μυ□αμμαδ จะเปลี่ยนเป็น μυηαμα/, μαηαμμα/, ηαμα/, μαμα/, μα/ เป็นต้น ซึ่งได้กล่าวแล้วใน 8.2 จึงเห็นว่า น่าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ละเอียดในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ประการที่สอง ความสัมพันธ์ระหว่างชาวอาหรับกับชาวมลายูมีมานานนับศตวรรษ จึงทำให้เกิดการยืมคำขึ้น การยืมคำนั้นไม่ได้เกิดขึ้นกับภาษามลายูถิ่นปัตตานีเท่านั้น แต่เกิดกับภาษาอาหรับด้วย คือภาษาอาหรับก็มีการยืมคำจากภาษามลายูไปใช้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะภาษาอาหรับถิ่นเมกกะ ตัวอย่างเช่น คำว่า τυτυ ในภาษาอาหรับถิ่นเมกกะ มาจากคำว่า δυδυκ 'นั่ง' ในภาษามลายู และคำว่า /υνδυρ มาจากคำว่า /υνδυρ 'ถอยหลัง' ในภาษามลายู เป็นต้น จึงเห็นว่าน่าจะมีการทำวิจัยในเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน

ประการที่สาม เนื่องจากคนที่พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีความใกล้ชิดกับคนที่พูดภาษาไทยถิ่นตากใบ และจากการที่ผู้วิจัยเคยฝึกการทำวิจัยภาคสนามกับอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า ภาษาไทยถิ่นตากใบยืมคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นจำนวนมาก มีบางคำที่ภาษามลายูถิ่นยืมมาจากภาษาอาหรับ จึงน่าจะมีการทำวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของคำยืมภาษาอาหรับเหล่านั้น เมื่อถูกยืมเข้ามาในภาษาไทยถิ่นตากใบผ่านภาษามลายูถิ่นปัตตานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กตัญญู ชูชื่น. 2525. *ภาษาเขมรในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ครองชัย หัตถา. 2541. *ปัตตานี : การค้าและการเมืองการปกครองในอดีต*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ฉันทัส ทองช่วย. 2526. ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรีและปะลิส. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรจบ พันธุเมธา. 2532. *ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปราณี กายอรุณสุทธิ์. 2527. คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เปรมินทร์ คาระวี. 2539. คำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยถิ่นใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัฒน์ เพ็งผลา. 2525. *บาลีสันสกฤตในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พันธุ์ แพทย์รัตน์. 2523. คำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย.

มานิจ ชุมสาย. หม่อมหลวง. 2517. *ประวัติศาสตร์มลายูและปัตตานี*. กรุงเทพฯ :เฉลิมนิจ.

รุสลัน อุทัย. 2536. การเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษามลายูมาตรฐานและมลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงการณ์มหาวิยาลัย.

วัฒนา อุดมวงศ์. 2524. คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. 2524. *ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ. 2527. *สถานภาพงานวิจัยภาษาศาสตร์ในสังคมไทย*. รายงานการวิจัย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ.

สุภาพร มากแจ้ง. 2525. *ภาษาบาลี-สันสกฤตในภาษาไทย*. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี.

อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. 2539. ลักษณะคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤตในมหาชาติคำหลวง กัณฑ์ทศพรชูชก และกุมาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2532. *คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Anat Wongositkul. 1985. Word class in Pattani Malay. Master's Thesis, Mahidol University.

Asmah Haji Omar. 1975. "The nature of Tamil loanwords in Malay". In *Essays on Malaysian linguistics*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Ball, M. 1971. Variations in the assimilation of Arabic and English loans into the Swahili of Mombasa, Kenya. Ph.D. dissertation, University of Texas.

Bloomfield, L. 1933. *Language*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Bloomfield, L. 1961. *Language*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Carmel Heah Lee Hsia.1989. *The influence of English in the lexical extension of Bahasa Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Crystal David.1971. *A dictionary of linguistics and phonetics*. Great Britain : Basil Blackwell.

Gleason, H.A. 1955. *An introduction to descriptive linguistics* (revised edition). New York: Holt, Rinehart and Winston.

Haugen, E. 1949. "Review: English loanwords in modern Norwegian". in *Language*. Vol.25 pp.63-67.

Jespersen, O. 1922. *Language,its nature, development and origin*. London: George Allen & Unwin.

Jones, R. 1978 *Arabic loanwords in Indonesian: A checklist of words of Arabic and Persian origin*. Etimological project in Bahasa Indonesia and traditional Malay, in reformed spelling. London: Indonesian.

Journal of the International Phonetic Association, 1995, Vol.25, Edited by Meddieson I.

Kanchana Nacaskul. 1979. "A note on English loanwords in Thai." In *Studies in Tai and Mon-Khmer Phonetics and Phonology in Honor of Eugenie J.A. Henderson*,

pp.151-162. Edited by Theraphan L. Thongkum et al. Bangkok: Chulalongkorn University.

Kaye, A.S. 1990. “Arabic”. In *The major languages of South Asia, the Middle East and Africa*. Edited by Bernard Comre. London: Routledge.

Mohammad Taib Bin Osman. 1966. *The language of the editorials in Malay vernacular newspapers up to 1941*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Muhammad Abdul Jabbar Beg. 1977. *Arabic loanwords in Malay: A comparative study*. Kuala Lumpur: s.n.

Muhammad Abdul Jabbar Beg. 1981. *Indo-Sanskrit loanwords in Malay*. Bangi : Universiti Kebangsaan Malaysia.

Muhammad Abdul Jabbar Beg. 1982. *Persian and Turkish loanwords in Malay*. Bangi: M.A.J. Beg.

Ozawa, K. 1976. An investigation of the influence of the English language on the Japanese language through lexical adaptation from 1955-1972. Ph.D. dissertation, Ohio State University.

Paitoon Masmintra Chainara. 1988. Dialek Melayu Patani dan Bahasa Malaysia: satu kajian perbandingan segi mofologi dan sintaksis. Tesis Serjana, Universiti Malaya.

Sapir, E. 1921. *Language*. New York: Harcourt, Brace & World.

Stene, A. 1945. *English loanwords in modern Norwegian*. London: Oxford University Press.

Tadmor, U. 1995. Language contact and systematic reconstructing : Malay dialect of Nonthabury, Central Thailand. Ph.D. Dissertation, University of Hawaii.

Teeuw A. and Wyatt D.K.1970. *Hikayat Patani : the Story of Pattani*. The Hague: Martinus Nijhoff.

Weinreich, U. 1953. *Languages in contact*. New York: Linguistics circle of New York.

ภาษามลายู

Amran Kasimi. 1987. *Perbendaharaan kata Bahasa Arab dalam Bahasa Melayu*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

Muhamad Ngejenan. 1992. *Kamus etimologi bahasa Indonesia*. Samarang : Dahara Prize.

Ruslan Uthai. 1999. Etimologi Bahasa Melayu Patani : Sumber Tai-Kadai dan Austroasia. Thesis Ph.D. Universiti Kebangsaan Malaysia.

Suwardi Notosudirjo. 1978. *Etimologi*. Jakarta: Mutiara.

Worawit Baru. 1990. Pengaruh bahasa Thai keatas dailek melayu patani : kajian kes sosio linguistik di wilayah Pattani. Tesis M.A., Universiti Malaya.

ภาษาอาหรับ

Dar Al Mashriq. 1997. *Al Munjid*. Beirut: Dar Al Mashriq.

Mustafa Ibrahim wa Ghairuh. 1990. *Al mu'jam Al wasit*. Istanbul: Dar Al Da'wah.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายการคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ภาคผนวก ก. นี้ เป็นการแสดงรายการคำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 586 คำ เรียงตามหมวดหมู่ ทั้งหมด 17 หมวด คือ

1. หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและอารมณ์
2. หมวดที่เกี่ยวกับเกี่ยวกับชื่อเฉพาะและสถานที่
3. หมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม
4. หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี
5. หมวดที่เกี่ยวกับวันเดือนปี เวลา และการคำนวน
6. หมวดที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้
7. หมวดที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ ฐานะ
8. หมวดที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และการทหาร
9. หมวดที่เกี่ยวกับร่างกายและลักษณะนิสัย
10. หมวดที่เกี่ยวกับสำนวน คำพูด
11. หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลามและศาลยุติธรรม
12. หมวดที่เกี่ยวกับสุขภาพและการแพทย์
13. หมวดที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ
14. หมวดที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้
15. หมวดที่เกี่ยวกับประเพณีและการละเล่น
16. หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า
17. หมวดเบ็ดเตล็ด

การเรียงลำดับหมวดของคำยืมนั้น เรียงโดยเริ่มจากหมวดที่มีคำยืมมากที่สุดตามด้วยหมวดที่มีคำน้อย จนถึงหมวดที่มีคำน้อยที่สุด ยกเว้นหมวดเบ็ดเตล็ด ซึ่งได้เรียงไว้เป็นลำดับสุดท้าย

สัญญลักษณ์หรือคำย่อที่ใช้ในภาคผนวกนี้ มีดังนี้

v (Verb) = คำกริยา

n (noun) = คำนาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A (Adjective) = คำคุณศัพท์

C (Conjunction) = คำเชื่อม

P (Phrase) = วลี

PT (Dictionary of Pattani Malay-Thai) = พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี- ภาษาไทย

R (Researcher) = ผู้วิจัย

MW (Al Mu'jam Al Wasit) = พจนานุกรมภาษาอาหรับ Al Mu'jam Al Wasit

MJ (Al Munjid) = พจนานุกรมภาษาอาหรับ Al Munjid

หมายเลขกำกับที่อยู่ถัดจากอักษรย่อของพจนานุกรมหมายถึงเลขหน้าที่ข้อมูลนั้นปรากฏในพจนารุกรมนั้น ๆ

คำยืมคำเดียวกัน ที่ออกเสียงได้หลายแบบ จะเขียนคำยืมที่มีเสียงคล้ายกับคำต้นแบบมากที่สุดก่อน แล้วเขียนคำเดียวกันที่ออกเสียงแบบอื่นๆ ในบรรทัดถัดไป เช่นคำว่า

παρ↔δυ
π↔ρ↔δυ
πα⊗↔δυ
π↔⊗↔δυ

คำที่มีสัญญลักษณ์ V/N หมายถึงคำนั้นเป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม

ประเภทของคำ หมายถึง หน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical category)

การลำดับคำในภาคผนวกนี้ เรียงลำดับตามฐานกรของเสียงพยัญชนะต้น (Place of articulation) ซึ่งเริ่มด้วยฐามริมฝีปาก ปุ่มเหงือก เพดานแข็ง เพดานอ่อน และเส้นเสียง ในแต่ละฐานนั้น จะเริ่มด้วยเสียงกัก ตามด้วยเสียงนาสิก เสียงเสียดแทรก เสียงรัว เสียงข้างลิ้น และเสียงเปิด ส่วนเสียงสระจะเริ่มด้วยสระหน้าสูงปากไม่ห่อ ตามด้วย สระหน้ากึ่งสูงปากไม่ห่อ สระหน้ากึ่งต่ำปากไม่ห่อ สระหน้าต่ำปากไม่ห่อ สระหลังต่ำปากไม่ห่อ สระหลังกึ่งต่ำปากห่อ สระหลังกึ่งสูงปากห่อ สระหลังสูงปากห่อ และสระกลางกึ่งสูงปากไม่ห่อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. หมวดที่เกี่ยวกับการกระทำ ผลของการกระทำ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและอารมณ์ (110 คำ)

หมายเลข	ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ประเภทของคำยืม	แหล่งข้อมูล	ความหมาย	ภาษาอาหรับ	คำเขียนภาษาอาหรับ	ประเภทของคำ	แหล่งข้อมูล	ความหมาย
1	πικε πικε⊗⊗E	V N	PT454	คิด, ไตร่ตรอง, ตรึกตรอง ความคิด	φικρ	فكر	N	MW698	ความคิด
2	πEηE πEηEμE	V N	PT483	เข้าใจ, ความเข้าใจ	φαημ	فهم	N	MW704	ความเข้าใจ
3	ββαζε	V	PT353	ฟุ่มเฟือย	ταβΔιιρ	تبذير	N	MW45	ความฟุ่มเฟือย
4	ββαηαη	V	PT374	โต้วาที, โต้เถียง, คัดค้าน	βα□T	بحث	N	MW40	การค้นหา
5	βιν□	V	R	สร้าง, ก่อสร้าง	βιναα/	بناء	N	MW72	การสร้าง, การก่อสร้าง
6	βατεN	N	R	จิตใจ	βαατ≥ιν	باطن	N	MW62	จิตใจ
7	βαφE	V	R	อธิบาย	βαφφιν	بين	N	MW80	การอธิบาย, ความชัดเจน
8	β↔σ□βα/	V	PT389	คบเพื่อน	σ≥α□ΑΑβαη	صحابة	N	MW507	เพื่อน, สาวกของท่านศาสดา
9	β↔σ□ρα/ σ↔ω□ρα/ σσ□ρα/	V	PT388	ประชุม	μυΣααωαραη	مشاورة	N	MW499	ประชุม
10	β↔σαησαη	A	PT394	เป็นแถว	σ≥αφ	صف	N	MW517	แถว
11	β↔σαρ□ηE σσαρ□ηE	N	PT394	คำอภิปราย	Σαρ□	شرح	N	MW477	คำอภิปราย, คำอธิบาย
12	τα)/βε	V	PT289	ทำนายฝัน	τα√βιιρ	تعبير	N	MW580	การทำนายฝัน
13	τα//ακηε	A	PT289	ล่าช้า, สาย	τα/Ξιιρ	تأخير	N	MW8	ความล่าช้า, สาย
14	τα/ωε	V	PT289	แย้ง, แก้ตัว	τα/ωιιλ	تأويل	N	MW33	การตีความ, การทำนายฝัน
15	ταμα)/	V	PT296	ทำให้จบ, อวสาน	ταμματ	تمت	V	MW89	จบ, อวสาน
16	ταηνιφα)η	N	R	การกล่าวแสดงความยินดี	ταηνι/αη	تهنئة	N	MW996	การกล่าวแสดงความยินดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17	τ□/α)/	V	R	ภักดี	τ≥ααvαη	طاعة	N	MW570	การภักดี
18	τ□μ□)/	A	PT288	โลภ	τ≥αμαv	طمع	N	MW566	ความโลภ
19	τ□μ□η	V	R	ใส่ร้าย	τυημαη	تهمة	N	MW1060	การใส่ร้าย
20	τ□ηε/	V	PT288	ตัดใจ, คิดตก, ยอมสละ	ταυ□ιιδ	توحيد	N	MW1066	การเชื่อถือในเอกภาพของพระเจ้า
21	τ□λ□/ ταλ□/	V	R	หย่าร้าง	τ≥αλααθ	طلاق	N	MW563	การหย่าร้าง
22	τ↔|↔μ□η	V	PT310	แปล	ταρ|αμαη	ترجمة	N	MW83	การแปล
23	τ↔⊗↔τε/	N	PT318	กิริยามารยาท, สัมมาคารวะ	ταρτιιβ	ترتيب	N	MW326	ลำดับ
24	δαηασα/ δασα/	A	PT264	ทารุณ, โหดร้าย, สังเวช	δαηΣαη	دهشة	N	MW300	ความทารุณ, ความโหดร้าย, สังเวช
25	|αμιN	V	PT233	รับรอง, ประกัน, ค้ำประกัน	δ≥ααμιν	ضامن	N	MW544	ผู้รับรอง, ผู้ประกัน, ผู้ค้ำประกัน
26	|αηανE |αηνE	V	PT237	ฉิบหาย	|αηανναμ	جهنم	N	MW144	นรก
27	|αωα/ |αωα/πE	V N	PT236	ตอบ คำตอบ	|αωααβ	جواب	N	MW145	คำตอบ
28	κιδ↔μα/	V	R	รับใช้	Ξιδμαη	خدمة	N	MW221	การรับใช้
29	καπE	V	PT26	ห่อหุ้มศพก่อนนำไปฝัง	καφαν	كفن	N	MW793	การห่อหุ้มศพก่อนนำไปฝัง
30	κ□σα/	V	PT7	ตั้งใจ, กำหนดไว้ในใจ	θασ≥δ	قصد	N	MW738	การตั้งใจ, การกำหนดไว้ในใจ
31	κ□φα	V	R	ฉุกคิด, คิดฝัน	Ξαφααλ	خيال	N	MW266	การจินตนาการ
32	κη□τE	V	R	การขลิบปลายอวัยวะเพศชาย	Ξαταν	ختن	N	MW218	การขลิบปลายอวัยวะชาย
33	κ□δ□ ηα|α/	V	PT9	ปลดทุกข์	θαδ≥αα/ □αα|αη	قضاء حاجة	P	MW742	การทำธุระ, การปลดทุกข์
34	κ↔⊗Eν□η	N	PT61	พิธีรีตอง, มีมารยาท, เล่นตัว	θαριιναη	قرينة	N	MW731	กรณีแวดล้อม, ข้อสันนิษฐาน
35	κ↔⊗Eνα/ κEνα/	V	PT61	ทำลาย	Ξιφααναη	خيانة	N	MW263	การทำลาย, การบิดพลิ้ว
36	κ↔ωατε κυωατε κυω□τε	V	PT68	เป็นห่วง	Ξαωαατ≥ιρ	خواطر	N	MW343	ความคิด, ความเห็น, สิ่งที่มีอยู่ในใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

37	κ↔ωα|ι/πE	N	PT68	หน้าที่ที่จะต้องทำ	ωαα|ιβ	واجب	N	MW1012	หน้าที่ที่จะต้องทำ
38	/ικ↔τιφα	V	R	พยายาม	/ιΞτιφααρ	اختيار	N	MW264	การทำโดยสมัครใจ
39	/ικ↔ρα	V	R	ยืนยัน	/ιθρααρ	إقرار	N	MW725	การยืนยัน
40	/ικ↔λαη	N	PT633	สุจริตใจ	/ιξλααασ≥	إخلاص	N	MW249	ความสุจริตใจ(เพื่อพระเจ้า)
41	/ιλ↔ηE	N	PT632	สิ่งดลใจ, แรงดลใจ	/ιληααμ	إلهام	N	MW842	สิ่งดลใจ, แรงดลใจจากพระเจ้า
42	/ισαη ηισαη	V	PT634	สำนึกตัว. เจียมตัว	/ινσ≥ααφ	انصاف	N	MW927	การสำนึกตัว. เจียมตัว
43	/ισαρα/	N/V	PT635	ให้สัญญาณ, แสดงเครื่องหมาย, สัญญาน เครื่องหมาย	/ιΣααραη	إشارة	N	MW499	เครื่องหมาย, สัญญาน
44	/ιστιηα	V	R	ประกาศ	/ιΣτιηααρ	اشتهار	N	MW498	ประกาศ
45	/ιζεN	V	PT641	อนุญาต, ยินยอม	/ιΔν	إذن	N	MW12	การอนุญาต, การยินยอม
46	/E)/λE	V	R	ประกาศ	/ι√λααν	إعلان	N	MW625	ประกาศ
47	/E)/τιρ□η	V	R	ยอมรับ	/ι√τιρααφ	اعتراف	N	MW595	การยอมรับ
48	/Εκα	V	PT651	ปฏิเสธ, คัดค้าน, ไม่ยอมรับ	√ινκααρ	انكار	N	MW951	การปฏิเสธ, การคัดค้าน, การไม่ยอมรับ
49	/ακα /ακαλλE	N	PT607	ปัญญา, สติปัญญา แผนซึ่งใช้เล่ห์เหลี่ยม	√αθλ	عقل	N	MW616	ปัญญา, สติปัญญา
50	/αμα)	V	PT623	ทำเป็นประจำ, กิจวัตร	√αμαλ	عمل	N	MW628	การทำเป็นประจำ, กิจวัตร
51	/ασυ/	V	PT613	ยุแหย่ให้แตกแยก	□ασυυδ	حسود	N	MW172	คนที่มีนิสัยชอบยุแหย่ให้แตกแยก
52	/αζιμα)/	N	PT632	เครื่องรางของขลัง, ยันต์	√αζιιμαη	عزيمة	N	MW599	เครื่องรางของขลัง, ยันต์
53	/υζο	V	PT649	ป่วย, มีอุปสรรค, มีประจำเดือน	√υζρ	عذر	N	MW590	การป่วย, มีอุปสรรค
54	μα)/λοN	V	PT491	รู้อยู่แล้ว	μα√λυυμ	معلوم	N	MW624	รู้อยู่แล้ว
55	μα/α)η μα//α)η	V	PT491	ยกโทษ	μυ√ααφααη	معافاة	N	MW612	การยกโทษ
56	μ□)/σιφα/	N	PT527	อบายมุข	μα√σ≥ιφαη	معصية	N	MW606	อบายมุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

57	μυκα	N	R	การกระทำชั่ว	μυνκαρ	منكر	N	MW952	การกระทำชั่ว
58	μυσαβαθ□η	V	R	ประกวดอ่านอัลกุรอาน	μυσααβαθαη	مسابقة	N	MW414	การแข่งขัน, การประกวด
59	μυωαπακα/	V	R	ตกลง	μυωααφαθαη	موافقة	N	MW1046	การตกลง
60	μ↔NEνα/ NNE)να/	V	PT509	ทำลาย	Ξιφααναη	خيانة	N	MW263	การทำลาย, บิดพลิ้ว
61	μ↔NEκ□η NNEκ□η	V	PT121	ฆ่าสัตว์เพื่อทำบุญในพิธีโกนผมครั้งแรกของเด็ก	√αθιιθαη	عقيقة	N	MW616	การฆ่าสัตว์เพื่อทำบุญในพิธีโกนผมครั้งแรกของเด็ก
62	μ↔σαπε β↔σαπε σσαπε	V	PT393	เดินทางไกล	μυσααφιρ	مسافر	N	MW433	ผู้เดินทางไกล
63	μ↔σ↔κε σσ↔κε	V	PT501	มีปัญหา, ข้องใจ	μυΣκιλ	مشكل	N	MW491	ผู้มีปัญหา, ผู้ข้องใจ
64	ννιφα)/ νιφα)/	V	PT340	เจตนา, อธิษฐาน, บนบานศาลกล่าว	νιφφαη	نية	N	MW966	การตั้งเจตนา
65	ναπι	V	PT345	ปฏิเสธ	ναφφ	نفي	N	MW943	การปฏิเสธ
66	νατι|□η	N	R	ผลของการกระทำ, ผลสอบ	νατιι|αη	نتيجة	N	MW899	ผลของการกระทำ, ผลสอบ
67	νακα	V	R	คัดลอก	ναθλ	نقل	N	MW944	การคัดลอก
68	να/συ ναπ↔συ	N	PT342	ตัณหา, อารมณ์	ναφσ	نفس	N	MW940	ตัณหา, อารมณ์
69	ναηαη να/ηαη	N	PT347	เคราะห์ร้าย	να□σ	نحس	N	MW907	เคราะห์ร้าย
70	νασιηα/ νασΕηα/	N V	PT344	คำสั่งสอน, คำตักเตือน, คำแนะนำ	νασ≥ιι□αη	نصيحة	N	MW925	คำสั่งสอน, คำตักเตือน, คำแนะนำ
71	νασε/ να/σε/	N	PT342	โชคชะตา	νασ≥ιιβ	نصيب	N	MW925	โชคชะตา
72	ναζα ννααζα	V	PT247	ตั้งใจว่าจะทำความดีเพื่อพระเจ้าถ้าได้ในสิ่งที่ปรารถนา, ตั้งความหวัง, สั่งเสีย, ทำพินัยกรรม	ναΔαρ	نذر	N	MW912	การตั้งใจว่าจะทำความดีเพื่อพระเจ้าถ้าได้ในสิ่งที่ปรารถนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

73	νυ|oN ννυ|□N το/ νυ|□N	V	PT349	ดูหมอ โหร หมอดู	νυ|υυμ μυνα||ιμ	نجوم منجم	N	MW904	ดวงดาว, โหร หมอดู
74	φιτ↔ν□η πιτ↔ν□η ττ↔ν□η β↔τ↔ν□η π↔τ↔ν□η	V	PT284	ใส่ร้าย	φιτναη	فتنة	N	MW673	ความระทมทุกข์, ชักจูงให้ไปในทางที่หลงผิด
75	σσΕηε	V	PT159	เล่นกล	σι□ρ	سحر	N	MW419	ไสยศาสตร์
76	σαηαωα/	N	R	อารมณ์ใคร่	Σαηωαη	شهوة	N	MW498	อารมณ์ใคร่
77	σαλΕ	N	PT173	การทักทายด้วยคำอวยพร คือ “อัสสลามู อาลัยกุม”	σαλααμ	سلام	N	MW447	การทักทายด้วยคำอวยพร คือ “อัสสลามูอาลัย กุม”
78	σ□βα σαβα	V	PT160	อดทนไว้, ระงับใจ	σ≥αβρ	صبر	N	MW505	ความอดทนไว้, การระงับใจ
79	σ□/ σσ□/	V	PT158	สงสัย	Σακκ	شك	N	MW491	ความสงสัย
80	σ□//α σ□/α	v	PT158	ถาม, ซักถาม	συ/ααλ	سؤال	N	MW411	คำถาม, การซักถาม
81	συκο	V	PT214	พอใจในสิ่งที่มีและสภาพที่เป็นไปโดยลิขิต พระเจ้า	Συκρ	شكر	N	MW490	การขอบคุณพระเจ้า, ขอบคุณ
82	συρ□η	V	PT218	อธิบาย	Σαρ□	شرح	N	MW488	การอธิบาย
83	σ↔δ↔κ□η	V	R	บริจาคทาน	σ≥αδαθαη	صدقة	N	MW511	การบริจาคทาน
84	σ↔λαωα/	N	PT209	คำขอพรสำหรับท่านศาสดา	σ≥αλαωααατ	صلوات	N	MW522	คำขอพรสำหรับท่านศาสดา
85	ζζινα	V	PT601	ประพฤติผิดในกาม	ζινα	زنا	N	MW403	การประพฤติผิดในกาม
86	ζζΕρ□η |Ε/ρ□η	V	PT602	เยี่ยม, เข้าเยี่ยมคารวะ	ζιφααραη	زيارة	N	MW406	การเยี่ยม, การเข้าเยี่ยมคารวะ
87	ζζαΝι	N	PT602	การเล่าประวัติของศาสดามูฮัมมัด	βαρζαν|ιφ	برزنجي	N	MW402	ชื่อของผู้เขียนบทกลอนสรรเสริญและเล่าชีว ประวัติของท่านศาสดามูฮัมมัด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

88	⊗□/ε/ ⊗αι/	V	PT546	ไม่อยู่, ไม่มา, หายหน้าหายตา	®αα/ιβ	غائب	N	MW667	ผู้ไม่อยู่, ผู้ไม่มา
89	ηικ↔μα/	N	PT667	อภินิหาร, อำนาจวิเศษ, คติพจน์	□ικμαη	حكمة	N	MW190	คติพจน์
90	ηι⊗E ηE⊗E	V	R	สงสัย	□αιραaν	حيران	N	MW211	สงสัย
91	ηEβ□η	V	R	ให้โดยบริสุทธิ์ใจ	ηιβαη	هِبِة	N	MW1059	ให้โดยบริสุทธิ์ใจ
92	ηEλ□η /Eλ□η	V	PT654	เลี่ยง, หลีกเลี่ยง	□ιιλαη	حيلة	N	MW654	การเลี่ยง, การหลีกเลี่ยง
93	ηαδιφ□η	V	PT659	ให้รางวัล, รางวัล, บำเหน็จ	ηαδιφφαη	هدية	N	MW979	รางวัล
94	ηαδε	V	PT658	ปรากฏตัวขึ้น, มา, มาถึง	□aaδ≥ιρ	حاضر	N	MW180	ผู้ปรากฏตัวขึ้น, ผู้มา, ผู้มาถึง
95	ηα|α/	N/V	PT657	ประสงค์, ปรารถนา, ความประสงค์ ความปรารถนา	□aa|αη	حاجة	N	MW205	ความประสงค์, ความปรารถนา
96	ηακEκα/	N	R	ความจริง	□αθιιθαη	حقيقة	N	MW188	ความจริง
97	ηαρ↔μα/ η□ρ↔μα/	V	PT674	เคารพ, แสดงความเคารพ	□υρμαη	حرمة	N	MW169	การเคารพ, แสดงความเคารพ
98	ηασα/ /ασα/	V	PT657	อิจฉา	□ασαδ	حسد	N	MW172	ความอิจฉา
99	ηασυ/ ηασο/	V	PT657	ยุแหย่ให้แตกแยก	□ασυυδ	حسود	N	MW1722	ผู้มากด้วยการอิจฉา
100	ρEδ□ ⊗Eδ□	V	R	ยินยอม	ριδ≥α	رضى	N	MW351	การยินยอม
101	ρEηα/ ριηα/ ρεηα/ β↔ρEηα/	V	PT535	พักผ่อน, พัก	/ιστιραα□αη	استراحة	N	MW380	พัก, พักผ่อน
102	ρ□|□)/	V	PT531	ขอคืนดีของสามีต่อภรรยาหลังจากหย่าร้าง	ρα|α√	رجع	N	MW331	การขอคืนดีของสามีต่อภรรยาหลังจากหย่าร้าง
103	ρ↔σE /αδα/ ρ↔σE	N	R	ความดีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ	ρασμ	رسم	N	MW345	การประพฤติดี
104	λαζεN λαζεμ	A	PT576	เป็นประจำ, ตามปกติ, เสมอๆ	λααζιμ	لازم	N	MW823	เป็นประจำ, ตามปกติ, เสมอๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	λαζεμμE								
105	λαζα/	V	PT576	ซาบซ่านถึงใจ, อิ่มเอมใจ (ในรสสัมผัส)	λαΔΔαη	لذة	N	MW822	ความอร่อย, ความรู้สึกซาบซ่านถึงใจ, อิ่มเอมใจ (ในรสสัมผัส)
106	λαηε	V	PT577	เห็นชัด, ชัดแจ้ง	Δ≥ααηιρ	ظاهر	N	MW578	ความชัดเจน
107	ωαπα/	V	PT599	ถึงแก่กรรม (ใช้เฉพาะกับท่านศาสดาและพระมหากษัตริย์)	ωαφααη	وفاة	N	MW1048	ถึงแก่กรรม
108	ωασυωαη	V	PT599	ลังเลใจ	ωασωαασ	وسواس	N	MW1033	ความลังเลใจ
109	ω□καη	V	PT596	อุทิศให้เป็นของส่วนรวม	ωαθαφ	وقف	N	MW1051	การอุทิศให้เป็นของส่วนรวม
110	φακεN	V	PT530	แน่ใจ	φακιιν	يقين	N	MW1066	แน่ใจ

2. หมวดที่เกี่ยวกับชื่อเฉพาะและสถานที่ (105 คำ)

1	παλ↔σ↔τιN	N	PT452	ปาเลสไตน์	φιλαστ≥ιιν	فلسطين	N	MJ416	ปาเลสไตน์
2	βιλα το/ βιλα	N	PT377	ผู้ทำหน้าที่เรียกร้องอิสลามิกชนให้ปฏิบัติศาสนกิจเมื่อถึงเวลา	βιλααλ	بلال	N	MJ133	ชื่อสาวกของท่านศาสดาท่านหนึ่งที่ทำหน้าที่เรียกร้องอิสลามิกชนให้ปฏิบัติศาสนกิจเมื่อถึงเวลา
3	βαδαωι	N	R	คนเบดูอิน	βαδαωιφ	بدوي	N	MW45	คนเบดูอิน
4	βανα	N	PT367	เมือง	βανδαρ	بندر	N	MW71	เมือง
5	βα⊗α	N	R	ล่อ	βα®αλ	بغل	N	MW64	ล่อ
6	βαιτυλ μυκ□δδιη	N	PT359	ชื่อมัสยิดในกรุงเยรูสเลม	βαιτυλμυθαδδασ	بيت المقدس	N	MJ434	เมืองหลวงของปาเลสไตน์
7	βαιτυλλ□η	N	PT360	หินดำกะบะฮฺ	βαιτυλ⊃αη	بيت الله	N	MW78	หินดำกะบะฮฺ
8	β↔ραηεN β↔⊗αηεN ηεN	N	PT675	ชื่อของศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/ιβραααηιιμ	إبراهيم	N	MJ2	ชื่อของศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย

9	ταυρα/ τ□ρα/	N	PT331	คำภีร์โตราห์ (คำภีร์ที่พระเจ้าประทานให้เป็นหลักธรรมแด่ศาสดาโมเสส)	ταυραaη	توراة	N	MW90	คำภีร์โตราห์ (คำภีร์ที่พระเจ้าประทานให้เป็นหลักธรรมศาสดาแด่โมเสส)
10	δα|α	N	PT264	ตัวอสุรกายที่จะมาอาละวาดในสมัยท้ายๆ ของโลก	δα||aaλ	دجال	N	MW272	ตัวอสุรกายที่จะมาอาละวาดในสมัยท้ายๆ ของโลก
11	δα□/ δα/o/ /o/	N	PT654	ชื่อของศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	δaaωυυδ	داود	N	MJ240	ชื่อของศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
12	δ□μE)	N	PT261	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√αβδυρρα□μααν	عبد الرحمن	N	MJ365	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
13	δ↔νιφ□) δυνιφ□)	N	PT273	โลก	δυνφα	دنيا	N	MW298	โลก
14	|ιναζαη |↔ναζαη |↔ναζ□η	N	PT289	ศพ	|αναaζαη	جنازة	N	MW140	ศพ
15	|ιN	N	PT237	ผี, ปีศาจ	|ιν	جن	N	MW141	ผี, ปีศาจ
16	|υη	N	PT246	บท (ในคำภีร์อัลกุรอาน)	|υζ/	جزء	N	MW120	บท (ในคำภีร์อัลกุรอาน)
17	κιβαη	N	PT36	แกะ	κιβααΣ	كباش	N	MW774	แกะ
18	κιβ↔λα/ κ↔β↔λα/	N	PT50	ทิศที่ชาวมุสลิมหันหน้าไปในเวลาทำการละหมาด	θιβλαη	قبلة	N	MW713	ทิศที่ชาวมุสลิมหันหน้าไปในเวลาทำการละหมาด
19	κα)/βαη κα)/β□η	N	PT16	หินดำกะบะฮฺ	κα√βαη	كعبة	N	MW790	หินดำกะบะฮฺ
20	καδε κ□δε	N	PT20	ชื่อคนผู้ชาย	√αβδυλθααδιρ	عبد القادر	N	MJ367	ชื่อคนผู้ชาย
21	καριN κ□ριN	N	PT13	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√αβδυλκαριιμ	عبد الكريم	N	MW367	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
22	καμE	N	PT28	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	καaμιλ	كامل	N	MW455	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
23	κ□τε/ το/ κ□τε/	N	PT10	ตำแหน่งผู้อ่านบทบรรยายธรรมก่อนทำการละหมาดหมู่ในมัสยิดหลังจากเที่ยงของทุกๆ วันศุกร์	Ξατ≥ιιβ	خطيب	N	MW24	ผู้อ่านบทบรรยายธรรมก่อนทำการละหมาดหมู่ในมัสยิดหลังจากเที่ยงของทุกๆ วันศุกร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24	κ□δE	N	R	ทาส	Ξααδιμ	خادم	N	MW221	ทาส
25	κ□ρι	N	PT13	นักอ่านอัลกุรอานชาย	θααρι/	قارئ	N	MW722	นักอ่านอัลกุรอานชาย
26	κ□ρι/αη	N	PT13	นักอ่านอัลกุรอานหญิง	θααρι/αη	قارئة	N	MW722	นักอ่านอัลกุรอานหญิง
27	κ□ρον κ□ρoN κE⊗oN	N	PT13	ชื่อคน (มหาเศษรฐีถูกสาบแช่งให้ธรณีสูบในสมัยศาสดาโมเสส)	θααρυυν	قارون	N	MJ431	ชื่อคน (มหาเศรษฐีถูกสาบแช่งให้ธรณีสูบในสมัยศาสดาโมเสส)
28	κ□λαφ□/	N	R	ที่สาธารณะ	Ξαλαα/ιθ	خلائق	N	MW252	ที่สาธารณะ
29	κυβο	N	PT72	สุสาน	θυβυυρ	قبور	N	MW710	สุสาน
30	κ↔ρ□//E	N	PT55	อัลกุรอาน	/αλθυρ/ααν	القرآن	N	MW722	อัลกุรอาน
31	/ιβ↔ρ□ηεN	N	PT638	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/ιβραηιιμ	إبراهيم	N	MJ2	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
32	/ιβ↔λεη ηιβ↔λεη	N	PT639	ตัวมารที่อยู่ในจำพวกผีหรือซาตาน	/ιβλιισ	إبليس	N	MW3	หัวหน้าซาตาน
33	/ιμE) το/ /ιμE	N	PT56	ผู้นำในการละหมาด	/ιμααμ	إمام		MW27	ผู้นำด้านศาสนาซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำในการละหมาดด้วย
34	/ιν|ε	N	PT632	คัมภีร์ไบเบิ้ล	/ιν|ιιλ	إنجيل	N	MW29	คัมภีร์ไบเบิ้ล
35	/ι)σα /E)σ□	N	PT634	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√ιισα	عيسى	N	MJ620	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
36	/ισαη□/ /ισ□η□/ σ□η□/	N	PT635	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/ισ□ααθ	إسحاق	N	MJ44	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
37	/ισ↔μα/E) μα//E)	N	PT636	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/ισμαα/ιιλ	إسماعيل	N	MJ47	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
38	/ισ↔λE	N	PT636	อิสลาม	/ισλααμ	إسلام	N	MW446	อิสลาม
39	/Eσ□η	N	PT652	ชื่อสำหรับคนผู้หญิง	√αα/ιΣαη	عائشة	N	MJ363	ชื่อภารยาท่านหนึ่งของท่านศาสดามูฮัมมัด
40	/α)βδι ηαμ□ /α)βδι	N	PT606	ทาส, บ่าว	√αβδιφ	عبدي	N	MW579	ทาส, บ่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

41	/αβυβακα	N	PT620	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/αβυβακρ	أبو بكر	N	MJ17	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย, ชื่อคอลีฟะฮฺองค์ที่ 1 ซึ่งเป็นทั้งสาวกและพ่อตาของท่านศาสดามูฮัมมัด
42	/αδE	N	PT613	อาดัม (ชื่อคนผู้ชาย)	/ααδαμ	آدم	N	MW10	อาดัม (ชื่อคนผู้ชาย)
43	/ασE	N	PT614	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	□ασαν	حسن	N	MJ220	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
44	/αζι/	N	PT632	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√αβδυλ√αζιιζ	عبد العزيز	N	MJ366	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
45	/αηαμα/	N	PT605	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/α□μαδ	أحمد	N	MJ152	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
46	/αρα/	N	PT626	อาหรับ	√αραβ	عرب	N	MW591	อาหรับ
47	/αρ↔να/	N	PT626	กระต่าย	√αρναβ	أرنب	N	MW15	กระต่าย
48	/αρ↔ω□η	N	PT626	วิญญาณ (ในความหมายที่เกี่ยวกับการทำบุญอุทิศส่วนกุศล)	/αρωαα□	أرواح	N	MW380	วิญญาณ
49	/αλμαρηοN	N	R	ผู้ที่ได้รับความเมตตาจากพระเจ้า (ผู้ที่ตายแล้ว)	/αλμαρ□υυμ	المرحوم	N	MW335	ผู้ที่ได้รับความเมตตาจากพระเจ้า (ผู้ที่ตายแล้ว)
50	/αλλ□η	N	PT606	อัลลอฮฺ	/αλ⊃αη	الله	N	MW25	อัลลอฮฺ
51	/αλεN /□⊗E /αλεN	N	PT629	ผู้มีความรู้, เป็นนักปราชญ์ เชี่ยวชาญ (โดยปกติแล้วหมายถึงศาสนา)	√ααλιμ	عالم	N	MW624	ผู้มีความรู้, เป็นนักปราชญ์ เชี่ยวชาญ
52	/αλE	N	R	โลก	√ααλαμ	عالم	N	MW624	โลก
53	/αφυ/	N	PT625	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม	/αφφυυβ	أيوب	N	MJ97	ชื่อศาสดาท่านหนึ่งในศาสนาอิสลาม
54	/υμα	N	PT647	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√υμαρ	عمر	N	MJ379	ชื่อคอลีฟะฮฺองค์ที่ 2 ซึ่งเป็นทั้งสาวกและพ่อตาของท่านศาสดามูฮัมมัด
55	/υμα/	N	PT647	ผู้เลื่อมใสและเชื่อถือในพระบรมศาสดา, สาวก, ประชาชาติ	/υμμαη	أمة	N	MW27	ผู้เลื่อมใสและเชื่อถือในพระบรมศาสดา, สาวก, ประชาชาติ
56	μμ↔κ□η	N	PT487	นครเมกกะ	μακκαη	مكة	N	MJ544	นครเมกกะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

57	μιβα	N	R	แท่นสำหรับอิหม่ามหรือคอเต็บยืนปาฏากฐาก่อนละหมาดวันศุกร์ในมัสยิด	μιμβαρ	منبر	N	MW897	แท่นสำหรับอิหม่ามคอเต็บยืนปาฏากฐาก่อนละหมาดวันศุกร์ในมัสยิด
58	μΕδΕ	N	R	สนาม	μαιδααν	ميدان	N	MW893	สนาม
59	μΕηρ□/	N	R	ที่สำหรับอีหม่ามยืนนำละหมาดในมัสยิด	μι□ραaβ	محراب	N	MW164	ที่สำหรับอีหม่ามยืนนำละหมาดในมัสยิด
60	μασ↔φε/ σσ↔|ε/ σ↔μ↔|ε/	N	PT493	มัสยิด	μασ|ιδ	مسجد	N	MW416	มัสยิด
61	μακ↔λο/ μακη↔λο/	N	PT492	สรรพสิ่งทั้งปวงที่พระเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้น	μαΞλυυθ	مخلوق	N	MW	สรรพสิ่งทั้งปวงที่พระเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้น
62	μα|↔λεη μ↔|↔λεη	N	PT495	หอประชุม, ที่ประชุม, สำนักงาน	μα|λισ	مجلس	N	MW130	หอประชุม, ที่ประชุม, สำนักงาน
63	μακΕ	N	R	สุสาน, ที่พำนัก	μαθααμ	مقام	N	MW768	สถานที่ยืน, ที่พำนัก, สุสาน
64	μακ↔τα/	N	R	สำนักงาน, วิทยาลัยครู	μακταβ	مكتب	N	MW775	สำนักงาน, วิทยาลัยครู
65	μαυ/	N	PT500	มัจจุราช	μαυτ	موت	N	MW891	ความตาย
66	μ↔να⊗□ τιφΕ μ↔να⊗□	N	R	หออาซาน	μιναaραη	منارة	N	MW962	หออาซาน, หอคอย
67	μαφα)/	N	PT498	ศพ	μαφφιτ	ميت	N	MW891	ศพ
68	μ□//αλαη	N	PT527	เรียกคนที่มาเข้าอิสลามว่า “เมาะอาละฮ์”	μυ/αλλαφ	مؤلف	N	MW24	คนที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม
69	μυηαμμαδ μα/ ηαμα/	N	PT526	ชื่อท่านศาสดามูฮัมมัด, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	μυ□αμμαδ	محمد	N	MJ522	ชื่อท่านศาสดามูฮัมมัด, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
70	μυσ↔ταυτεν	N	R	ผู้ที่พำนักอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งเป็นประจำ	μυσταυτ≥ιν	مستوطن	N	MW1042	ผู้ที่พำนักอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งเป็นประจำ
71	μυσ↔λιμ	N	PT523	คนมุสลิม	μυσλιμ	مسلم	N	MW446	คนมุสลิม
72	μ↔σε	N	PT510	ประเทศอียิปต์	μισ≥ρ	مصر	N	MJ534	ประเทศอียิปต์
73	μ↔λΕκα/ μαλα/ικαη	N	PT522	ทูตสวรรค์หรือเทวทูต	μαλαα/ικαη	ملائكة	N	MW886	ทูตสวรรค์หรือเทวทูต
74	ναβι	N	PT344	ศาสดาศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	ναβιφ	نبي	N	MW899	ศาสดาศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

75	νασ↔ρ□νι νασ↔⊗□νι	N	PT244	ชาวคริสเตียน	νασ≥ραανιφ	نصراني	N	MW446	ชาวคริสเตียน
76	νυη	N	PT348	ชื่อศาสดาองค์หนึ่งของศาสนาอิสลาม	νυυ□	نوح	N	MW579	ชื่อศาสดาองค์หนึ่งของศาสนาอิสลาม
77	σιτι	N	PT176	คำที่หลานใช้เรียกยายหรือย่า	σιτι	سيتي	N	MW461	คำที่หลานใช้เรียกยายหรือย่า
78	σιτι	N	PT176	คำนำหน้าชื่อผู้หญิง	σαφφιδατι	سيدتي	N	MW461	คำนำหน้าชื่อผู้หญิง
79	σΕτΕ	N	PT222	ซาตาน	Σαιτ≥ααν	شيطان	N	MW483	ซาตาน
80	σΕη ηα|ι το/ σΕη	N	PT224	ผู้จัดการเกี่ยวกับการเดินทาง หรือนำทางไปทำพิธีหัจญ์ที่นครเมกกะ	ΣαιΞυλ□α|	شيخ الحج	P	MW502	ผู้จัดการเกี่ยวกับการเดินทาง หรือนำทางไปทำพิธีหัจญ์ที่นครเมกกะ
81	σαε/	N	PT170	ใช้นำหน้าชื่อผู้มีเชื้อสายมาจากท่านศาสดามูฮัมหมัด	σαφφιδ	سيد	N	MW461	ใช้นำหน้าชื่อผู้มีเชื้อสายมาจากท่านศาสดามูฮัมหมัด
82	σ□βα/	N	PT160	สาวก, สหาย, เพื่อน	σ≥α□ααβαη	صحابة	N	MW507	สาวก, สหาย, เพื่อน
83	σ□η□/	N	PT161	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	/ισ□ααθ	اسحاق	N	MJ44	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย (ยิสชัค)
84	σ□λΕη	N	PT161	คนทำดีละเว้นความชั่ว, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	σ≥ααλι□	صالح	N	MW520	คนทำดีละเว้นความชั่ว, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
85	συτοη	N	PT216	ดาดฟ้าของตึก	συτ≥□	سطح	N	MW429	ดาดฟ้าของตึก
86	σ↔λ↔|ι σαλ↔|ι	N	PT210	หิมะ	Ταλ|	ثلج	N	MW99	หิมะ, น้ำแข็ง
87	σ↔μΕ	N	R	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√υΤμααν	عثمان	N	MJ371	ชื่อคอลีฟะห์องค์ที่สามซึ่งเป็นทั้งสาวกและบุตรเขยของท่านศาสดามูฮัมมัด
88	ζακαριφα |ακαριφα φακαριφα κ□φα	N	PT602	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	ζακαριφφα	زكريا	N	MJ279	ชื่อศาสดาองค์หนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
89	ζαμ↔ζΕ	N	PT601	น้ำซัมซัมจากบ่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่นครเมกกะ	ζαμζαμ	زمزم	N	MW400	น้ำซัมซัมจากบ่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่นครเมกกะ
90	ζαιτοΝ	N	PT602	ชื่อคนผู้หญิง	ζαιτυυν	زيتون	N	MW408	ชื่อคนผู้หญิง
91	ηαβ↔σι	N	PT661	ชาวเอธิโอเปีย	□αβαΣιφ	حبشي	N	MW152	ชาวเอธิโอเปีย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

92	ηα|ι το/ ηα|ι	N	PT657	ใช้นำหน้าชื่อผู้ที่ได้ทำพิธีหัจญ์มาแล้ว หรือ ผู้ที่กำลังทำพิธีหัจญ์	□αα|	حاج	N	MW156	ผู้ที่กำลังทำพิธีหัจญ์ หรือผู้ที่ได้ทำพิธีหัจญ์มาแล้ว
93	ηαναπι	N	PT660	เป็นชื่อของหนึ่งในสี่นิกายที่เป็นที่ยอมรับในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	□αναφιφ	حنفي	N	MW203	เป็นชื่อของหนึ่งในสี่นิกายที่เป็นที่ยอมรับในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
94	ηασE	N	PT657	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	□ασαν	حسن	N	MJ220	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
95	ηαω□	N	PT667	ชื่อสำหรับคนผู้หญิง (อิฟ)	□αωωα/	حواء	N	MJ226	ชื่อสำหรับคนผู้หญิง (อิฟ)
96	ρ□ηανι	N	PT532	ชื่อสำหรับคนผู้หญิง	ρυ□ααανι	روحاني	N	MW380	ชื่อสำหรับคนผู้หญิง
97	ρ□σο	N	PT531	ศาสดาของศาสนาอิสลาม	ρασυυλ	رسول	N	MW344	ศาสดาของศาสนาอิสลาม
98	ωαδι	N	R	โอเอซิส	ωααδι	وادي	N	MW1022	โอเอซิส
99	ω□καη	N	PT596	ศาลา	ωαθαφ	وقف	N	MW1051	การหยุด
100	ω□ηα/	N	PT597	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	√αβδυλωαηηααβ	عبد الوهاب	N	MJ369	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
101	ω□λι το/ ω□λι	N	R	คนที่พระเจ้ารัก	ωαλιφ	ولي	N	MW1058	คนที่พระเจ้ารัก
102	φατεN /αν□/ φατεN	N	PT530	เด็กกำพร้า	φατιιμ	يتيم	N	MW1063	เด็กกำพร้า
103	φαηφα φφα φαηφ□ φαφ□	N	PT529	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	φα□φα	يحيى	N	MJ624	ชื่อศาสดาองค์หนึ่งในศาสนาอิสลาม, ชื่อสำหรับคนผู้ชาย
104	φυσοη	N	R	ชื่อสำหรับคนผู้ชาย	φυυσυφ	يوسف	N	MJ624	ชื่อท่านศาสดาองค์หนึ่งในศาสนาอิสลาม
105	φαηυδι	N	PT531	คนยิว	φαηυυδιφ	يهودي	N	MW999	คนยิว

3. หมวดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และศาสนบัญญัติของศาสนาอิสลาม (103 คำ)

1	παρ↔δυ π↔ρ↔δυ	N	PT450	การปฏิบัติศาสนกิจภาคบังคับ	φαρδ≥	فرض	N	MW683	การปฏิบัติศาสนกิจภาคบังคับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	πα⊗↔δυ π↔⊗↔δυ								
2	π↔τ↔⊗□η ττ↔⊗□η	N	PT285 PT463	การบริจากแป้งหรือข้าวสารเฉพาะแต่ละบุคคลให้แก่ผู้ยากไร้ในวันออกจากการบวชเดือนรอมฎอน	φιτραη	فطرة	N	MW694	การบริจากแป้งหรือข้าวสารเฉพาะแต่ละบุคคลให้แก่ผู้ยากไร้ในวันออกจากการบวชเดือนรอมฎอน
3	βατα	N	PT365	การเปฏิบัติศาสนกิจเป็นโมฆะ	βατ≥αλ	بطل	A	MW61	เป็นโมฆะ
4	βαλε	V	PT372	มีอายุบรรลุนิติภาวะตามศาสนาอิสลาม	βααλι®	بالغ	N	MW69	ผู้ที่มีอายุบรรลุนิติภาวะตามศาสนาอิสลาม
5	βαλ□	N	PT371	ภัย (เป็นการลงโทษหรือการทดสอบจากพระเจ้า)	βαλαα/	بلاء	N	MW71	ภัย (เป็นการลงโทษหรือการทดสอบจากพระเจ้า)
6	β↔⊗ιμΕ	V	PT43	การละหมาดโดยมีโต๊ะอีหม่ามเป็นผู้นำ	/ιμααμ	إمام	N	MW27	ผู้นำด้านศาสนาซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำในการละหมาดด้วย
7	β↔⊗ιμΕ	N	PT43	มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในพระเจ้า	/ιιμααν	ايمان	N	MW28	การศรัทธาต่อพระเจ้า
8	β↔δ↔/□)η	N	R	การทำอุตริในทางศาสนา	βιδ√αη	بدعة	N	MW43	การทำอุตริในทางศาสนา
9	β↔ρ↔κα/	N	PT408	พรพิเศษจากพระเจ้าที่เราขอ, ศิริมงคล	βαρακαη	بركة	N	MW52	พรพิเศษจากพระเจ้าที่เราขอ, ศิริมงคล
10	β↔συνα/ σσυνα/	V	PT389	ทำพิธีเข้าสุหนัต (ตัดปลายเปลือกอวัยวะสืบพันธุ์ชาย)ตามหลักศาสนาอิสลาม	συνναη	سنة	N	MW456	การปฏิบัติตามเยี่ยงอย่างของท่านศาสดา
11	β↔ζικε ζζικε ζικε	V	PT602	กล่าวนามสรรเสริญพระเจ้า	Δικρ	ذكر	N	MW313	การกล่าวนามสรรเสริญพระเจ้า
12	ταβ↔λε	N	R	การเผยแผ่ศาสนาอิสลาม	ταβλιι®	تبليغ	N	MW69	การเผยแผ่ศาสนาอิสลาม
13	τακ↔δε τ↔κ↔δε	N	PT290	สิ่งที่เป็นไปตามที่พระเจ้าลิขิต	ταθδιιρ	تقدير	N	MW718	ลิขิตของพระเจ้า, การสมมุติ
14	τακ↔λι/	N	R	การปฏิบัติตามในทางศาสนา	ταθλιιδ	تقليد	N	MW754	การปฏิบัติตามในทางศาสนา การเลียนแบบ
15	τακ↔ωα	N	R	การยำเกรงต่อพระเจ้า	ταθωα	تقوى	N	MW1052	การยำเกรงต่อพระเจ้า
16	ταηα|υ/	N	R	การละหมาดในยามค่ำคืน	ταηα||υδ	تهجد	N	MW972	การละหมาดในยามค่ำคืน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17	ταηαμιδ	V	R	การกล่าวสรรเสริญพระเจ้า	τα□μιιδ	تحميد	N	MW196	การกล่าวสรรเสริญพระเจ้า
18	ταηαλε	V	R	การกล่าวสดุดีพระเจ้า	ταηλιιλ	تهليل	N	MW992	การกล่าวสดุดีพระเจ้า
19	τασ↔βΕη	V	PT292	กล่าวสรรเสริญพระเจ้า	τασβιι□	تسبيح	N	MW412	การกล่าวสรรเสริญพระเจ้า
20	τασαυη	N	R	ซูฟี การปฏิบัติตนแบบซูฟี	τασ≥αωωυφ	تصوف	N	MW529	ซูฟี การปฏิบัติตนแบบซูฟี
21	τ□κα	V	PT287	ยอมเสี่ยง	ταωακκαλ	توكل	N	MW1054	การมอบหมายต่อพระเจ้า
22	ταυηε/	N	PT331	เอกภาพแห่งพระผู้เป็นเจ้า	ταυ□ιιδ	توحيد	N	MW1016	การเชื่อถือในเอกภาพของพระเจ้า
23	ταωακα	V	R	มอบหมายต่อพระเจ้า	ταωακκαλ	توكل	N	MW1054	การมอบหมายต่อพระเจ้า
24	ταλ□/	V	PT299	ลักษณะนามแห่งการหย่าร้างของสามีภรรยา (มีสามขั้น)	τ√αλθαη	طلقة	N	MW563	ลักษณะนามแห่งการหย่าร้างของสามีภรรยา (มีสามขั้น)
25	τ□βα/	V	PT287	ขออภัยต่อพระเจ้า, สาบาน	ταυβαη	توبة	N	MW90	การขออภัยต่อพระเจ้า
26	τ□ωαη	V	R	การเดินเวียนรอบหินดำกะบะฮฺ	τ≥αωααφ	طواف	N	MW571	การเดินเวียนรอบหินดำกะบะฮฺ
27	τ↔ραωΕη τ↔⊗αωΕη	A	R	การละหมาดในค่ำคืนเดือนแห่งการถือศีลอด	ταραααωιι□	تراويح	N	MW380	การละหมาดในค่ำคืนเดือนแห่งการถือศีลอด
28	τ↔λ↔κεΝ	N	R	การสอนให้คนที่กำลังจะสิ้นลมหายใจให้กล่าวคำปฏิญานตน	ταλθιιν	تلقين	N	MW835	การสอนให้คนที่กำลังจะสิ้นลมหายใจให้กล่าวคำปฏิญานตน
29	δΕ	N	PT280	ค่าปรับ, ค่าชดใช้ (ใช้ในทางศาสนา)	δαμ	دم	N	MW297	ค่าปรับ, ค่าชดใช้ (ใช้ในทางศาสนา)
30	δα/ωαη	N/V	R	เชิญชวนเพื่อทำความดีละเว้นความชั่ว	δα√ωαη	دعوة	N	MW286	การเชิญชวนเพื่อทำความดีละเว้นความชั่ว, การเชิญชวน
31	δ□/□) δδ□/□) β↔δ□//□)	V	PT259	ภาวนาหรือวิงวอนรพระเจ้า	δυ√αα/	دعاء	N	MW287	ภาวนาหรือวิงวอนรพระเจ้า
32	κιλαη	V	R	ขัดแย้งในด้านศาสนบัญญัติ	Ξιλααφ	خلاف	N	MW251	ความขัดแย้ง
33	κιφαη	V	PT36	เลี่ยง,หาทางออก	θιφαασ	قياس	N	MW770	เทียบเคียง
34	κΕρα/ κΕρ□/	N	PT80	กุศล	Ξαιραατ	خيرات	N	MW264	กุศล
35	καπιφα/	N	PT25	วิธีปฏิบัติ (ในทางศาสนาอิสลาม)	καιφιφφαη	كيفية	N	MW807	วิธีปฏิบัติ (ในทางศาสนาอิสลาม)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

36	καπε καπηε	A	PT25	นอกรีต, ตกไปจากศาสนาอิสลาม	κααφιρ	كافر	N	MW792	นอกรีต, ตกไปจากศาสนาอิสลาม
37	κ□βο	V	R	พระเจ้ารับพรที่เราขอ	θαβυυλ	قبول	N	MW713	พระเจ้ารับพรที่เราขอ
38	κ□δα	N	PT9	ความเป็นไปของสรรพสิ่งที่พระเจ้าทรงลิขิต	/αλθαδαρ	القدر	N	MW817	ความเป็นไปของสรรพสิ่งที่พระเจ้าทรงลิขิต
39	κ□δ□	V	PT9	การปฏิบัติศาสนกิจเพื่อชดเชยการกระทำภาคบังคับที่เราไม่ทำในเวลาที่กำหนดไว้	θαδ≥αα/	قضاء	N	MW743	การปฏิบัติศาสนกิจเพื่อชดเชยการกระทำภาคบังคับที่เราไม่ทำในเวลาที่กำหนดไว้
40	κ□μα/	V	PT12	ลุกขึ้นยืน, ยืนขึ้น (เพื่อทำการละหมาด)	/ιθααμαη	إقامة	N	MW767	การลุกขึ้นยืน,(เพื่อทำการละหมาด)
41	κ□σ□)/	V	PT7	การปฏิบัติศาสนกิจด้วยศรัทธาและนอบน้อมต่อพระเจ้า	ΞυΣυυ√	خشوع	N	MW235	การปฏิบัติศาสนกิจด้วยศรัทธาและนอบน้อมต่อพระเจ้า
42	κυπο	A	PT72	นอกรีต	κυφρ	كفر	N	MW791	การประพฤตินอกรีต
43	κυδ↔ρα/	N	R	การทรงพลังและอำนาจของพระเจ้า	θυδραη	قدرة	N	MW718	พลัง, อำนาจ, ความสามารถ
44	κ↔τ↔β□η ττ↔β□η	N	PT45	บทบรรยายธรรมในพิธีละหมาดวันศุกร์	Ξυτ≥βαη	خطبة	N	MW243	บทบรรยายธรรมในพิธีละหมาดวันศุกร์, การปราศรัย, การให้โอวาท
45	κ↔⊗Εμα/ κΕμα/	N	PT61	วันแห่งการเริ่มต้นของภพใหม่ (หลังจากโลกพินาศลง)	θιφααμαη	قيامة	N	MW768	วันแห่งการเริ่มต้นของภพใหม่ (หลังจากโลกพินาศลง)
46	κ↔⊗αμα/	N	PT57	ศักดิ์สิทธิ์	καραααμαη	كرامة	N	MW784	ศักดิ์สิทธิ์
47	γ↔ρ↔βΕ γ↔⊗↔βΕ	V	PT103	การฆ่าวัวหรือแพะเพื่อเอาเนื้อแจกจ่ายผู้คนในวันตรุษ ซึ่งตรงกับวันทำพิธีหัจญ์ที่นครเมกกะ	θυρβααν	قربان	N	MW723	การฆ่าวัวหรือแพะเพื่อเอาเนื้อแจกจ่ายผู้คนในวันตรุษ ซึ่งตรงกับวันทำพิธีหัจญ์ที่นครเมกกะ
48	/ιβαδα/	N	PT638	ศาสนกิจ	√ιβααδαη	عبادة	N	MW579	ศาสนกิจ
49	/ι|↔μ□)/	N	PT637	ข้อตกลงร่วมกัน (มติของปราชญ์อิสลามซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานที่ปฏิเสธไม่ได้อย่างเด็ดขาด)	/ι|μαα√	إجماع	N	MW135	ข้อตกลงร่วมกัน (มติของปราชญ์อิสลามซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานที่ปฏิเสธไม่ได้อย่างเด็ดขาด)
50	/ιμΕ)	N	R	ความศรัทธาต่อพระเจ้า	/ιιμααν	إيمان	N	MW28	ความศรัทธาต่อพระเจ้า
51	/ιστι⊗↔πα	V	R	ขออภัยโทษจากพระเจ้า	/ιστι®φααρ	استغفار	N	MW656	การขออภัยโทษจากพระเจ้า

52	/ι)σ□ /E)σ□	N	PT635	เวลาละหมาดตอนกลางคืน	√ιΣαα/	عشاء	N	MW603	เวลาละหมาดตอนกลางคืน
53	/E)δ□η	N	R	ระยะเวลาระหว่างที่หญิงเริ่มหย่ากับสามีถึงเวลาที่อนุมัติให้สมรสใหม่ (สามเดือน)	√ιδδαη	عدة	N	MW587	ระยะเวลาระหว่างที่หญิงเริ่มหย่ากับสามีถึงเวลาที่อนุมัติให้สมรสใหม่ (สามเดือน)
54	/E)/τικ□/ /ιτ↔κα/	V	PT654	ศรัทธาในพระเจ้า	/ι√τιθααδ	اعتقاد	N	MW614	ศรัทธาในพระเจ้า
55	/α|α /αζα	N	PT614	เวลาตายที่พระเจ้าลิขิตไว้	/α|αλ	أجل	N	MW7	เวลาตายที่พระเจ้าลิขิตไว้
56	/ακΕδ□η	N	R	หลักการศรัทธาทางศาสนา	√αθιιδαη	عقيدة	N	MW614	หลักการศรัทธาทางศาสนา
57	/ακε βαλε	N	PT608	บรรลุนิติภาวะตามข้อกำหนดของศาสนาอิสลาม	√ααθιλ	عاقل	N	MW617	คนที่บรรลุนิติภาวะตามข้อกำหนดของศาสนาอิสลาม
58	/ακερα/ /ακΕρα/ /ακηερα/ /ακηΕρα/	N	PT608	ภพหน้า	/ααΞιραη	آخرة	N	MW9	ภพหน้า
59	/αμα) /αμα)λλΕ	N	PT624	การปฏิบัติศาสนกิจ	√αμαλ	عمل	N	MW628	การปฏิบัติศาสนกิจ
60	/ασα ηασα	N	PT657 PT612	เวลาละหมาด (ตั้งแต่บ่ายสามโมงครึ่งจนถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดิน)	√ασ≥ρ	عصر	N	MW604	เวลาละหมาด (ตั้งแต่บ่ายสามโมงครึ่งจนถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดิน)
61	/αραη	N	R	บัลลังก์ของพระเจ้า	√αρΣ	عرش	N	MW593	บัลลังก์ของพระเจ้า
62	/υμ↔ρ□η	N	PT647	พิธีเยี่ยมคารวะหินดำกะบะฮฺ	√υμραη	عمرة	N	MW627	พิธีเยี่ยมคารวะหินดำกะบะฮฺ
63	μΕ)/ρ□/ /ισρ□/μΕ)/ρ□/	N	R	การขึ้นบนชั้นฟ้าของท่านศาสดาเพื่อรับการบัญชาเกี่ยวกับการละหมาดจากพระเจ้า	μι√ραα|	معراج	N	MW592	การขึ้นบนชั้นฟ้าของท่านศาสดาเพื่อรับการบัญชาเกี่ยวกับการละหมาดจากพระเจ้า
64	μα⊗↔ρε/ μ↔N□ρε/ NN□ρε/ ββ↔γα⊗ε/ γγα⊗ε/	N	PT499	เวลาละหมาดหลังตะวันตกดิน	μα®ριβ	مغرب	N	MW647	เวลาละหมาดหลังตะวันตกดิน, ทิศตะวันตก
65	μα/μυN	N	PT497	ผู้ตาม (ในเวลาละหมาด)	μα√μυυμ	مأموم	N	MW27	ผู้ตาม (ในเวลาละหมาด)

66	μακ↔βο	A	PT492	รับหรืออนุมัติ (หมายถึงคำขอที่พระเจ้ายอมรับหรืออนุมัติให้)	μαθβυυλ	مقبول	N	MW712	รับหรืออนุมัติ (หมายถึงคำขอที่พระเจ้ายอมรับหรืออนุมัติให้)
67	μακ↔ροη μακ↔⊗οη	A	PT492	สิ่งที่ควรละเว้น	μακρυυη	مكروه	N	MW785	สิ่งที่ควรละเว้น
68	μαζαηα/	N	PT500	นิกายในศาสนา	μαΔηαβ	مذهب	N	MW317	นิกาย, สำนักคิด, ลัทธิ
69	μ□)/ταμα/	V	PT527	เป็นที่ยอมรับเชื่อถือ (ใช้ในทางศาสนาเกี่ยวกับบทความที่อธิบายถึงปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง)	μυ√ταμαδ	معتمد	N	MW626	เป็นที่ยอมรับเชื่อถือ
70	μ□)/|ιζα/	N	PT527	บุญญาภินิหารที่พระเจ้าประทานให้แก่ศาสดาทุกพระองค์อันเป็นสัญญลักษณ์แห่งการเป็นผู้นำศาสนา	μα√|ιζαη	معجزة	N	MW585	บุญญาภินิหารที่พระเจ้าประทานให้แก่ศาสดาทุกพระองค์อันเป็นสัญญลักษณ์แห่งการเป็นผู้นำศาสนา
71	μυνα|α/	V	R	กราบและขอพรต่อพระเจ้า	μυναα|ααη	مناجاة	N	MW905	การกราบและขอพรต่อพระเจ้า
72	μυρ↔τα/	V	R	ออกนอกศาสนาอิสลาม	μυρταδ	مرتد	N	MW338	คนที่ออกนอกศาสนาอิสลาม
73	νE)/μα/	N	PT350	ความสุขสบายที่พระเจ้าประทานให้	νι√μαη	نعمة	N	MW935	ความสุขสบายที่พระเจ้าประทานให้
74	σαηδαη σαηαδαη	N	PT163	การปฏิญาณว่าไม่มีพราะเจ้าอื่นได้นอกจากอัลลอฮฺและมูฮัมมัดเป็นศาสทูตของพระองค์	Σαηααδαη	شهادة	N	MW497	การปฏิญาณว่าไม่มีพราะเจ้าอื่นได้นอกจากอัลลอฮฺและมูฮัมมัดเป็นศาสทูตของพระองค์
75	σαρι/α)/	N	R	บัญญัติศาสนา	Σαριι√αη	شريعة	N	MW479	บัญญัติศาสนา
76	σαρα/	N	PT171	กฎ, ข้อแม้, เงื่อนไข	Σαρτ≥	شرط	N	MW479	กฎ, ข้อแม้, เงื่อนไข
77	σαρ□)/	N	PT171	บัญญัติศาสนา	Σαρ√	شرع	N	MW479	บัญญัติศาสนา
78	σ□η	V	PT159	ถูกต้อง(ตามหลักศาสนา)	σ≥α□	صح	V	MW507	ถูกต้อง
79	συβαηα/	N	R	ความคลุมเครือ(ด้านศาสนาหมายถึงไม่ชัดเจนว่าสิ่งนั้นเป็นที่อนุมัติหรือไม่)	Συβηαη	شبهة	N	MW471	ความคลุมเคลือ(ด้านศาสนาหมายถึงไม่ชัดเจนว่าสิ่งนั้นเป็นที่อนุมัติหรือไม่)
80	συβοη	N	PT217	เวลาละหมาดในตอนเช้ามืด	σ≥υβ□	صبح	N	MW505	เวลาละหมาดในตอนเช้ามืด
81	συ|υ/	V	PT215	ก้มกราบ (เป็นท่าหนึ่งของการละหมาด)	συ|υυδ	سجود	N	MW416	ก้มกราบ (เป็นท่าหนึ่งของการละหมาด)
82	συνα/	N	PT217	การปฏิบัติศาสนกิจภาคสนับสนุน	συνναη	سنة	N	MW456	การปฏิบัติศาสนกิจภาคสนับสนุน

83	συν□)η	N	R	แนวทางของท่านศาสดา	συνναη	سنة	N	MW456	แนวทางของท่านศาสดา
84	σ↔πα/α)/	N	R	ความช่วยเหลือของท่านศาสดาในวันปรโลก	Σαφαα/αη	شفاعة	N	MW487	ความช่วยเหลือของท่านศาสดาในวันปรโลก
85	ζακα/	N	PT602	ทานบริจาคที่ศาสนาบัญญัติให้ชาวมุสลิมจ่ายตามที่กำหนดไว้	ζακααη	زكاة	N	MW396	ทานบริจาคที่ศาสนาบัญญัติให้ชาวมุสลิมจ่ายตามที่กำหนดไว้
86	ζ□ηο λ□ηο	N	R	เวลาละหมาดหลังเที่ยงวัน เที่ยงวัน, เวลาหลังเที่ยงวัน	Δ≥υηρ	ظهر	N	MW578	เวลาละหมาดหลังเที่ยงวัน เที่ยงวัน, เวลาหลังเที่ยงวัน
87	⊗□/ε/	A	PT537	สิ่งที่อยู่นอกเหนือสายตา เช่น สวรรค์ นรก	®αιβ	غيب	N	MW667	สิ่งที่อยู่นอกเหนือสายตา
88	ηιδαφα/	N	R	ทางนำ (guidance) ของพระเจ้า	ηιδααφαη	هداية	N	MW978	ทางนำ (guidance) ของพระเจ้า
89	ηαδεη	N	PT659	วจนะของพระบรมศาสดามูฮัมมัด	□αδιιT	حديث	N	MW160	วจนะของพระบรมศาสดามูฮัมมัด
90	ηα|ι /α|ι	V	PT657	พิธีหัจญ์	□α||	حج	V	MW156	พิธีหัจญ์
91	ηαλα /αλα	N	PT665	สิ่งที่ศาสนาอิสลามอนุมัติ, ให้อภัย	□αλααλ	حلال	N	MW195	สิ่งที่ศาสนาอิสลามอนุมัติ
92	ηαρE	N	PT663	ข้อห้ามหรือต้องห้ามตามหลักศาสนา	□αραα μ	حرام	N	MW169	ข้อห้ามหรือต้องห้ามตามหลักศาสนา
93	ηυκοN	N	PT672	กฎ, กฎหมาย, หลักของศาสนา	□υκυυμ	حكوم	N	MW190	กฎ, กฎหมาย, หลักของศาสนา
		V	R	พิพากษา, ตัดสินตามกฎหมาย, ลงโทษตามกฎหมาย					
94	ρ□ημα/	N	PT534	สรรพสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่พระเจ้าประทานมาให้แก่เรา, สวัสดิมงคล	ρα□μαη	رحمة	N	MW335	สรรพสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่พระเจ้าประทานมาให้แก่เรา, สวัสดิมงคล
95	ρ□κ□)/	V	PT531	ก้มตัวให้มือถึงหัวเข่า (เป็นท่าหนึ่งของการละหมาด)	ρυκυυ√	ركوع	N	MW370	การก้มตัวให้มือถึงหัวเข่า (เป็นท่าหนึ่งของการละหมาด)
96	ρ□ζ↔κι ρ↔ζ↔κι	N	PT532	ปัจจัยสี่และสิ่งประกอบในการยังชีพที่พระเจ้าประทานมา	ριζθ	رزق	N	MW342	ปัจจัยสี่และสิ่งประกอบในการยังชีพที่พระเจ้าประทานมา
97	ρυκοN ρυκον	N	PT533	ระเบียบวิธีปฏิบัติอันถูกต้องจะหลีกเลี่ยงไม่ได้	ρυκν	ركن	N	MW370	ระเบียบวิธีปฏิบัติอันถูกต้องจะหลีกเลี่ยงไม่ได้
98	λα/να)/	V	PT565	สาป, แช่ง	λα√ναη	لعنة	N	MW829	การสาป, การแช่ง

99	ω□|ι/ ωα|ι/	N	PT596	สิ่งที่ต้องทำในหลักศาสนา, จริง (ใช้ยืนยันความจริงในบทสนทนา)	ωαα|ιβ	واجب	N	MW1012	สิ่งที่ต้องทำ
100	ω□ηι ωαηι	N	PT599	คำสอน คำชี้แนวทางที่อัลลอฮฺประทานลงมาผ่านศาสดาของพระองค์	ωα□φ	وحي	N	MW1019	โองการของพระเจ้า
101	ω□λι	N	PT597	ผู้ปกครองชายซึ่งศาสนาบัญญัติไว้ว่าเป็นผู้มีสิทธิ์ขาดเหนือลูกหลานที่เป็นผู้หญิงเกี่ยวกับการแต่งงานและรับมรดก	ωαλιφ	ولي	N	MW1058	ผู้ปกครองชายซึ่งศาสนาบัญญัติไว้ว่าเป็นผู้มีสิทธิ์ขาดเหนือลูกหลานที่เป็นผู้หญิงเกี่ยวกับการแต่งงานและรับมรดก
102	ωυδυ/	N	R	การทำความสะอาดร่างกายก่อนปฏิบัติละหมาด	ωυδ≥υυ/	وضوء	N	MW1038	การทำความสะอาดร่างกายก่อนปฏิบัติละหมาด
103	ωυ|υ/ /υ|υ/	N	PT643	มี (ใช้ในทางศาสนาหมายถึงการมีอยู่ของพระเจ้า)	ωυ|υυδ	وجود	N	MW1013	การมีอยู่

4. หมวดที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดี (41 คำ)

1	πΕκοη	N	R	วิชาหลักกฎหมายอิสลาม	φιθη	فقه	N	MW697	วิชาหลักกฎหมายอิสลาม
2	πακε το/ πακε	N	R	นักศึกษาศาสนาตามปอเนาะ	φαθιιρ	فقير	N	MW697	คนยากไร้
3	παρ□/ε/	N	R	วิชาว่าด้วยการแบ่งมรดก	φαραα/ιδ≥	فرائض	N	MW683	วิชาว่าด้วยการแบ่งมรดก
4	παλ□/	N	R	วิชาดาราศาสตร์	φαλακ	فلك	N	MW701	วิชาดาราศาสตร์
5	παλασαπ□η	N	PT452	ปรัชญา	φαλσαφαη	فلسفة	N	MW700	ปรัชญา
6	βα/	N	PT359	บท, เรื่อง	βααβ	باب	N	MW75	บท, เรื่อง
7	β↔σα//Ε) β↔σΕ)/Ε)	V	PT391	ร่ายโคลง	Σι√ρ	شعر	N	MW484	โคลง
8	ταπ↔σε	V	PT295	อธิบายอย่างละเอียด, อรรถาธิบายอัลกุรอาน	ταφσιιρ	تفسير	N	MW677	การอธิบายอย่างละเอียด, การอรรถาธิบายอัลกุรอาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9	τα|υωι/	N	R	วิชาที่ว่าด้วยการสอนอ่านอัลกุรอาน	τα|ωιιδ	تجويد	N	MW145	วิชาที่ว่าด้วยการสอนอ่านอัลกุรอาน
10	τα)/ρεη	N	R	คำจำกัดความ	ταvριιφ	تعريف	N	MW595	คำจำกัดความ
11	ταρβιφαη	N	R	การอบรมสั่งสอน, วิชาจริยธรรม	ταρβιφαη	تربية	N	MW326	การอบรมสั่งสอน, วิชาจริยธรรม
12	ταρEη	N	PT297	ประวัติ, วิชาประวัติศาสตร์	ταariιΞ	تاريخ	N	MW13	ประวัติ, วิชาประวัติศาสตร์
13	κκαδE	N	R	บทนำสำหรับการเรียนอัลกุรอาน	μυθαδδαμ	مقدم	N	MW720	บทนำสำหรับการเรียนอัลกุรอาน
14	κιτα/	N	PT35	ตำราศาสนา	κιταaβ	كتاب	N	MW775	หนังสือ, ตำรา
15	κE/δ□η	N	PT81	หลัก, กฎ	θαα√ιδαη	قاعدة	N	MW748	หลัก, กฎ
16	κEσ□η	N	PT78	นวนิยาย, เรื่องราว, ความเป็นมา	θισ≥σ≥αη	قصة	N	MW	นวนิยาย, เรื่องราว, ความเป็นมา
17	κατE	V	PT22	จบจากการเรียนอัลกุรอาน	Ξαταμ	ختم	V	MW218	การทำให้จบลง
18	κ□μυη κ□μ□η	N	PT2	พจนานุกรม	θααμυυσ	قاموس	N	MW758	พจนานุกรม
19	κ□σιδ□η	N	R	บทกลอน	θασ≥ιιδαη	قصيدة	N	MW738	บทกลอน
20	/ιβαρα/	N	PT638	อุปมา, การสั่งสอนด้วยการใช้อุทาหรณ์จากเรื่องที่เล่า	√ιβραη	عبرة	N	MW570	การอุปมา, อุทาหรณ์
21	/ι|αζαη	N	R	ใบประกาศนียบัตร, วุฒิบัตร	/ι|aaζαη	إجازة	N	MW146	ใบประกาศนียบัตร, วุฒิบัตร
22	/ιλ↔μυN	N	PT640	ความรู้, วิชาความรู้	√ιλμ	علم	N	MW624	ความรู้, วิชาความรู้
23	/ιστιλαη	N	R	คำจำกัดความ	/ισ≥τ≥ιλαα□	اصطلاح	N	MW520	คำจำกัดความ
24	/υσ↔τα/	N	R	ครูสอนศาสนา(ชาย)	/υστααζ	أستاذ	N	MW17	ครู, อาจารย์ (ชาย)
25	/υσ↔ταζαη	N	R	ครูสอนศาสนา(หญิง)	/υστααζαη	أستاذة	N	MW17	ครู, อาจารย์ (หญิง)
26	/υλαμ□	N	PT648	นักปราชญ์ทางศาสนาอิสลาม	√υλαμαα/	علماء	N	MW264	ปราชญ์
27	ματε/	N	R	ตรรกะ	μαντ√ιθ	منطق	N	MW631	ตรรกะ
28	ματE	N	R	ตัวบท	ματν	متن	N	MW853	ตัวบท
29	μα)/ριπ□η	N	R	ความรู้	μα√ριφαη	معرفة	N	MW595	ความรู้
30	μυδε	N	R	ครูใหญ่ในโรงเรียนศาสนา	μυδιιρ	مدير	N	MW303	ครูใหญ่ ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

31	μυ⊗ε/ /αν□)/ μυ⊗ε/	N	R	ลูกศิษย์, เด็กนักเรียน	μυριιδ	مريد	N	MW381	ลูกศิษย์, เด็กนักเรียน
32	μυκ□δδιμ□η	N	R	บทนำ	μυθαδδιμαη	مقدمة	N	MW720	บทนำ
33	μυζακαρ□η	V	R	ทบทวนบทเรียน	μυΔαακαραη	مذاكرة	N	MW313	การทบทวนบทเรียน
34	ναη	N	PT343	ตัวบทที่เป็นหลักฐานอ้างอิง (ใช้ในทางศาสนา)	νασ≥	نص	N	MW926	ตัวบทที่เป็นหลักฐานอ้างอิง
35	ναηυN	N	PT347	หลักไวยากรณ์อาหรับ	να□ω	نحو	N	MW908	หลักไวยากรณ์อาหรับ
36	σE//E)	N	PT224	โคลง	Σι√ρ	شعر	N	MW484	โคลง
37	σ□ραη	N	R	วิชาอัขระวิธี	σ≥αρφ	صرف	N	MW513	วิชาอัขระวิธี
38	ηικαφα/	N	PT667	ประวัติ, พงสาวดาร, ตำนาน	□ικααφαη	حكاية	N	MW190	ประวัติ, พงสาวดาร, ตำนาน
39	μ↔Nαπα NNαπα	V	R	ท่องจำ	□ιφΔ√	حفظ	N	MW185	การท่องจำ
40	ηυρυη ηυ⊗υη /υ⊗υη	N	PT674	ตัวอักษร, พยัญชนะ	□υρυυφ	حروف	N	MW167	ตัวอักษร, พยัญชนะ
41	ριωαφα/	N	R	เรื่องราวที่เล่าสู่กันมา	ριωααφαη	رواية	N	MW384	เรื่องราวที่เล่าสู่กันมา, นวนิยาย

5. หมวดที่เกี่ยวกับ วันเดือนปี เวลา และการคำนวณ (38 คำ)

1	βακι	N	PT360	จำนวนที่เหลือ	βααθι	باقي	N	MW66	จำนวนที่เหลือ
2	τακυωιN τακυωεN	N	PT290	ปฏิทิน	ταθωιιμ	تقويم	N	MW768	ปฏิทิน
3	τα⊗↔τε/	N	PT318	การลำดับที่	ταρτιιβ	ترتيب	N	MW326	การลำดับที่
4	δ□ρα/	V	PT262	คูณ	δ≥αραβ	ضرب	N	MW537	คูณ
5	|αδυωα	N	R	ตาราง, กำหนดการ	|αδωαλ	جدول	N	MW111	ตาราง, กำหนดการ

6	|↔μα/α)/ ηα⊗ι |↔μα/α)/	N	PT242	วันศุกร์	/αλ|υμυ√αη	الجمعة	N	MW135	วันศุกร์
7	|↔μ↔λ□η	N	PT242	รวมทั้งหมด	|υμλαη	جملة	N	MW136	รวมทั้งหมด
8	κ□δα	N	PT9	ขนาด, ขอบเขต	θαδρ	قدر	N	MW718	ขนาด, ขอบเขต
9	κ□μιη ηα⊗ι κ□μιη	N	PT12	วันพฤหัสบดี	/αλΞαμιισ	الخميس	N	MW256	วันพฤหัสบดี
10	κ□ρoN	N	R	ศตวรรษ	θαρυυν	قرون	N	MW731	ศตวรรษ
11	/ακε /ακηε	A	PT608	สาย, ล่าช้า, สุดท้าย, ในที่สุด, ถึงจุดจบ, อวสาน	/αΞιιρ	أخير	N	MW9	สาย, ล่าช้า, สุดท้าย, ในที่สุด, ถึงจุดจบ, อวสาน
12	/αζαλλι	N	PT631	แรกเริ่มเดิมที, บรรพกาล, ดึกดำบรรพ์	/αζαλ	أزل	N	MW16	แรกเริ่มเดิมที, บรรพกาล, ดึกดำบรรพ์
13	/αηα/ ηα⊗ι /αηα/	N	PT546	วันอาทิตย์	/αλ/α□αδ	الأحد	N	MW8	วันอาทิตย์
14	/αωα	N	PT631	ต้น, แรก, ก่อน, เดิมที	/αωωαλ	أول	N	MW33	ต้น, แรก, ก่อน, เดิมที
15	/□μ□)	N	PT604	อายุ, ระยะเวลา, กำหนดเวลา, ตั้งแต่	√υμρ	عمر	N	MW627	อายุ
16	/υμυN	N	PT647	คิดรวม, เหมารวม, ตีรวม, โดยทั่วไป, สาธารณะ	√υμυυμ	عموم	N	MW629	คิดรวม, เหมารวม, ตีรวม, โดยทั่วไป, สาธารณะ
17	μυηαρE βυλE μυηαρE	N	R	เดือนแรกของปฏิทินอาหรับ	μυ□αρραμ	محرم	N	MW169	เดือนแรกของปฏิทินอาหรับ
18	μυσ↔N	N	PT523	ฤดู ฤดูกาล เทศกาล	μυυσιμ	موسم	N	MW1032	ฤดู ฤดูกาล เทศกาล
19	σσενα ηα⊗ι σσ↔να	N	R	วันจันทร์	/αλ/ισνιν	الاثنين	N	MW101	วันจันทร์
20	σα/α)/	N	PT176	วินาที, ครู่หนึ่งของเวลา	σαα√αη	ساعة	N	MW463	เวลา
21	σα/βE βυλE σα/βE	N	PT162	เดือนที่ 8 ของปฏิทินอาหรับ	Σα√βααν	شعبان	N	MW483	เดือนที่ 8 ของปฏิทินอาหรับ
22	σα/τυ ηα⊗ι σα/τυ	N	PT162	วันเสาร์	/ασσαβτ	السبت	N	MW412	วันเสาร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

23	σαη	N	PT162	แถว	σ≥αφ	صف	N	MW517	แถว
24	σαωα βυλΕ σαωα	N	PT173	ชื่อเดือนที่ 10 ของปฏิทินอาหรับ	Σαωωααλ	شوال	N	MW501	ชื่อเดือนที่ 10 ของปฏิทินอาหรับ
25	σ□πα βυλΕ σ□πα	N	PT160	ชื่อเดือนที่ 2 ของปฏิทินอาหรับ	σ≥αφαρ	صفر	N	MW516	ชื่อเดือนที่ 2 ของปฏิทินอาหรับ
26	σ↔λασ□ ηα⊗ι σ↔λασ□	N	PT208	วันอังคาร	/αΤΤυλαΤαα/	الثلثاء	N	MW99	วันอังคาร
27	ζαμΕ |αμΕ	N	PT602	สมัย	ζαμααν	زمان	N	MW401	สมัย
28	ζυλκΕ)/δ□η βυλΕ ζυλκΕ)/δ□η	N	R	เดือนที่ 11 ของปฏิทินอาหรับ	ζυλθα√δαη	ذو القعدة	N	748	เดือนที่ 11 ของปฏิทินอาหรับ
29	ζυληι|□η βυλΕ ζυληι|□η	N	R	เดือนที่ 12 ของปฏิทินอาหรับ	ζυλ□ι||αη	ذو الحجة	N	MW157	เดือนที่ 12 ของปฏิทินอาหรับ
30	ρ□βι/υλ/ακηε βυλΕ ρ□βι/υλ/ακηε	N	PT536	เดือนที 4 ของปฏิทินอาหรับ	ραβιι√υλ /ααΞιραη	ربيع الآخرة	N	MW320	เดือนที 4 ของปฏิทินอาหรับ
31	ρ□βι/υλ/αωα	N	PT536	เดือนที 3 ของปฏิทินอาหรับ	ραβιι√υλ /αωωαλ	ربيع الأول	N	MW325	เดือนที 3 ของปฏิทินอาหรับ
32	ηι|↔ρ□η	N	PT668	ศักราชอิสลาม	ηι|ραη	هجرة	N	MW973	ศักราชอิสลาม
33	ηισα/	V	PT668	คำนวณ	□ισααβ	حساب	N	MW171	การคำนวณ
34	ηα/	N	PT655	แค่, ขนาด, ขั้น	□αδ	حد	N	MW160	แค่, ขนาด, ขั้น
35	ρα|α/	N	PT533	เดือนที่ 7 ของปฏิทินอาหรับ	ρα|αβ	رجب	N	MW329	เดือนที่ 7 ของปฏิทินอาหรับ
36	ρ□μαδ□ν ρ□μαδΕ βυλΕ ρ□μαδΕ	N	PT532	เดือนที่ 9 ของปฏิทินอาหรับ ซึ่งเป็นเดือนแห่งการถือศีลอด	ραμαδ≥ααν	رمضان	N	MW373	เดือนที่ 9 ของปฏิทินอาหรับ ซึ่งเป็นเดือนแห่งการถือศีลอด
37	ωακ↔τυ	N	PT598	เวลา, สมัย, คราว, ตอน	ωαθτ	وقت	N	MW1048	เวลา, สมัย
38	⊗αβυ	N	R	วันพุธ	/αλ/αρβι√αα/	الأربعاء	N	MW324	วันพุธ

6. หมวดที่เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ (28 คำ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1	ταη	N	PT288	กะละมัง	τ≥αστ	طست	N	MW557	กะละมัง, โถสำหรับล้างมือ
2	δαωα/ δα/ωα/	N	PT268	หมึก	δαωααη	دواة	N	MW306	ตลับหมึก
3	κΕμ□η κΕ/μ□η	N	PT80	เต็นท์	Ξιιμαη	خيمة	N	MW267	เต็นท์
4	καλΕ	N	PT32	ปากกา, ดินสอ	θαλαμ	قلم	N	MW757	ปากกา
5	κ□λ□η	N	PT14	ที่เก็บน้ำ	θυλλαη	قلة	N	MW756	ที่เก็บน้ำ
6	κ↔⊗ισι	N	PT58	เก้าอี้	κυρσιφ	كرسي	N	MW783	เก้าอี้
7	κ↔⊗↔ταη κ↔ταη	N	PT59	กระดาษ	θυρτ≥ααασ	قرطاس	N	MW727	กระดาษ
8	γαηα ⊗αηα	N	R	ที่สำหรับวางอัลกุรอาน	ρι□ααλ	رحال	N	MW335	ที่สำหรับวางอัลกุรอาน, อานม้า, อานอูฐ
9	⊗↔βα/	N	PT552	ซอ, ไวโอลิน	ραβααβ	رباب	N	MW321	ซอ, ไวโอลิน
10	/α|αι/ /α|ι/	N	PT615	สิ่งแปลกประหลาด, สิ่งมหัศจรรย์, น่าทึ่ง	√α|αα/ιβ	عجائب	N	MW584	สิ่งแปลกประหลาด, สิ่งมหัศจรรย์, น่าทึ่ง
11	/αμαν□η /υμαν□η	N	PT624	สิ่งที่ฝากไว้ให้รับผิดชอบความรับผิดชอบ, ความเชื่อถือ	/αμααναη	أمانة	N	MW28	สิ่งที่ฝากไว้ให้รับผิดชอบ, ความเชื่อถือ
12	/ασ↔λι /ασαλλι /ασα	N	PT613	ของแท้, ดั้งเดิม, เก่าแก่	/ασ≥λιφ	أصلي	N	MW20	ของแท้, ดั้งเดิม, เก่าแก่
13	/αλαμα)/ /ιλαμα)/	N	PT640	เครื่องหมาย, สัญลักษณ์, ที่อยู่	√αλααμαη	علامة	N	MW624	เครื่องหมาย, สัญลักษณ์
14	/αλα/ /αλα/τΕ	N	PT628	เครื่องมือ, อุปกรณ์	/ααλαη	آلة	N	MW33	เครื่องมือ, อุปกรณ์
15	μιζΕ	N	R	ตาชั่ง	μιιζααν	ميزان	N	MW1030	ตาชั่ง
16	μα|αλαη	N	R	วารสาร, นิตยสาร	μα|αλλαη	مجلة	N	MW131	วารสาร, นิตยสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17	μαρ↔μα βατυ μαρ↔μα	N	R	หินอ่อน	μαρμαρ	مرمر	N	MW865	หินอ่อน
18	μα)/λυμα)/	N	R	ข้อมูล	μα√λυυμαατ	معلومات	N	MW624	ข้อมูล
19	μοηο	N	R	ตรา, สัญญลักษณ์	μυηυρ	مهور	N	MJ777	ตรา, สัญญลักษณ์
20	σσ↔βΕη βυω□η σσ↔βΕη	A	PT157	ลูกประคำ	συβ□αη	سبحة	N	MW412	ลูกประคำ
21	σαβοΝ	N	PT167	สบู่	σ≥ααβυυν	صابون	N	MW507	สบู่
22	σ□λι/	N	R	ไม้กางเขน	σ≥αλιιβ	صليب	N	MW519	ไม้กางเขน
23	συρ□η	N	R	บทในอัลกุรอาน	συυραη	سورة	N	MW462	บทในอัลกุรอาน
24	σ↔|αδ□η	N	PT186	พรมสำหรับปูละหมาด	σα||ααδαη	سجادة	N	MW416	พรมสำหรับปูละหมาด, พรมทั่วๆ ไป
25	ζα/	N	PT601	แก่นสาร, ส่วนที่เป็นคุณค่าของอาหาร	Δαατ	ذات	N	MW307	แก่นสาร, ส่วนที่เป็นคุณค่าของอาหาร
26	ηαω□	N	PT666	อุณหภูมิ, อากาศ	ηαωαα/	هواء	N	MW1001	อุณหภูมิ, อากาศ
27	λλ↔κ□η	N	R	ห่วง	□αλαθαη	حلقة	N	MW193	ห่วง, วงกลม
28	λοη	N	PT595	กระดานชนวน	λαυ□	لوح	N	MW845	กระดาน

7. หมวดที่เกี่ยวกับสังคม เครือญาติ ฐานะ (28 คำ)

1	πακε	N	PT442	คนยากไร้	φαθιιρ	فقير	N	MW697	คนยากไร้
2	πασι/	N	R	คนชั่ว	φαασιθ	فاسق	N	MW688	คนชั่ว
3	βεν βεΝ	N	R	ลูกชายของ...	βιν	بن	N	MW72	ลูกชาย...
4	βεντι	N	R	ลูกสาวของ...	βιντ	بنت	N	MW72	ลูกสาว...
5	ταραη	N	PT297	ฐานะ, ยศ, ชั้น, คนมีฐานะ	ταραφ	ترف	N	MW84	ความผาสุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6	δαρ↔|□η δαρ↔|α/ δερ↔|□η	N	PT266	ชั้น, ชั้นเรียน, ยศ	δαρα|αη	درجة	N	MW278	ชั้น, ยศ
7	|ιμ□)/	V	PT238	ร่วมประเวณี	|ιμαα√	جماع	N	MW135	การร่วมประเวณี
8	|ιρE	N	R	เพื่อนบ้าน	|ιιρααν	جيران	N	MW146	เพื่อนบ้าน
9	|↔μ□/□)η	N	R	กลุ่ม	|αμαα√αη	جماعة	N	MW135	กลุ่ม
10	κα□N	N	PT33	พวก, กลุ่ม	θαυμ	قوم	N	MW768	พวก, กลุ่ม
11	κη□λι	N	R	ลุง, อา	Ξααλι	خالي	N	MW263	อา (ช.)
12	κ↔ρ□βα/ κ↔⊗□βα/	N	PT54	ญาติ	θαραaβαη	قرابة	N	MW723	ญาติ
13	/αδα/	N	PT616	มารยาท	/αδαβ	أدب	N	MW9	มารยาท
14	/αηλι /αηαλι	N	PT606	นัก, ผู้เชี่ยวชาญ, ผู้สันทัด, ครอบครัว	/αηλ	أهل	N	MW31	นัก, ผู้เชี่ยวชาญ, ผู้สันทัด, ครอบครัว
15	/αι/	V	PT625	อับอาย, น่าละอาย	√αιβ	عيب	N	MW639	ความอับอาย, ข้อตำหนิ
16	/ακ↔λα/	N	PT608	ความประพฤติที่ดีงาม	/αΞλααθ	أخلاق	N	MW252	ความประพฤติที่ดีงาม
17	/αωE	N	PT631	สามัญชน	√αωωααμ	عوام	N	MW629	สามัญชน
18	μισ↔κεN μασ↔κεN μ↔σ↔κεN σσ↔κεN	N	PT493	คนยากจน	μισκιιν	مسكين	N	MW440	คนยากจน, คนที่น่าสงสาร
19	μαρυω□η μαρ↔ω□η	N	PT498	ศักดิ์ศรี, เกียรติ	μαρυυ/αη	مروءة	N	MW860	ศักดิ์ศรี, เกียรติ
20	μα)/ροη	A	R	มีชื่อเสียง, เป็นที่รู้จัก, ความดี	μα√ρυυφ	معروف	A	MW595	มีชื่อเสียง, เป็นที่รู้จัก, ความดี
21	σσ□ηο μ↔σοηο β↔σοηο	A	PT155	มีชื่อเสียง	μαΣηυυρ	مشهور	A	MW498	มีชื่อเสียง
22	ναπ↔κ□η	N	PT245	ค่าเลี้ยงดู	ναφθαη	نفقة	N	MW942	ค่าเลี้ยงดู

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

23	νικ□η	V	PT348	แต่งงาน	νικαα□	نكاح	N	MW951	การแต่งงาน
24	σιλατυρ□ηιμ	N	R	การสานสายสัมพันธ์ในทางสายเลือดและเครือญาติตามหลักศาสนา	σ≥ιλατυρρα□μ	صلة الرحم	P	MW335	การสานสายสัมพันธ์ในทางสายเลือดและ เครือญาติตามหลักศาสนา
25	ζυριφα/	N	R	ทายาท	Δυρριφφαη	ذرية	N	MW310	ทายาท
26	ρ□ηιN ⊗□ηιN ⊗□ηεN	N	PT533	สายสัมพันธ์ในทางสายเลือดและเครือญาติตามหลักศาสนา	ρα□ιμ	رحم	N	MW335	สายสัมพันธ์ในทางสายเลือดและเครือญาติตามหลักศาสนา
27	ω□⊗εη	N	PT597	ญาติพี่น้อง	ωααριT	وارث	N	MW1024	ญาติพี่น้อง
28	ω□λιμ□η	N	R	งานแต่งงาน	ωαλιιμαη	وليمة	N	MW1057	งานแต่งงาน, อาหารที่เตรียมไว้สำหรับบ่าวสาวในวันแต่งงาน

8. หมวดการเมือง การปกครอง และการทหาร (23 คำ)

1	ταδ↔βε	V	R	ปกครอง	ταδβιιρ	تدبير	N	269	ปกครอง, จัดการ
2	δα/ι⊗□η δE/⊗□η	N	R	อำเภอ	δαα/ιραη	دائرة	N	MW302	อำเภอ
3	δ□λα/	A	PT262	รุ่งโรจน์	δαυλαη	دولة	N	MW304	รุ่งโรจน์
4	|ιηα/	V	R	การต่อสู้ในหนทางของศาสนา	|ιηααδ	جهاد	N	MW142	การต่อสู้ในหนทางของศาสนา
5	κ□λιπ□η	N	PT14	เจ้าผู้ครองนคร	Ξαλιιφαη	خليفة	N	MW251	เจ้าผู้ครองนคร
6	κ↔/αδελE /αδελλE	N	PT68	ความยุติธรรม	√αδλ	عدل	N	MW588	ความยุติธรรม
7	/αδε	V	PT612	ยุติธรรม	√ααδιλ	عادل	N	MW588	ผู้ทรงความยุติธรรม
8	/αμE)	N	PT624	สันติสุข, สงบสุข	/αμααν	أمان	N	MW28	สันติสุข, สงบสุข
9	/ασ↔κα	N	PT613	ทหาร	√ασκαρ	عسكر	N	MW601	ทหาร
10	μα)/μο	A	R	อุดมสมบูรณ์	μα√μυυρ	معمور	A	MW627	อุดมสมบูรณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11	μυκεN	N	PT522	หมู่บ้าน	μυθιιμ	مقيم	N	MW767	หมู่บ้าน
12	να/ε/	N	R	รองหัวหน้า, ตัวแทน	ναα/ιβ	نائب	N	MW961	รองหัวหน้า, ตัวแทน
13	σιφασα/	V	PT178	สืบสวน	σιφαασαη	سياسة	N	MW462	การเมือง
14	σαβε ππ↔⊗E σαβε	N	PT167	การรบหรือตายในการรบเพื่อศาสนา	σαβιιλ	سبيل	N	MW415	การรบ, การบริจาคทาน หรือการกระทำใดๆ เพื่อหนทางของพระเจ้า
15	σαε/ σαηε/ ματι σαηε/	V	PT170	ตายในการรบเพื่อศาสนา	Σαηιιδ	شهيد	N	MW497	คนที่ตายในการรบเพื่อศาสนา
16	συλ↔τE	N	PT219	สุลต่าน	συλτ≥ααν	سلطان	N	MW443	สุลต่าน
17	ζ□λεN	N	PT601	อยุติธรรม, เผด็จการ , ทรราช	Δ≥ααλιμ	ظالم	N	MW577	อยุติธรรม, เผด็จการ ,ทรราช
18	⊗α/φα/ ⊗αφα/	N	PT538	ราษฎร	ρα√ιφφαη	رعية	N	MW356	ราษฎร
19	ρισυωαη ρ↔συωαη	N	R	ฉ้อราษฎ์บังหลวง	ριΣωαη	رشوة	N	MW348	การฉ้อราษฎ์บังหลวง
20	ρ□σ↔μι	N	PT531	เป็นทางการ	ρασμιφ	رسمي	A	MW345	เป็นทางการ
21	ωιλαφαη ωιλαφ□η	N	PT599	จังหวัด, รัฐ, มลรัฐ	ωιλααφαη	ولاية	N	MW1058	จังหวัด, รัฐ, มลรัฐ
22	ωαζε	N	R	เสนาบดี, รัฐมนตรี	ωαζιιρ	وزير	N	MW1028	เสนาบดี, รัฐมนตรี
23	ω□κε ω□κε ⊗α/φα/	N	PT596	ตัวแทน, ผู้แทน	ωακιιλ	وكيل	N	MW1055	ตัวแทน, ผู้แทน, ตำแหน่งรอง

9. หมวดที่เกี่ยวกับร่างกายและลักษณะนิสัย (23 คำ)

1	βαδE	N	R	ร่างกาย, หน่วยงาน	βαδαν	بدن	N	MW44	ร่างกาย
2	βακε βακηε	A	PT360	ขี้เหนียว	βαξιιλ	بخيل	N	MW41	คนขี้เหนียว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3	τ↔βE/α)/	N	PT313	นิสัย, ความประพฤติ, สันดาน	τ√αβιι√αη	طبيعة	N	MW550	นิสัย, ความประพฤติ, สันดาน
4	δ□/E)η δ□//ε)η δ□/ιη	A	PT262	อัตคัด, ขัดสน, อ่อนแอ	δ≥α√ιιφ	ضعيف	A	MW540	อัตคัด, ขัดสน, อ่อนแอ
5	|ασα/	N	R	ร่างกาย	|ασαδ	جسد	N	MW122	ร่างกาย
6	|αηε	A	PT237	ไม่รู้เรื่องศาสนา	|ααηιλ	جاهل	N	MW143	อวิชชา
7	κυωα/	A	PT74	แข็งแรง	θυωωαη	قوة	N	MW768	แข็งแรง
8	/αμαν□η /υμαν□η	N	PT647	ใจซื่อ, ซื่อตรง, เชื่อถือได้ ของฝาก	/αμααναη	أمانة	N	MW28	ใจซื่อ, ซื่อตรง, เชื่อถือได้ ของฝาก
9	/□⊗α/	N	R	อวัยวะที่ถูกสงวนและจำต้องปกปิดของมนุษย์	√αυραη	عورة	N	MW636	อวัยวะที่ถูกสงวนและจำต้องปกปิดของมนุษย์
10	μμαφι/	N	R	เด็กที่สามารถแยกแยะสิ่งของได้แล้ว	μυμαφφιζ	مميز	N	MW893	เด็กที่สามารถแยกแยะสิ่งของได้แล้ว
11	μα|↔νυN	N	PT495	เจ้าอารมณ์, เอาใจยาก, ปั้นปึ่ง	μα|νυυν	مجنون	N	MW141	คนบ้า
12	μαηE μEηE	V	PT528	ชำนาญ	μααηιρ	ماهر	N	MW889	ผู้ชำนาญ
13	μανι /αε μανι	N	PT496	น้ำอสุจิ	μανιφ	مني	N	MW889	น้ำอสุจิ
14	μυ/μιN	N	R	ผู้ศรัทธาในพระเจ้า	μυ/μιν	مؤمن	N	MW28	ผู้ศรัทธาในพระเจ้า
15	μυναφε/ μ↔ναπε/	N	PT496	คนกลับกลอก (หมายถึงคนที่เป็นอิสลามแต่ผิวนอกเท่านั้นแต่ภายในจิตใจหายอมรับไม่)	μυνααφιθ	منافق	N	MW942	คนกลับกลอก (หมายถึงคนที่เป็นอิสลามแต่ผิวนอกเท่านั้นแต่ภายในจิตใจหายอมรับไม่)
16	ναπαη	N	PT345	ลมหายใจ	ναφασ	نفس	N	MW940	ลมหายใจ
17	σιπα/	N	PT177	ลักษณะ	σ≥ιφαη	صفة	N	MW1037	ลักษณะ
18	ηEβα/ ηιβα/	N	PT676	สง่างาม, ภูมิฐาน	ηαιβαη	هَيبة	N	MW1002	ความสง่างาม, ภูมิฐาน
19	ηαλ↔κοN λλ↔κοN	N	PT665	ลูกกระเดือก	□υλθυυμ	حلقوم	N	MW193	ลูกกระเดือก
20	ηαφα/	N	PT655	ชีวิตุ	□αφααη	حياة	N	MW213	ชีวิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

21	ροη	N	PT535	วิญญาณ	ρυυ□	روح	N	MW380	วิญญาณ
22	ωα|□η	N	R	ใบหน้า	ωα|η	وجه	N	MW1015	ใบหน้า
23	ω□ρ□)/	N	R	ผู้ที่ปฏิบัติตามศาสนบัญญัติอย่างเคร่งครัด	ωαρα√	ورع	N	MW1025	ผู้ที่ปฏิบัติตามศาสนบัญญัติอย่างเคร่งครัด

10. หมวดที่เกี่ยวกับ สำนวน คำพูด (14 คำ)

1	πασΕη	A	R	พูดขัดถ้อยขัดคำ	φασ≥ιι□	فصيح	N	MW690	คนที่พูดขัดถ้อยขัดคำ
2	βαλα⊗□η	N	R	วาทศิลป์, การพูดเชิงอุปมาอุปมัย	βαλαα®αη	بلاغة	N	MW70	วาทศิลป์
3	|αωι	N	PT236	ภาษามลายูซึ่งเขียนโดยอักษรอาหรับ	|ααωι	جاوي	N	MJ196	คนชวา, ภาษาชวา, สิ่งที่เกี่ยวกับชวา
4	καλΕ	N	R	คำพูด	καλααμ	كلام	N	MW796	คำพูด
5	κ↔λιμ□η	N	PT65	คำ, วลี, ประโยค	καλιμαη	كلمة	N	MW796	คำ, วลี, ประโยค
6	/αφα/	N	PT624	ประโยคหรือวรรค	/ααφαη	آية	N	MW35	ประโยคหรือวรรค
7	μισα	N	PT501	สมมุติ, ตัวอย่าง	μιΤααλ	مثال	N	MW854	การสมมุติ, ตัวอย่าง
8	ρ□ββι	N	PT532	พระเจ้าของข้า	ραββι	ربي	P	MW321	พระเจ้าของข้า
9	ρυμι ρυμιN	N	PT534	ตัวอักษรมลายูที่เขียนเป็นอักษรโรมัน	ρυυμι	رومي	N	MW384	ชาวโรมัน, สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับโรมัน
10	λιλαη λιλΕη	N	R	ด้วยพระเจ้า (ใช้พูดย้ำเวลาสัญญาหรือขอ)	λιλλααη	لله	P	MW25	ด้วยพระเจ้า, เพื่อพระเจ้า
11	λαπα λαπηα	N	R	คำพูด	λαφΔ≥	لفظ	N	MW832	คำพูด
12	λ□⊗α/	N	R	ภาษา, ภาษาถิ่น	λυ®αη	لغة	N	MW831	ภาษา, ภาษาถิ่น
13	ωαλα ωαλαυ	C	PT599	แม้กระทั่ง, แม้แต่	ωαλαυ	ولو	C	MW843	แม้กระทั่ง, แม้แต่
14	φα)/νιN	C	PT529	คือว่า	φα√νι	يعني	C	MW633	คือว่า

11. หมวดที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลามและศาลยุติธรรม (13 คำ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1	πασ□η	V	PT445	ขอเลิกเป็นสามีภารยา (ขอต่อศาล)	φασΞ	فسخ	N	MW677	การขอเลิกเป็นสามีภารยา (ขอต่อศาล)
2	π↔τυω□	N	PT463	ข้อสังเกต, คำวินิจฉัยชี้ขาด	φατωα	فتوى	N	MW673	คำวินิจฉัยชี้ขาด
3	δα/ω□	V	PT262	เรียกร้อง, ฟ้องร้อง	δα√ωα	دعوى	N	MW287	การเรียกร้อง, การฟ้องร้อง
4	δαλε	N	PT267	หลักฐาน	δαλιιλ	دليل	N	MW294	หลักฐาน
5	κ□δι το/ κ□δι	N	PT8	ผู้พิพากษาคดีทางศาสนาอิสลาม	θααδ≥ι	قاضي	N	MW743	ผู้พิพากษาคดี
6	/αζα/	N	PT631	โทษทัณฑ์, ทรมาน, เจ็บปวด, น่าอนาถ	√αΔααβ	عذاب	N	MW579	โทษทัณฑ์, ทรมาน, เจ็บปวด, น่าอนาถ
7	μαηκαμαη	N	R	ศาลพิพากษา	μα□καμαη	محكمة	N	MW190	ศาลพิพากษา
8	μυπ↔τι το/ ππ↔τι	N	R	ผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดทางด้านกฎข้อบังคับที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม	μυφτιφ	مفتي	N	MW674	ผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดทางด้านกฎข้อบังคับที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม
9	σE ηακεN	N	R	ศาลพิพากษา	□αακιμ	حاكم	N	MW190	ผู้พิพากษา
10	ηακεN /ακεN	N	PT656	ผู้พิพากษา	□αακιμ	حاكم	N	MW190	ผู้พิพากษา
11	ηυκομμE)	N	PT673	คำพิพากษาของผู้พิพากษา	□υκυυμ	حكم	N	MW190	คำพิพากษาของผู้พิพากษา
12	ρ↔|E	V	R	การลงโทษผู้กระทำผิดประเวณี	ρα|μ	رجم	N	MW333	การลงโทษผู้กระทำผิดประเวณี
13	ωασιφα/	N	PT299	พินัยกรรม, คำสั่งเสีย	ωασ≥ιφφαη	وصية	N	MW1038	พินัยกรรม, คำสั่งเสีย

12. หมวดที่เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ (11 คำ)

1	δυωαρ□η καEN δυωαρ□η	N	PT278	ผ้าขาวสำหรับคลุมหัวสตรีมุสลิมที่ได้ผ่านการทำพิธีหัจญ์มาแล้ว)	δυωωααραη	دوارة	N	MW303	ผ้าสำหรับคลุมหัว โพกหัว หรือพันรอบเอวของชาวอาหรับ
2	ττο/ βα|υ ττο/	N	R	ชุดแต่งกายของผู้ชายอาหรับที่เป็นเสื้อยาวถึงเท้า	Ταυβ	ثوب	N	MW102	ชุดแต่งกายของผู้ชายอาหรับที่เป็นเสื้อยาวถึงเท้า, เสื้อผ้า
3	τ↔ρ↔βυη	N	R	หมวกแดงที่มีพู่ห้อย	τ≥αρβυυΣ	طربوش	N	MW553	หมวกแดงที่มีพู่ห้อย

4	κ↔πιφ□η ππιφ□η	N	PT51	หมวกขาวของชาวมุสลิม	κυφιφφαη τ≥ααθιφαη	قفية طاقية	N	MW805	หมวกขาวของชาวมุสลิม
5	μανε καEN μανε	N	R	ผ้าเช็ดหน้า	μανδιιλ	منديل	N	MW911	ผ้าเช็ดหน้า
6	|υβ□η βα|υ |υβ□η	N	PT247	เสื้อคลุม, เสื้อครุย	|υββαη	جبة	N	MW104	เสื้อคลุม, เสื้อครุย
7	|↔μ↔ρο/ |αμρο/ ζαμ↔ρο/	N	PT242 PT602	มรกต	ζυμυρρυδ	زمرد	N	MW400	มรกต
8	σ↔⊗↔βE καEN σ↔⊗↔βE	N	R	ผ้าขาวที่ใช้โพกหัวของผู้ชาย	σιρβααλ	سربال	N	MW425	ผ้าขาวที่ใช้โพกหัวของผู้ชาย, เสื้อ, เสื้อผ้า
9	σ↔λυωα συωα	N	PT210	กางเกง	σιρωααλ	سروال	N	MW428	กางเกง
10	/Eγα	N	PT604	สิ่งที่ชาวอาหรับสวมหรือคาดบนหัวเพื่อยึดผ้าคลุมหัวไม่ให้ตกลงมา	√ιθααρ	عقار	N	MW618	สิ่งที่ชาวอาหรับสวมหรือคาดบนหัวเพื่อยึดผ้าคลุมหัวไม่ให้ตกลงมา
11	ηι|α/	N	R	ผ้าคลุมผมของสตรีมุสลิม	□ι|ααβ	حجاب	N	MW156	ผ้าคลุมผมของสตรีมุสลิม

13. หมวดสุขภาพและการแพทย์ (10 คำ)

1	ββ□ρα/	V	PT351	ลาม (โรค), เป็นอันตราย	μαδ≥αρραη	مضرة	N	MW538	เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
2	τα//υN τ□/υN	N	PT289	อหิวาตกโรค	τ≥αα√υυν	طاعون	N	MW558	อหิวาตกโรค
3	κ↔σEηατE	N	PT40	สุขภาพ, พลานามัย	σ≥ι□□αη	صحة	N	MW507	สุขภาพ, พลานามัย
4	κ□σιφα/ κη□σιφα/ κυσιφα/	N	PT70	สรรพคุณ	Ξαασ≥ιφαη	خاصية	N	MW238	สรรพคุณ
5	μα|οN	N	PT494	ยาแผนโบราณ	μα√|υυν	معجون	A	MW586	ยาแผนโบราณ, แป้งที่ถูกนวด
6	μυ|αρα/	A	R	แก้โรคได้ชะงัก	μυ|αρραβ	مجرب	A	MW114	แก้โรคได้ชะงัก, ได้ผ่านการทดสอบมาแล้ว

7	μυσ↔τα|α/	A	PT523	แก้โรคได้ชะงัด, คำขอพรต่อพระเจ้าได้ผลยิ่งนัก	μυστα|ααβ	مستجاب	N	MW144	คำขอพรต่อพระเจ้าได้ผลยิ่งนัก
8	σιηα/ σΕηα/ κ↔σΕηατΕ	A	PT180	สุขภาพสมบูรณ์ สุขภาพ	σ≥ι□□αη	صحة	N	MW507	สุขภาพสมบูรณ์, สุขภาพ
9	ωαβα/ ωαβ□/	N	R	โรคร้าย	ωαβα/	وبأ	N	MW1007	โรคร้าย
10	ω□σε	N	PT596	โรคริดสีดวงทวาร	βαωααsιρ	بواسير	N	MW56	โรคริดสีดวงทวาร

14. หมวดที่เกี่ยวกับอาหารและผลไม้ (6 คำ)

1	ταμα βυω□η ταμα	N	PT296	อินทผลัม	ταμαρ	تمر	N	MW88	อินทผลัม
2	τ□π□η βυω□η τ□π□η	N	PT288	ลูกแอปเปิล	τυφφαα□	تفاح	N	MW85	ลูกแอปเปิล
3	κυλδι βυω□η κυλδι	N	PT69	ผลไม้ที่อาดัมได้กลืนเข้าไปติดคอ กลายเป็นลูกกระเดือกของผู้ชายเราทุกคนจนถึงวันนี้	Σα|αρατυλΞυλδ	شجرة الخلد	N	MW249	ต้นไม้ที่อาดัมได้ทานผลของมันแล้วติดคอ กลายเป็นลูกกระเดือกของผู้ชายเราทุกคนจนถึงวันนี้
4	συ⊗□	N	R	ชื่อขนมหวานชนิดหนึ่งที่คนมุสลิมมักจะทำในช่วงเดือนแรกของปีอิสลาม	√ααΣυυραα/	عاشوراء	N	MW	ชื่อขนมหวามชนิดหนึ่ง
5	ζαβε/ βυω□η |αβε/	N	PT602	องุ่น	ζαβιιβ	زبيب	N	MW387	ลูกเกด
6	ζαιτοΝ βυω□η ζαιτοΝ	N	R	ลูกมะกอก	ζαιτυυν	زيتون	N	MW408	ลูกมะกอก

15. หมวดที่เกี่ยวกับประเพณีและการละเล่น (6 คำ)

1	β↔δικε δδικε δικε	V	PT399	ทำการขับร้องหมู่(เป็นกลอน)	Δικρ	ذكر	N	MW313	การกล่าวนามสรรเสริญพระเจ้า

2	/ιδιφιτρι ηα⊗ι⊗αφ□ /ιδ ιφιτρι	N	R	วันตรุษหลังจากเสร็จสิ้นการถือศีลอด	√αιδιλφιτ≥ρ	عيد الفطر	N	MW694	วันตรุษหลังจากเสร็จสิ้นการถือศีลอด
3	/ιδι/αδηα ηα⊗ι⊗αφ□ /ιδ ι/αδηα	N	R	วันตรุษที่ตรงกับวันประกอบพิธีหัจญ์	√αιδιλ/αδ≥□α	عيد الأضحى	N	MW635	วันตรุษที่ตรงกับวันประกอบพิธีหัจญ์
4	/αδα/	N	PT616	ประเพณี, ธรรมเนียม	√ααδαη	عادة	N	MW635	ประเพณี, ธรรมเนียม
5	μ□)/λο/	N	PT527	เมาลิด (วันประสูตรของศาสดามูฮัมมัด ซึ่งชาวมุสลิมทั่วโลกจะทำบุญเลี้ยงฉลองทุกๆ ปี)	μαυλιδ μαυλυυδ	مولد مولود	N	MW1056	เมาลิด (วันประสูตรของศาสดามูฮัมมัด ซึ่งชาวมุสลิมทั่วโลกจะทำบุญเลี้ยงฉลองทุกๆ ปี)
6	ννα/σε/	V	R	ร้องเพลงประสานเสียง	ναΣιιδ	نشيد	N	MW921	การร้องเพลงประสานเสียง

16. หมวดที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า (3 คำ)

1	/ασε ηασε	N	PT613	ภาษี, รายได้, สำเร็จ	□αασ≥ιλ	حاصل	N	MW179	รายได้, สำเร็จ
2	σερΕκα/ σ↔⊗Εκα/	N	PT202	บริษัท, ห้างหุ้นส่วน	Σαρικαη	شركة	N	MW480	บริษัท, ห้างหุ้นส่วน
3	ρΕβ□ ριβ□	N	PT534	ดอกเบี้ย	ριβα	ربا	N	MW326	ดอกเบี้ย

17. หมวดเบ็ดเตล็ด (28 คำ)

1	δ□ρυρ□η δαρυρ□η	A	PT262	ฉุกเฉิน	δ≥αρυυραη	ضرورة	A	MW538	ฉุกเฉิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2	|↔νιη	N	PT240	ชนิด	|ινσ	جنس	N	MW140	ชนิด
3	κ□βα κη□βα	N	PT11	ข่าว, ข่าวคราว	Ξαβαρ	خبر	N	MW215	ข่าว, ข่าวคราว
4	κ□η κη□η	N	PT76	เฉพาะ	Ξααsσ≥	خاص	N	MW237	เฉพาะ
5	κ↔σ↔λαματE	N	PT40	ความปลอดภัย	σαλααμαη	سلامة	N	MW446	ความปลอดภัย
6	/ασα /ασα/υσο	N	PT613	เดิม, แต่เดิม, แรกเริ่มเดิมที	/ασ≥λ	أصل	N	MW20	เดิม, แต่เดิม, แรกเริ่มเดิมที
7	/ασαη /ασασσι	N	R	รากฐาน, พื้นฐาน, มูลฐาน	/ασααsσ	أساس	N	MW17	รากฐาน, พื้นฐาน, มูลฐาน
8	μα)/ν□)	N	R	ความหมาย	μα√να	معنى	N	MW633	ความหมาย
9	μακ↔συ/	N	PT492	จุดประสงค์,วัตถุประสงค์	μακσ≥υυδ	مقصود	N	MW738	จุดประสงค์,วัตถุประสงค์
10	μασα/αλ□η	N	PT493	ปัญหา, ประเด็น	μασ/αλαη	مسألة	N	MW411	ปัญหา, ประเด็น
11	μυκεN	A	PT522	เป็นไปได้	μυμκιν	ممكن	A	MW881	เป็นไปได้
12	μυσιβαη	N	R	ภัยพิบัติ	μυσ≥ιιβαη	مصيبة	N	MW527	ภัยพิบัติ, ความหายนะ ปัญหา
13	μυσ↔ταηε	V	PT523	เป็นไปไม่ได้	μυστα□ιιλ	مستحيل	N	MW210	เป็นไปไม่ได้
14	μυσ↔ταη□/	A	PT523	สำคัญ, จำเป็นที่สุด	μυστα□αθ	مستحق	N	MW188	ผู้เหมาะสม, สิ่งที่คู่ควร
15	μυσ↔λEηα/	N	PT523	ประโยชน์, นโยบาย	μασ√λα□αη	مصلحة	N	MW520	ประโยชน์, นโยบาย
16	μ↔ναπα/α/	N	PT516	คุณประโยชน์	μανφα√αη	منفعة	N	MW942	คุณประโยชน์
17	μ↔νασαβ□η	V	PT515	เป็นไปได้	μυναασαβαη	مناسبة	N	MW916	ความเป็นไปได้, ความเหมาะสม
18	ναπ↔σι	A	R	โดยลำพังตนเอง	ναφσι	نفسي	P	MW940	โดยลำพังตนเอง
19	ναδε	A	PT344	น้อยราย, หายาก	νααδιρ	نادر	A	MW910	น้อยราย, หายาก
20	νασ↔β□η	N	PT344	ส่วน, ฝ่าย, สำหรับ	νισβαη	نسبة	N	MW916	ส่วน, ฝ่าย, สำหรับ
21	σαβα/ σ↔βα/ σαβε/	N	PT195	เพราะ, สาเหตุ	σαβαβ	سبب	N	MW411	เพราะ, สาเหตุ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

22	σ□ηEη	A	PT162	แน่นอน, แน่ชัด	σ≥α□ιι□	صحيح	A	MW507	ถูกต้อง
23	σ↔λαμα/	V	PT209	ปลอดภัย, สวัสดิภาพ, โชคดี	σαλααμαη	سلامة	N	MW446	ความปลอดภัย, สวัสดิภาพ, โชคดี
24	ηα ηα /εηωα	N	PT655	เรื่อง, เรื่องราว	□ααλ	حال	N	MW209	เรื่อง, เรื่องราว
25	η□/ ηο/	V	PT676	คำแสดงความเป็นเจ้าของ, กรรมสิทธ์	□αθ	حق	N	MW188	แสดงความเป็นเจ้าของ, กรรมสิทธ์
26	ηυ|□η	N	R	เหตุผล, หลักฐานยืนยัน	□υ||αη	حجة	N	MW187	เหตุผล, หลักฐานยืนยัน
27	λαφ□/	V	R	เหมาะสม	λαα/ιθ	لائق	N	MW850	เหมาะสม
28	ωαδEη	A	R	ชัดเจน	ωααδ≥ι□	واضح	A	MW1039	ชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

คำยืมต่อไปนี้ เป็นคำที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมาได้ แต่ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ทั้งนี้ เนื่องจากคำเหล่านี้ เป็นคำที่ใช้โดยกลุ่มคนที่พูดภาษาอาหรับได้และกลุ่มคนที่มีความรู้ด้านศาสนาอิสลามเป็นอย่างดีเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่า คนกลุ่มดังกล่าวมักจะใช้คำภาษาอาหรับสลับกับคำภาษามลายูในการสนทนาในลักษณะของการสลับภาษา (Code switching) จึงไม่นับว่าเป็นคำยืม มีจำนวน 122 คำ ดังต่อไปนี้

คำภาษาอาหรับ	ความหมาย	คำภาษาอาหรับ	ความหมาย
ππο	ถั่วชนิดหนึ่ง	παλ□/	วิชาดาราศาสตร์
π□ρ□)/	สาขา	πυτυ	อาหารเช้า
βαηαη	รายงาน, วิทยานิพนธ์	βαφαη	ผ้าคลุมของสตรี
βαλαδιφ□η	เทศกิจ	τα|↔δι/	ต่ออายุ, ทำใหม่
ταδ↔ρι/	ฝึก	ταηδε	เตรียมการสอน
ταηφι/	ท่องจำอัลกุรอาน	τακ↔λι/	ของเลียนแบบ
τακ□σσυη	สาขาวิชา	ταμ↔ρεN	แบบฝึกหัด
ταπ↔σι	ถาด	ταπ↔τιη	ตรวจ, ค้น (ตำรวจ)
ταπακκ□	คิด, คำนึง	ταρ↔τε/	ตามลำดับที่
τασ↔|ε	ลงทะเบียน	τασ↔δι/	รับรอง
τασ↔ηΕη	ตรวจแก้ไข	τασ↔φε	วิทยุเทป
τασ↔νιφ□)η	ทวิพจน์	τασ↔ρΕη	ใบอนุญาต
τασασσο	พ่วง	τασυωε	ถ่ายเอกสาร
ταζ↔κιφαη	ใบรับรองความประพฤติ	τ□β□)/	พิมพ์
τ□λα/	ขอ, สั่ง	τ□λαβαη	นักศึกษา
τ↔λα|αη	ตู้เย็น	δαφ↔τα	บันทึก, ลงทะเบียน
δαυρ□η	อบรม	δυκΕ	ตลาด
|ιδα	ผนัง	|αμι/α)η	มหาวิทยาลัย
|αμ□)/	รวม, พหูพจน์	|αωαζα/	ด่านตรวจคนเข้าเมือง
|αζα/	ลงโทษ	|υβοN	เนยแข็ง
κισεN	ภาควิชา	κ□ζΕ	ที่เก็บน้ำ
κ□ζαναη	ที่เก็บของ, กรุสมบัติ	κυπυ	เหมาะสม, คู่ควร
κυρ□η	ลูกบอล	κυλιφαη	คณะ
κ↔λυωαη	อยู่ร่วมกัน (ระหว่างหญิงชาย)	γαηω□	กาแฟ
/α/ιλαη	ครอบครัว	/αηαλι	ภรรยา, ครอบครัว
/αμι/	คณบดี	/αμΕ	หัวหน้า, อธิการบดี

/ανα	ผม, ฉัน	/αντα	คุณ, เธอ
/ι|αζαη	พักร้อน	/ι|↔ρ□/α/	ดำเนินการ
/ι/τιμα/	ยึดถือ	/ιβ↔τιδα/ι	ขั้นประถม
/ιδαρ□η	ห้องธุรการ	/ικτισ□/	เศรษฐกิจ
/ικ↔τιβα	สอบ	/ικ↔ωαη	พี่น้อง
/ιμαρ□η	ตึก, อาคาร	/ιμ↔λα/	เขียนตามคำบอก
/ιστιμαρ□η	แบบฟอร์ม	/υκυωωαη	การเป็นพี่น้องกัน
/υτ↔λαη	ปิดเทอม	μματ□/	สนามบิน
μινηαη	ทุนการศึกษา	μΕλΕη	แฟ้ม
μα|αλαη	วารสาร, นิตยสาร	μα/ιδαη	สำรับ
μα/ρ□/	นิทรรศการ	μαδαη	วิชา, รองเท้าแตะ
μαφ↔λεη /ιφιταη	พิธีเปิด	μασ↔ρ□)/	โครงการ
ματα/αμ	โรงอาหาร, ร้านอาหาร	μερ↔καη	ศูนย์กลาง
μυβασαρ□η	โดยทันทีทันใด	μυταωασι/	ขั้นมัธยมต้น
μυ/αδαλαη	เทียบเท่า	μυ/ταμα	สัมมนา
μυφ↔ρα/	เอกพจน์	μυκ□βαλαη	สัมภาษณ์
μυκ□φφΕ	ค่าย, ออกค่าย	μυσ□λλα	ที่ละหมาด
μυσ↔ρεη	ที่ปรึกษา, ผู้ดูแล	μυσα/αδαη	ความช่วยเหลือ
μυσαρ□καη	เข้าร่วม	μυωαλλα/	เด็กที่เกิดที่นครเมกกะ
νασ↔κ□η	ฉบับ, เล่ม	φιζφοΝ	โทรทัศน์
φαυδ□	ไม่มีระเบียบ	φυσηαη	เวลาพัก
σσακΕ	หอพัก	σιπαρ□η	สถานทูต
σιρ□	เข้าแถว	σαε	น้ำชา
σαηαδαη	วุฒิบัตร	σαμβυσα/	ขนมชนิดหนึ่ง
σαναωι	ชั้นมัธยมปลาย	σαπαωι	ปากเปล่า
σαπε	เอกอัครราชทูต	σαπι	น้ำมันที่ทำจากไขมันวัว
σαρε/	เทป	συγ□η	อพาร์ทเมนต์
συρ□	สภาสูง	συρ↔β□	น้ำซุป
συρ↔τ□η	ตำรวจ	σ↔π↔ρ□	ผ้าปูสำรับอาหาร
ηαι/αη	หน่วยงาน	ηαλαθ□η	การเรียนแบบนั้งเป็นวงกลม
ηαλαω□	ขนมหวาน	ηεμα	ลา (สัตว์)
ηισα/	คิด,คำนวณ	ριφαδ□η	กีฬา
ρισαλαη	จดหมาย	ρΕηλαη	ทัศนศึกษา
ρ□γ□Ν	ตัวเลข	ρ□/εη	อธิการบดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอัสสมิง กาเซ็ง เกิดวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2507 ที่ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาภาษาอาหรับ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิสลาม กรุงมาดีนะฮฺ ประเทศซาอุดิอารเบีย ในปีการศึกษา ค.ศ. 1992 ละเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย